

SEMJÉN ZSOLT
ZSOLT SEMJÉN

*Földön és égen
Auf Erde und Himmel*

SEMJÉN ZSOLT
ZSOLT SEMJÉN

Földön és égen
Auf Erde und Himmel

ANTOLÓGIA KIADÓ
Lakitelek, 2021

A borítón: *Legeza László felvétele,
Málta 1565-ös török ostroma és felszabadítása*

Szerkesztette: Szényei András Gábor

Fordította: Sulányi Péter

Fedélterv: Illés Zoltán

© Semjén Zsolt • Zsolt Semjén, 2021

ISBN 978-615-5862-73-1

Készítette: ANTOLÓGIA Kiadó és Nyomda Kft.

Tel.: + 36 (76) 549 045

e-mail: antologia@nepfolakitelek.hu

Nyomdai előkészítés: Kvaszta József, Kecskemét

Tel.: +36 (20) 991 42 86

e-mail: didotstudio@kvaszta.hu

TARTALOM

<i>Földön és égen</i>	7
<i>Auf Erde und Himmel</i>	105

SEMJÉN ZSOLT

*Földön és égen*¹

1 A kötetet szerkesztője a *summa et essentia* jegyében, breviáriumszerűen állította össze, mindazonáltal hasznos az eredeti szövegkörnyezetben is elolvasni az egyes részeket (pl. 96), melyet megkönnyít a kötet végén található jegyzet, név- és tárgymutató.

TARTALOM

AJÁNLÁS	11
KERESZTÉNYDEMOKRÁCIA	17
MAGYARSÁG	53
EGYHÁZ	63
JEGYZET	81
NÉVMUTATÓ	87
TÁRGYMUTATÓ	93
CURRICULUM VITAE	99

Fr. Barsi Balázs OFM

AJÁNLÁS

Számomra ennek a remek szellemi sűrítménynek a középpontja egy mellékesnek tűnő szóváltásból lett nyilvánvaló. Középpont alatt azt értem, ahol megragadva ennek az írásnak a lényegi üzenetét – megérthető a keresztény politikus prófétai küldetése.

Tessék figyelmesen elolvasni a 6. pontot. Az egész írásban sehol nem említetik ma élő ember neve csak itt.

A szerző megtisztelő módon filozófusnak nevezi azt, aki őt azért támadta meg, mert a parlamentben kiejtette ezt a szót, hogy „bűn”. A filozófus szerint ez keresztény fogalom; a templomban használható, de nem a parlamentben.

Nem hallott Hitlerről, Sztálinról? Valóban csak a templomban lehetne bűnnek nevezni azt, amit ők tettek?

Az más kérdés, hogy a filozófus mivel gondolkodik, tudja, hogy a bűn Istennel van kapcsolatban. Isten ugyanis az egész erkölcsi rend végső forrása. Ám Isten jelen van „földön és égen”, nemcsak a templomban. Ha egy Isten-semleges parlamentet akarunk, olyat, ahol a bűn szót ki sem szabad ejteni, akkor ezzel együtt egy Isten-semleges közéletet is akarunk. Ha ez azt jelenti, hogy a parlamentet ne uralja egyetlen vallás sem, abból nem következik, hogy az Isten-semleges vallás viszont uralhatja.

Az Isten-semlegesség igenis vallás, és egyedül ez a vallás akarja befogni ma a keresztény ember száját, hogy ki ne mondja azt a szót, ami az ember tragédiáját jelenti: a bűnt.

Miért csap át az Isten-semleges vallás a relativizmus diktatúrájába? Mert nem hisz a megváltásban, nem ismeri Isten szeretetét és ebből a szeretetből fakadó irgalmasságot, amelyet minden vallás megsejtett, ám csak Jézus Krisztusban lett egészen nyilvánvaló. Ez a filozófusnő nem figyel oda a bűn szóval összefüggő másik szóra: a bocsánatra. Természetesen ehhez egy harmadik fogalom is társul: a megtérés; a bűn elítélése, megbocsátása Isten által és odafordulás a másik emberhez.

Hogy miért Jézus Krisztusban lett nyilvánvalóvá, hogy Isten maga a szeretet és irgalom, azt ezen írás 96. pontjában ragadhatjuk meg, ahol a szerző Szent Ágoston nyomán Isten szentháromságos misztériumát szemléli.

Egy egyszemélyű Isten hogy tudna szeretni? Nem lenne az szeretet, ha „kifelé”, a teremtett ember felé szeretetet mutatna, de benső isteni életében nem ismerné a szeretetet. Fontoljuk meg: nemcsak azt írja Szent János „a szeretet Istentől való” (1 Jn 4,7) hanem azt is: „szeretet az Isten” (1 Jn 4,16).

A Szentírás egyik központi fogalma az emberi személy. Ez a fogalom a krisztológiai viták szinte „mellékterméke”. Enélkül Európa nincs! Az úgynevezett fölvilágosodás sincs!

Ha Isten az ő képére teremtette az embert, vagyis személynek, akkor ez azt jelenti, hogy Ő is személy, valaki és nem valami. „Én” pedig nincs „te”

nélkül. Az egész emberi élet a Szentháromság kinyilatkoztatásában teljesül be. Ám ezt a kinyilatkoztatást, el lehet fogadni és akkor minden tudtul adatik nekünk, vagy el lehet vetni. Azt azonban nem lehet állítani, hogy nem az ember legmélyebb és egyetlen kérdésére, szenvedésére, a szeretetvágyra válaszol.

Ha valakiben (éppen keresztény emberben) felmerülne az a kétely, hogy itt ez a politikus filozófál és teologizál, akkor újra olvassa el ezt az egész írást: melyik politikai rendszer mögött nem volt filozófia? Csak téves, emberellenes filozófia volt a XX. századi nagy politikai rendszerek mozgatója.

A 6. pontban a vádoló filozófusnő maga is egy teljesen téves és mára megbukott filozófia rabja.

Hogy világosan lássuk a filozófusnő felháborodásának okát, a filozófiai hátteret kell keresnünk. Megtaláljuk azt XVI. Benedek „Hit, igazság, tolerancia” c. művében, ahol összefoglalja Jan Assmann művét². Jan Assmann három dolgot állít:

- Mózes vezette be (illetve általa a kinyilatkoztató Isten – mondanánk mi) a vallások világába az „igazság” fogalmát. Az igazság, szerinte, eredetileg nem volt vallási kategória. Ezzel viszont minden más vallás bálványimádásnak lett minősítve.
- Második állítása, hogy az ókori istenek (és vallások) felcserélhetők voltak (átjárhatóság, határnélküliség, keverhetőség), ezért az emberek békében éltek.

2 Jan Assmann, „Moses der Agypter”, Benberg 1998, 160–172. oldal

– Harmadik állítása, hogy mivel az igazság kérdése kapcsolatban van a jó kérdésével (ebben igaza van), az igazság fogalmával együtt megjelent a bűn fogalma, ami szerinte az ókori vallásokban addig nem volt jelen. Az ókori pogány ember nagy lelki békében élt.

XVI. Benedek leleplezi ezen állítások hazugságát és ezzel rámutat arra, hogy már a múlt század vége felé (meg előbb is) milyen hatalmas „érzékenyítés-be” kezdtek egyes filozófusok a globalista világnézet érdekében és annak világuralmi megvalósításáért.

Végül Jan Assmann azt javasolja: csináljuk vissza a húsvétot, az egyiptomi kivonulást és akkor megvalósul egy globális szép, új világ. Ezzel szemben a pápa állítja, hogy az igazság fogalmát már a görög filozófusok is bevezették az ember egész életére vonatkozóan, tehát a vallásra vonatkozóan is.

Az sem igaz, hogy a felcserélhető, összekeverhető pogány vallások világában béke volt. Sőt még csak ott volt háború, az istenek háborúja, amelynek az ember tehetetlen áldozata volt.

A legnagyobb hazugság azonban a következő: az ősi vallások nem ismerték a bűn fogalmát. Annyira ismerték, hogy állandóan kiengesztelő áldozatokat mutattak be az isteneknek. Bűn-fogalmuk nem csupán vallási volt, hanem az emberi létezés teljességét átfogó alapfogalom.

Igen hasznos látni a mai globalista filozófusok és filozófusnők tiltakozásának szellemi hátterét és indítékaikat, amikor a keresztények keresztény megnyilatkozásait ki akarják iktatni a politikából.

A Magyar Katolikus Püspöki Kar ezen írás szerzőjét Pro Ecclesia Hungariae kitüntetéssel, Szent II. János Pál pápa pedig a Nagy Szent Gergely Rendszerrel és a Szent Szilveszter Pápa Rend nagykeresztjével jutalmazta. Erre hivatkozva is ajánlom, kérem a papi szemináriumokat, a katolikus egyetemeket és főiskolákat, hogy ez az összefoglaló írás legyen az oktatás szerves része. Ajánlom minden kereszténynek. Ezt áttanulmányozva egy egyetemi szemesztert végez el az ember. Ajánlom a ó. pontban megnevezett filozófusnőnek és minden gondolkodó, de a kereszténységtől idegenkedő honfitársamnak. Nekik is joguk van tudni, hogy a Katolikus Egyház mit tanít. Nem kell kitalálni ezt a tanítást, vagy hiteltelen politikailag korrektül beszélő keresztényektől megtudniuk, hiszen azok nem tisztelik meg az Egyházon kívül állókat az Egyház belső igazságával, hanem hízelegvén nekik egyfajta gyanús keveréket találnak föl.

*„Egy kereszténynek így kell élnie:
újra meg újra bele kell vágnia abba,
amire nem képes
– semmibe sem kapaszkodva, csakis
Jézusba.
Az a hit, amely egy békében és
biztonságban
eltöltött életet jelent – paródia.”*

Ruth Burrows OCD

KERESZTÉNYDEMOKRÁCIA

1. Keresztény emberként imádkozzuk a Miatyánk-nak azt a mondatát, hogy Adveniat Regnum Tuum. De mit is jelent az, hogy jöjjön el a Te Országod? Jelenti teológiai értelemben, hogy valósuljon meg Isten egyetemes uralma. Jelenti egzisztenciális értelemben, hogy valósuljon meg a szívünkben Krisztus Királysága. És jelenti politikai értelemben azt is, hogy egyszerűen nem keresztény az a felfogás, amelyik azt mondja, hogy katolikus vagy protestáns vagyok vasárnap a templomban, otthon a családban, azután fütyülök arra, hogy mi történik a világgal, a hazámmal, a városommal. Mert a keresztségben kapott küldetésünk, hogy a világot – legalább a mi kis világunkat – elmozdítsuk az Evangélium irányába.

2. Minden politikai programot és politikai cselekvést a mögötte álló emberkép határoz meg, akkor is, ha ezeket megfogalmazzák és deklarálják, és akkor is, ha nem. Ha az emberről való felfogás egyoldalú, akkor a politikai gyakorlat is torz lesz. Mert az antropológiai tévedések szükségszerűen okozzák a rájuk épülő társadalom embertelenségét.

3. A mi felfogásunk definitíve azért modern, mert éppen az a lényege, hogy tudatosan és állandóan visszalendül az örök értékekhez. Ami pedig az örökkévalóságban gyökeredzik, az bármilyen ősi, mégis mindig fiatal. Olvassunk bele mondjuk a felvilágosodás enciklopédistáinak könyveibe. Olvashatatlan, legfeljebb kortörténeti szempontból lehet érdekes, ma már semmit sem jelentő kacsatok. És ol-

vassunk bele Szent Ágostonba: eleven, friss, itt és most nekünk szól. Ágoston élő, az enciklopédisták poros könyvtárak moly-abrakja. Azért, mert Ágoston az Örökkévalósághoz kötődik, az enciklopédisták pedig egy elmúlt kor időleges ideológiájához. Hát ezért vagyunk modernek mi és avittak ők.

4. Éppen azért tudok megérteni más vallásúakat, mert megvan a saját katolikus identitásom. Aki ebben problémát lát, annak azt is állítania kell, hogy például a férfiak érdekeit csak férfiak képviselhetik – ami nyilvánvaló abszurditás.

5. Keresztény körökben is elterjedt az a felfogás, hogy a politika, a politikusi lét, a politikusi hivatás egy sikamlós, csúszós terület, hogy tisztességes keresztény ember jobb, ha távol tartja magát ettől az egésztől. Ha azonban a tisztességes keresztény emberek távol tartják magukat a politikától, a politikai hivatástól, az egész terület marad a hiénának. Ennek pedig nagyon szomorú következményei vannak az általunk vallott értékek és érdekek, és az egész társadalom szempontjából is.

A keresztény politikának és a keresztény politikusnak két dolgot kell egyszerre megvalósítania: ez a tisztesség és a hatékonyság. A tisztesség azért, mert nem csak magáért felelős, hanem a pártjáért, sőt az evangelizálásért is. (Nem arra gondolok, amikor a sajtó megpróbálja besározni, mert bizonyos értelemben a politikai tisztességnek éppen az a jele, hogy megpróbálnak valakit besározni, mert ha nem próbálják meg, akkor vagy nem kép-

viseli valóban a keresztény értékeket, vagy pedig nem teszi olyan hatékonyan, hogy érdemes legyen beszározni.)

A másik, hogy legyen hatékony. A politika ugyanolyan mesterség, mint az, hogy valaki matematikatanár, zongorista, vagy mérnök. Ha a mesterségbeli tudása nincs meg, ha az Isten adta talentuma nincs meg ehhez a hivatáshoz, akkor nem tudja hatékonyan képviselni ezeket az értékeket, és nem tud megfelelő eredményeket hozni. Jámbor emberekkel tele van például a ferences rendház is. Nem következik ebből az, hogy a drága jó ferences atyák mindegyikének képviselőnek, államtitkárnak, miniszternek kellene lennie. Tehát tisztességesnek, jámbornak kell lenni egyfelől, másfelől pedig hatékonynak, vagyis a politikai mesterséget professzionálisan kell művelni.

6. Keresztény emberként jogom van arra, hogy keresztény értékrendemet megjelentssem a politikai életben. Jellemző és tanulságos, ahogy ezért Heller Ágnes filozófus megtámadott engem. Nem kevesebbet mondott, mint azt, hogy én a keresztény szavaimat használhatom a templomban, de a parlamentben nem. Például azt a szót, hogy bűn nem ejtethem ki a magyar Országgyűlésben. Először is sajátos, hogy a bűnt apriori, eleve tagadó Heller egyetlen bűnt ismer bűnnek, ha egy keresztény politikus a bűnt bűnnek nevezi. Másodszor, Heller Ágnes felfogása a legenyhébb kifejezéssel is intoleráns, mert kétségbe vonja, hogy keresztény emberként jogom van keresztény értékrendem alapján gondolkodni

a világ dolgairól, és ezen értékek érvényre juttatásáért politizálnom. Én nem vonom kétségbe, hogy Heller Ágnes olyan liberális, vagy marxista terminológiát használ, amelyet akar, de nem hagyhatom, hogy kétségbe vonják azt a jogomat, hogy Szent István országában a keresztény értékrendet képviseljem, és keresztény szavakat használjak.

7. Nemcsak hazánk, hanem az egész civilizációnk egyfajta szellemi-erkölcsi válságban van. Ennek pedig az alapvető oka az, hogy nemcsak arról van szó, hogy az emberek bűnt követnek el. Az igazi probléma az, hogy a bűn bűnvoltát tagadják. Az igazi probléma az, hogy a bűnt erénynek próbálják beállítani, a rosszat jónak, és ezáltal a bűnből való kiszabadulás lehetőségét teszik sok esetben irreálissá.

Mert ha tudom, hogy mi a jó és mi a rossz, mi a bűn és mi az erény, akkor van kapaszkodó, amin keresztül az elesett ember fel tud állni. De ha kétségbe vonják azt, sőt tagadják, hogy létezik olyan, hogy bűn, akkor az elesett ember azzal sincs tisztában, hogy el van esve. És miután kapaszkodó sincs, irreális az, hogy fel tudjon állni. Mert az sincs a fejében, hogy neki fel kellene állni.

8. Politikai, szociológiai és megkockáztatom: morális értelemben is aligha várható el a társadalomtól, hogy olyan törvényeknek engedelmességedjen, amelyek szembeötlően és szemérmetlenül igazságtalanok. Ha pedig meginog a társadalom bizalma, hite a törvények igazságos voltában, akkor azok

ésszerűként való feltételezése és tekintélye is összeroppan. És ekkor a felszínre fröccsen a legfőbb rossz, ami egy társadalmat csak érhet: a törvénytelenység, a káosz, az anarchia. Mert a rendezett társadalom, és ezzel az emberinek nevezhető élet feltétele a törvények tekintélye, a törvények ésszerűsége, tehát a törvények igazságos volta. Ha az állampolgár kénytelen úgy látni, hogy viszonya a törvényekhez alig különbözik az áldozat és az útonálló viszonyától, akkor hogyan várhatnánk reálisan, hogy engedelmessé válnak azoknak?

9. A béke az igazságosság gyümölcse – tanítja nekünk a keresztény bölcsélet. Tehát nem pusztán a háború hiánya, hanem az igazságosságnak a gyümölcse. Ezért nem béke az igazságtalanságba való beletörődés. És ezért az igazságtalanságnak való ellentmondás a béke feltétele.

10. Azt állítani, hogy egy politikai párt ne akarja a hatalmat, pont olyan abszurd, mint azt mondani, azért alapítanak horgász egyesületet, hogy ne foganjanak halat. A hatalom nem cél, hanem eszköz, amivel meg lehet valósítani egy pozitív programot. A hatalom önmagában se nem jó, se nem rossz. Amint például a kés jó, ha kenyeret vágok vele a gyerekeknek és rossz, ha hasba szúrom vele a szomszédomat. Ugyanígy, a hatalom akkor rossz, ha eszköz helyett célnak tekintik, mert akkor egyfajta bálvány lesz. Rossz, ha a jóval szemben, rossz célra használják. És jó, ha élnek vele, nem pedig visszaélnek vele, ami azt is jelenti, hogy akinek megadatott, de

nem él a hatalom lehetőségével egy jó cél érdekében, az sem helyes.

11. A keresztény politikai, társadalmi felfogás nem utópisztikus, sőt éppen az a lényege, hogy elutasítja az utópiát! A probléma gyökere Platónnál van, aki minden utópia atyja. Platón azt mondja – némileg leegyszerűsítve –, hogy az állam, a strukturált emberi közösség úgy jött létre, hogy az emberek beláttak egy gondolatmenetet, mely úgy szól, hogy igazságtalanságot elkövetni jó. Nem morális, hanem hedonisztikus értelemben: kellemes dolog, hogy én basáskodom másokon. Igazságtalanságot elszenvedni rossz, nyilvánvalóan kellemetlen dolog, hogyha felettem basáskodnak. Az emberek belátták, hogy miután nagyobb rossz igazságtalanságot elszenvedni, mint amilyen jó igazságtalanságot elkövetni, ezért létrehozták az államot, hogy megakadályozza az igazságtalanság elkövetését. Platón tehát kitalált egy mítoszt, és azt mondja, hogy úgy jött létre a strukturált emberi közösség, hogy az emberek leültek, logikai alapon beláttak valamit, és megkonstruálták az államot. Tehát az emberi társadalom kitalált, következésképpen újra és újra kitalálható. Ezzel szemben Arisztotelész azt mondja, hogy ez egy mítosz, mert soha nem volt valamilyen közösségi struktúra nélküli ember, mert antropológiai természetében adva van, hogy társadalmi struktúrában képes létezni.

A Platón által kitalált utópisztikus felfogás és az arisztotelészi, a természet rendjére épülő gondolkodás párhuzamosan halad a történelemben.

E tekintetben Szent Tamás Arisztotelészre épített gondolkodásával tette filozófiailag is nyilvánvalóvá a kereszténység természetjogi elkötelezettségét. A szocialisztikus felfogás a pesszimista utópia-hagyományra építve azt mondja, hogy az ember egy eredendően rossz állat, amiből a szocialista államnak kell kiidomítania a szocialista embertípust. A liberális optimista utópia, ami Rousseau-tól ered, azt mondja, hogy az ember eredendően jó, csak a társadalom rontja meg. Tehát ha megszüntetjük az iskolát, a nevelést, a családot stb., akkor mindenki szép, okos és jó lesz, mert eredendően jó.

A kereszténység immunis az utópiával szemben. Mégpedig azért, mert két dolgról tudunk eredendően a kinyilatkoztatásból, és az ember antropológiájából is. Az egyik, hogy Isten képmására teremtettünk. Ezért bármilyen rosszak és igazságtalanok a társadalmi struktúrák, mindig meglesz a jóra való irányultság. A marxista utópia azért nem válhat be és azért emberellenes, mert nem képes felismerni, hogy az emberben mindig megvan a jó. A liberálisok optimista utópiájával pedig az a probléma, hogy nem tud az eredeti bűnről, amiről pedig a keresztény kinyilatkoztatás szól, s amire tanúbizonyosság az egész emberi történelem. És miután az ember természete megromlott, hajlamossá vált a rosszra. Ezért utópia azt gondolni, hogy az ember önmagától szép, okos és jó lesz. Ezért szükséges a nevelés. Ezért kellene az iskolák, a jó társadalmi struktúrák. A keresztény realizmus tud az ember Isten-képmásiaságáról, tudja, hogy az ember jó, de tud az eredeti bűnről is, hogy az ember hajlamossá

vált a rosszra. Ez a kiegyensúlyozott gondolkodás a keresztény filozófia jellemzője, amin az egyház társadalmi tanítása nyugszik. Ez a filozófia teszi lehetővé a teljes ember kibontakozását, beleértve annak – éppen a lényegét adó – transzcendentális nyitottságát.

12. A keresztény tanítás adva van az egyház társadalmi tanításában, ami katolikus részről a pápai szociális enciklikák, protestáns részről a társadalometika. Ez természetesen nem azonos egyetlen egy politikai pártnak sem a politikai programjával. Pontosán meghúzható azonban az a kör, amelyen belül a világban élő keresztények kereshetik a társadalom kihívásaira adandó választ: ez a kör pedig az egyház társadalmi tanítása. Vannak olyan alapvető tételek, amelyeket ha egy párt, vagy egy politikus nem vállal, akkor nem nevezheti magát keresztény politikusnak. Az egyház társadalmi tanítása és a pártpolitikai programok nem azonosak, de nem is függetlenek egymástól, mert a keresztény politika attól keresztény politika, hogy elfogadja mérceként az egyház társadalmi tanítását.

Nézzünk egy példát, ahol megragadhatjuk, mi a különbség a keresztény felfogás, illetve a szocialisztikus, és a liberális felfogás között. Keresztény alapon azt mondhatjuk, hogy neked, liberális barátom, igazad van akkor, amikor az emberi személy méltóságát hangsúlyozod. Bár mi többet állítunk, mint a legliberálisabb liberális, mert mi azt mondjuk, hogy az emberi jogok, az ember méltósága nem abból ered, hogy egy parlamenti határozat, vagy az ENSZ

közgyűlése ezt megállapította, hanem abból, hogy a teremtő Isten képmására vagyunk alkotva. Ezért mindenki, legyen szegény vagy gazdag, fiatal vagy öreg, egészséges vagy beteg, azért végtelen érték, mert Isten képmása. Az emberi jogokat nem az országgyűlés adja és nem is a különböző nemzetközi szervezetek, hanem azok a teremtés rendje által eleve adottak, amit a parlament vagy egy emberi jogi nyilatkozat felismer és elismer. A keresztény felfogás ugyanakkor mindig kritikát fogalmaz meg a liberálisokkal szemben, mert ők a személy méltóságát úgy értelmezik, hogy elszakítják a közösségtől, ezáltal individualizmussá deformálják, ami a teljes emberi személyiség megcsonkítását jelenti, mert elszakítják a közösségi vonatkozástól. Ezért a liberálisok individualitás fogalmával szemben a kereszténység a személyiség fogalmát állítja, amely mindig utal az emberi személy közösségi aspektusára.

A másik oldalon hasonló egyoldalú túlzással találkozunk. A szocialisztikus felfogásról – és itt szeretném hangsúlyozni, hogy most a klasszikus szocialistákra gondolok, Marxra és a klasszikus baloldalra – azt mondhatjuk, hogy neked szocialista barátom igazad van akkor, amikor az ember közösségi természetét hangsúlyozod. Sőt, mi többet állítunk, mint a szocialisták, mert mérhetetlenül nagyobb szolidaritás a másik emberben Krisztust látni, mint azt gondolni, hogy majd az állami szociális ellátó rendszerek oldják meg az emberi egzisztencia problémáit. A keresztény felfogás egyúttal kritikát is gyakorol a szocializmus irányába, mert – legalábbis a klasszikus szocialisták – annyira túlhangsúlyoz-

zák az ember közösségi voltát, hogy az egyes ember már nem lesz más, mint egy jelentéktelen csavar a gépezetben. A személy elveszíti jelentőségét. Gondoljunk a marxizmus osztályfelfogására, ahol az egyes ember önmagában nem is jelenik meg, csak mint az osztálynak a tagja. Ugyanennek a nemzetiszocialista kiadása, ahol a fajban feloldódik, elveszik az egyén. Ezért a keresztény felfogás mindig kritikát gyakorol a szocialisztikus felfogással szemben, mert kollektívizmusba csúszik, és elveszíti az egyes ember, a személy jelentőségét.

Filozófiatörténetileg mindig is az volt a probléma, hogy a liberális individualizmus és a szocialista kollektívizmus nyilvánvalóan a teljes emberi személy megcsonkítása, egyoldalúság. A kérdés az: a személyiség és a közösség elve hogyan hozható egységbe? Erre a keresztény társadalmi tanításban Aquinói Szent Tamás adta meg a megoldást a szubsidiaritás, a kölcsönös kiegészítés fogalmával, amikor azt mondta, hogy a természet rendjéből eredően, amit egy kisebb közösség megtehet, azt egy nagyobb nem veheti el. Ott kell megoldani a problémákat, ahol azok a természet rendje szerint vannak, de ha nem tudja megoldani, akkor viszont ki kell segíteni, mégpedig olyan módon, hogy a későbbiekben képes legyen önmagán segíteni. Ez a gondolat elutasítja azt a liberális felfogást, ami azt mondja, hogy mindenki oldja meg a saját problémáját, aki pedig nem tudja, az magára vessen. Ugyanakkor elutasítja azt a szocialisztikus felfogást is, ami infantilis módon úgy akarja berendezni az ember életét, hogy majd állami segélyekből elvegetál. Ezért te-

hát a perszonalitás, a szolidaritás és a szubszidiaritás az a hármass társadalmi tanítása az egyháznak, amin belül lehetséges a keresztény politika. Aki ezt a hármat nem vallja, filozófiai értelemben az nem lehet keresztény politikus.

13. Amikor Jézus azt mondja, hogy egy vessző sem vész el a törvényből, akkor a politológiai logikából következően, azt mondhatják rá, hogy jobboldali fundamentalista, amikor saját magát azonosítja a szegényekkel, akkor azt mondhatják rá, hogy baloldali forradalmár.

Nem arról van szó, hogy a kereszténydemokrácia a jobboldal és a baloldal között helyezkedik el, hanem az a történelemfilozófiai és politikaelméleti megközelítés a helytálló, hogy a keresztény tanításban őseredeti egységben vannak a ma jobboldalinak, illetve baloldalinak minősített tradicionális és szociális alapértékek. A szabadság, egyenlőség, testvériség keresztény ihlettségű hármass egységét a felvilágosodás szekularizálta, majd a francia forradalmat követően egyoldalú túlzásokkal szétszakították. A szabadság individualista liberalizmussá torzult, az egyenlőség kollektivistá szocializmussá deformálódott, a testvériséget pedig egyaránt elfelejtették. Egyedül a kereszténydemokrácia őrizte meg az eredeti, keresztény fundamentumon nyugvó hármass egységet.

14. A fogalmak, amelyekből a liberalizmus és a szocializmus alapértékei lettek – a francia forradalom szabadság, egyenlőség, testvériség követelése

– gyökerükben és lényegükben keresztény fogalmak. Az más kérdés, hogy szekularizálták és utána egyoldalú túlzásokba vitték, de azért ezek alapvetően keresztény értékek, keresztény gyökerekből valók, ezért nekünk, kereszténydemokratáknak ezeket a gondolatokat értékként kell elfogadnunk, és – a helyükre téve azokat, a teljes emberkép összefüggéseibe visszaállítva – saját értékünként kell felmutatnunk.

Ebből ered, hogy a kereszténydemokrata-keresztényszociális felfogás – az egyik oldalon a liberális értékekkel, a másik oldalon a szociáldemokrata értékekkel való kapcsolódás alapján – olyan sajátos lehetőséget biztosít a kereszténydemokráciának, hogy mind a két irányba képes bizonyos kapcsolódásokra. Ezért megkockáztatom azt a megjegyzést, hogy a kereszténydemokrácia képes egy bizonyos, talán úgy fogalmaznék, hogy helyváltoztatás nélküli mozgásra aszerint, hogy a hangsúlyt a liberális értékekkel való kapcsolódásra, vagy a szociáldemokrata értékekkel való kapcsolódásra helyezi-e, anélkül, hogy bármelyiket is fel kellene adnia, és hogy belső ellentmondásba kerülne önmagával. (Miközben ez a belső ellentmondás nyilvánvalóan megvan a liberalizmus és a szocializmus kapcsolódásánál. A liberálisok minél korlátlanabb szabadságot akarnak, a szocialisták pedig kikényszeríteni az egyenlőséget. De ha szabadság van – mivel az emberek nem egyenlők –, akkor oda lesz az egyenlőség. Ha pedig kikényszerítik az egyenlőséget, akkor szükségszerűen korlátozzák a szabadságot.)

15. A kommunizmus mint ateista vallás története szerintem Izajás próféta értelmezésével kezdődött, az Ebed Jahve-dalokkal, amelyek az Úr szenvedő, de szenvedése által az emberiséget fölemelő Szolgájáról szólnak. Ezt a kereszténység Krisztusra értelmezi, a zsidóság pedig Izraelre. Marx ezt egyszerűen szekularizálta, és a proletariátusra vonatkoztatta. A Mennyországból, a Mennyei Jeruzsálemből így lett kommunizmus. Az Istennek, mint Abszolútumnak a jegyeit – mint például az örökkévalóság stb. – az anyagra ruházták. De ikonográfiailag is tetten érhető ez, Marx–Engels–Lenin megfelel a Szentháromságnak – az egy eszme három személyben áll fenn –, Marx Tőkéje és a Kommunista kiáltvány az Evangéliumoknak, a munkásmozgalom mártírjai az ókeresztény vértanúknak, a kommunista indulók a pravoszláv egyházi énekeknek, a május 1-jei felvonulás a húsvéti körmenetnek. Lenint miért tömték ki? Azért, mert ezzel az új „ereklyével” akarták mintegy pótolni az orosz néptől 1917 után elvett, és nyilvánosan meggyalázott szentek ereklyéit.

16. Lukács György eleve adottnak tartotta – amit persze nem mondott ki –, hogy ő és a hasonszőrűek eleve a hatalomra rendeltettek. Még azt is megengedem, hogy tényleg azt hitték, hogy ők kiválasztottak arra, hogy az emberiséget boldogítsák, még akkor is, ha abba az emberek történetesen belepusztulnak. Tehát Lukács György mutatója az volt, hogy valamilyen ideológiát csináljon arra, hogy miért is ők a hatalomra rendeltettek? A kiinduló pont Marxtól

jött, hogy minden tudat hamis tudat, kivéve a proletár tudat, ami nem hamis tudat. Igen ám, de ezt a proletárok nem tudták, és ráadásul, akik erre a megállapításra jutottak, azok feltűnően nem voltak proletárok. A lukácsi válasz erre az ellentmondásra az volt, hogy aki erre azt mondja, hogy az egész úgy hülyeség, ahogy van, és még a saját rendszerében is önellentmondásos, az pusztán azt bizonyítja ezzel, hogy hamis tudata van, tehát eleve nem lehet igaza, és ha továbbra is ugrál, akkor Lukács elvtárs esetleg saját kezűleg lövi agyon. A lényeg az, hogy van egy eleve hatalomra rendelt élcsapat, akinek nincs hamis tudata, tehát igaza van; vannak proletárok, akiknek elvileg nincs hamis tudatuk, csak ezt nem tudják, de itt az élcsapat, aki tudja, és ezért a proletárt, akár akarja, akár nem, boldogítani fogja; és vannak, akik ezt ellenzik, amiből is láthatóan hamis tudatuk van, tehát nincs igazuk.

17. A közgazdaságtan kiinduló pontja az a feltetelezés, hogy az emberek „racionálisan viselkednek”, amin haszonelvűséget ért. Ez abszolutizálva már antropológiai tévedés. Ugyanis miért racionálisabb, vagy ha tetszik „haszonmaximalizálóbb” egy bankár, mint egy karmelita szerzetes? Végül is van-e hosszabb távú és nyereségesebb befektetés, mint az örökkévalóság? Vagy miért racionálisabb és hasznosabb a pénzemet részvénybe fektetni, mint pl. a családomba azzal, hogy elmegyünk a gyerekekkel nyaralni? A gyerek taníttatásába, összetartó élményekbe vagy a szellemi-lelki javakba fektetett pénz, munka, idő miért lenne kevésbé racioná-

lis vagy hasznos? Csak más koordinátarendszerben mérhető az értéke. Ebben az összefüggésben hangsúlyoztam az antropológiai fordulat fontosságát. A gazdaságnak is millió olyan nem gazdasági természetű előfeltétele és vetülete van, ami szoros értelemben nem gazdasági természetű. Például az erkölcs.

18. Látnivaló egy ördögi kör. A vadkapitalizmus leplezhetetlenné vált alkalmatlansága és embertelensége tette annak idején a realitás illúziójává a marxizmus utópiáját; most úgy tűnik, mintha a marxizmus történelmileg is bebizonyosodott alkalmatlansága és embertelensége tenné ugyanezt a vadkapitalizmussal. Megszenvetjük a létező szocializmust, aminek terheit ma is nyögjük, mert az akkori hatalom nem akarta meghallani a tévedéseit kimutató kritikát, és az ember természetének megfelelő, a teljes személy kibontakozását lehetővé tévő társadalmi tanítást. Most – a vadkapitalizmus bővületében – úgy tűnik, nem akarja meghallani ennek kritikáját. Őrületség lenne újra belezuhannunk abba, amiről belátható volt, hogy alkalmatlan, hogy embertelen, és amiről – az enciklikákkal egybehangozóan – a történelem is kimondta az ítéletet.

19. A mostani válság a neoliberais gazdaságpolitika válsága, történelmi csődjének előjele. A „láthatatlan kéz” mítoszának csődje, annak az ideológiának a csődje, amely azt hirdette, hogy a gazdaságban, a pénzügyekben nem szükséges az állami szerepvállalás, majd a gazdaság, majd a

piac szabályozza önmagát. Ennek a liberális politikának a nevében rombolták az államot, és most azt várják, hogy az állam mentse meg a helyzetet. II. János Pál pápa a marxizmus bukása után prófétai módon arra figyelmeztette a világot, hogy a létező szocializmus történelmi csődje nem jelentheti a neo-liberális vadkapitalizmus megdicsőülését.

20. Az életnek vannak területei, ahol piaci viszonyoknak kell lenni, ilyen a gazdaság, és vannak olyan területei, ahol alapvetően nem piaci viszonyoknak kell uralkodni, hanem szolidaritásnak és állami felelősségvállalásnak. Ilyen az egészségügy, az oktatás és a kultúra.

21. Ezt az országot kétszer rabolták ki, nagyjából ugyanaz a kör, érdekcsoport, hálózat, nevezük bárhogya. A második világháború után valami olyasmit mondtak, hogy a magántulajdon rossz, az állami tulajdon jó, és az államosítás jelszavával elvették az emberektől a földjüket, az üzletüket, a házat, kinek miye volt. A rendszerváltozás alatt és után pedig azt mondták, hogy az állami tulajdon rossz, a magántulajdon jó, és elkótyavetyélték a megmaradt állami vagyont.

22. Ellene kell mondanunk a privatizáció – valójában a nemzeti tulajdon kifosztása – igazságtalanságának, mert ellentétes a nemzet életérdekeivel, amikor a magántulajdon elszakad a közjótól, amikor nem fejlesztést jelent, hanem a magyar konkurencia megfojtását és a magyar piac monopolizálá-

sát idegenek által, amikor nem szolgáltatásbővülést jelent, hanem azt, hogy a szolgáltatáson túl az embereknek ki kell fizetniük a befektetők extraprofitját is. Az állami tulajdon nem lehet szabad préda – és fel kell hívnunk a figyelmet arra is, valójában nem „tehermentes”. Mégpedig azért nem, mert ebben testesül meg nemzedékek ki nem fizetett munkájának értéke. Gondoljunk arra, hogy a szocializmus idején a dolgozók munkabérének jelentős részét visszatartotta, nem fizette ki az állam azzal, hogy ezért ingyenes egészségügyet, szociális biztonságot, és méltó nyugdíjat biztosít. Mindezt nemcsak törvényben, hanem alkotmányban garantálta. Ezért az államnak nemcsak a külföldi hitelezők felé van eurómilliárdokban kifejezhető adóssága, hanem saját állampolgárai felé is. És a természetjog szerint a megélhetésükért küzdő emberek felé való kötelezettség erősebb, mint a befektetők haszna iránti. Természetesen szem előtt kell tartani, hogy van politikai realitás, és szűk a gazdasági mozgástér – de az erkölcsi rend nem tehető zárójelbe.

23. A múlt századi neoliberais dogma miatt azt erőltetik, hogy a pénzügyi egyensúly áll mindenkfelett! Megjegyzem, ha ez így lenne, akkor Szómália lenne a világ legjobb országa, hiszen nulla kiadás, nulla bevétel – vitathatatlan az egyensúly. Mi azt mondjuk, hogy az államháztartási egyensúly valóban fontos, de nem az egyetlen szempont. Ennek az oltárán nem áldozható fel a gazdasági növekedés, sem a társadalompolitika szempontjai. Ezért is mondom, hogy az államnak rá kell kényszer-

rítene a bankokat és a multikat, hogy ők is vállaljanak arányos részt a terhekből.

24. A keresztény társadalmi tanítás nem a munka és a tőke konfliktusával operál, hanem a munka–tőke konszenzusára épít. A feladat a tőke humanizálása.

25. Az a cél, hogy minél több embernek minél több tulajdona legyen, de olyan formában, hogy a tulajdon ne csak neki legyen jó, hanem másnak is.

26. Ennek az egész balliberális–zöld társulatnak van egy olyan rögeszméje, egy dogmaszerű rögeszméje, hogy a világ fejlődése az úgy néz ki, hogy egyre inkább elvallástalanodik, a nemzetek eltűnnek, a család megszűnik, és ők ezt tekintik fejlődésnek. Ebből kiindulva az ő számukra felfoghatatlan az, hogy egy volt szocialista ország fontosnak tartja a vallást és az egyházakat, a nemzeti létet, fontosnak tartja a családot, mégpedig az egy férfi, egy nő házasságára épülő családot, és ezért ez, amit mi csinálunk, ez az ő szempontjukból, az ő felfogásukból, a szöges ellentéte annak, mint amit ők haladásnak gondolnak. Mi meg azt gondoljuk, hogy amit ők haladásnak gondolnak, az egész egyszerűen deviancia.

27. A kereszténydemokrácia és a zöld pártok két különböző politikai felfogásának van egy közös része, amit környezet/természet-védelemnek nevezünk. De van lényegi különbség is: mi teljességében

valljuk a természet rendjének védelmét, nem csak a natúra, de a kultúra tekintetében: tehát az ember és a társadalom vonatkozásában is.

Ők – illogikus módon – a természetet és annak rendjét csak az ásványok, növények, állatok esetében ismerik el, míg az ember és társadalom esetében ideológiájuk természet-ellenessé válik: egyneműek házassága, abortusz, eutanázia, drogpropaganda.

Mi valljuk, hogy a természet rendje a teremtés rendjét tükrözi – mégpedig teljességében: tehát nem csak az embert körülvevő világ, hanem az ember és a társadalom rendjének tekintetében is –, ezért politikai hitvallásunk, hogy a természetvédelem teremtésvédelem!

28. Heideggertől származik az a gondolat, hogy egyetlen szaktudomány sem képes arra, hogy meghatározza önmagát, módszertanát, és illetékességének határait. Tehát az, hogy mi a matematika, ez nem matematikai kérdés, hogy mi a kémia metodológiája, ez nem kémiai kérdés, és hogy meddig tart a biológia illetékességének területe, ez már nem biológiai kérdés. Ezek teológiai, filozófiai, erkölcsi kérdések. Ugyanez igaz a társadalomtudományok esetében is. Tehát az egyháznak van egy sajátos prófétai szerepe és tanító feladata ebben a tekintetben is, és hogy ha mondjuk a klónozásra, génmanipulációkra, ilyesmikre gondolunk, akkor láthatjuk, hogy az emberiség katasztrófáját jelenti, ha a részterületek jogos autonómiájának félreértéséből kifolyólag negligálni akarják az egyháznak ezt a sajátos küldetését. Abból, hogy technikailag

meg tud csinálni valamit az adott rész tudomány, egyáltalán nem következik, hogy azt meg is szabad tennie! Természetesen a természettudományoknak, a társadalomtudományoknak, a politikának megvan a maga jogos autonómiája, de ez az autonómia soha nem lehet az erkölcstől való autonómia.

29. Ez a mi álláspontunk, a kereszténydemokratáké: hogy az írott alkotmány, a pozitív jog felett létezik a természetjog, és mivel a természet rendje a teremtés rendjét tükrözi, ezért ebben az összefüggésben ez a végső valóság. Végső kérdésekben a parlament nem játszhat Istent. Ebből vezethető le például a magzatvédelemről vallott álláspontunk is. Miután az emberi élet szempontjából nincs se logikai, se filozófiai, se természettudományos különbség aközött, hogy a magzat egy, négy vagy nyolc hónapos, hogy a hasfalon belül vagy kívül van, ha a magzat pusztán a kora alapján halálra ítéltető – mert a parlament így döntött –, akkor logikailag ezen az alapon bármely emberi élet elpusztítható kora vagy egészségi állapota alapján.

30. Van olyan idő, amikor a fregolin száradó pelenka a nemzeti zászló jelentését is hordozza a magyar élni akarás szimbólumaként.

31. A társadalmi valóság alakítása és az igazság kimondása együttesen vezethet el oda, hogy a közvélekedés megváltozzon az élethez való joggal kapcsolatban is. Politikai realitás és prófétai jel, ez az ars poeticám.

32. Ha mindent megtettünk az élet védelmében, és leszavaznak, akkor is megmarad az ellene mondas prófétai jele.

33. Ha a házasság tekintetében feladnánk a természet rendjén nyugvó, egy férfi egy nő meghatározást, és azt kiterjesztenénk pl. két férfira vagy két nőre, nem tartanák-e ezt diszkriminatívnak más formációk vonatkozásában? Pl. a többnejűséggel szemben? Ha a „férfi, nőt” feladjuk, az „egyet” miért nem? Ha két férfi házasodhat, akkor három miért nem? Hol van akkor a házasság határa? Továbbá a Magyar Állam nem azért védi és támogatja anyagilag és erkölcsileg a házasság és a család intézményét, hogy az állampolgárok „szexuális önmegvalósítását” finanszírozza, hanem azért, mert itt születik és nevelkedik fel a gyermek, aki fenntartja a társadalmat és a nemzetet.

34. Nem akarjuk megbélyegezni ezeket az embereket, de ne nevezzék a kapcsolataikat házasságnak, mert ez megszentelt fogalom, és ne fogadhassanak örökbe gyereket, mert a gyerek egészséges fejlődéshez való alkotmányos joga erősebb, mint a homoszexuális párok gyerekre való igénye. És nem mondunk, mert nem is mondhatunk le arról a jogunkról és kötelességünkről, hogy a természet rendje és a keresztény tanítás alapján a bűnt bűnnek nevezzük.

35. Saját deviáns életvitelükből csinálnak politikai ideológiát.

36. Súlyos felelőtlenség – sőt súlyos előítéleteség – előítéletnek bélyegezni valami olyat, ami napi tapasztalat, szociológiai tény, hiszen ezek után a tényleges előítéleteség is relativizálódik.

37. Azt mondják ezek a műsorok, hogy ez „valóság-show”. Nyilvánvalóan nem valóság, hanem a valóság egy szegmense, egy szubkulturális sarka, mondhatnám, egy pervertált szubkulturális sarka, de miután ezt úgy mutatja be, mintha ez lenne a valóság, ez egy idő után valóban létre fogja hozni a valóságot a társadalomban az önmagát beteljesítő jóslat folytán. Ezért tehát nem megkerülhető az állam felelőssége, hogy például a média tekintetében mit hagy bemutatni a társadalom felé.

Nézzük például a kereskedelmi médiákat. Én nem vonom kétségbe, hogy van-e joga a befektetőknek a médiába befektetni. De miért fektet be valaki a kereskedelmi médiába? Azért fektet be, hogy minél nagyobb profitot kapjon vissza. Ha másutt nagyobb profitot tudna elérni, akkor oda fektetne be. Tehát mi a kereskedelmi média célja? Az, hogy a befektetőknek minél magasabb profitot eredményezzen. Hogy tudja ezt a profitot eredményezni? Egyetlen egy dologgal, a reklámbevételekkel. A reklámidő nem növelhető a végtelenségig, mert részint a nap 24 órából áll, részint pedig ha a reklámidő egy bizonyos szintet túlhalad, akkor már nem fogják nézni a műsort. A nézettség csökken, tehát a reklámidő értéke is csökken, így a befektető profitja is csökken. Tehát egy módon lehet a profitot növelni, ha növelik a nézettséget. És minél nagyobb

a nézettség, annál értékesebb az egy percre jutó reklámidő. Hogy lehet a nézettséget növelni? Azt kell mondanom, hogy sajnos nem feltétlenül úgy, hogy a szép, jó, és okos dolgokat mutatják be, hanem úgy, hogy bizony a legaberráltabb és legsötétebb dolgokat. Ezt gátlástalanul megteszik, hiszen egyetlen céljuk van, a profit növelése. És itt van az állam szerepe, aki azt mondja, hogy kedves befektetők, persze, jogotok van a profithoz, de nekünk is jogunk van ahhoz, hogy a társadalom védelmében bizonyos dolgokra azt mondjuk, hogy ezt már nem.

38. A média szerepét megpróbálom egy példával megvilágítani: ha bemegyek, mondjuk egy kínai étterembe és elém tesznek egy étlapot, amin az van, hogy választhatok a hutulu és a kutulu között, akkor valójában nincs szabad választásom, mert fogalmam sincs, hogy mi az egyik és mi a másik. Ha magyarul is odaírják, hogy az egyik rántott pontyot, a másik pedig sült kacsát jelent, akkor a szó igazi értelmében választhatok. Nos, a média hutulut és kutulut kínál az embereknek. A parlamentáris demokrácia egész konstrukciója a szabad választások eszméjén nyugszik. Igen ám, de világviszonylatban is egyre nyilvánvalóbb, hogy miközben a hatalmi ágak elválasztása aprólékosan kidolgozott, addig a választásokat – és ezzel végeredményben az egész államszervezetet – eldöntő média valójában nem áll alkotmányos kontroll alatt, hanem bizonyos pénzügyi-ideológiai érdekcsoportok kezében van. Ezért állítom azt, hogy a parlamentáris demokrácia a választások valóban szabad voltától függ,

ez pedig nemcsak azt jelenti, hogy ne lehessenek választási csalások, hanem arra is igazi garancia kell, hogy bizonyos érdekcsoportok a médiahatalmukkal ne manipulálhassák a közvéleményt és így a választásokat.

39. Világviszonylatban is, de Magyarországon különösen, egy sajátos zsonglörködés folyik a fogalmakkal. A szekuláris értelmiség kezében tartva a médiapozíciókat, médiamonopóliumot, ennek segítségével az egyes fogalmakat önkényesen definiálja, majd egy torzított definíció értelmében sulykolja a társadalomba. Olyan definícióval ruházzák föl az adott fogalmat, amely annak legfeljebb csak járulékos jegyeit tartalmazza, a lényegi jegyeket elhagyja, majd az így csinált – teljesen önkényes – definíciót már köznyelvi értelemben használva, egészen meglepő és bizarr konklúziókra jut. Ezért létfontosságú, hogy fogalmilag tisztázzuk a saját eszmerendszerünket, hogy a mi fogalmainkat mi definiáljuk, mert ellenkező esetben végképp kiszolgáltatjuk magunkat annak a szekularista médiaértelmiségnek, aki ezeket a fogalmakat úgy alakítja, ahogy az ő politikai érdekeinek megfelel.

40. A mindenkori magyar kormány, először, másodszor és harmadszor a magyar nemzetnek felelős, nem pedig Brüsszelnek, Washingtonnak, Moszkvának, a Világbanknak vagy bárki másnak.

41. Botrány, amikor nekünk, magyaroknak azt kell hallgatnunk, hogy mi pár évvel ezelőtt Európához

csatlakoztunk, mert hol lennénk ezeregyszáz éve – vagy ki tudja mióta –, ha nem Európában? És megfordítva, hol lenne ez az Európa, ha mi nem lettünk volna Szent István óta minden szellemi gyökerünkkel egy évezrede ebben az Európában? Mert mi véreztünk pajzsként védve ezt az Európát a tatárral szemben, a törökkel szemben és – hogy diplomatikusan fogalmazzak – a keleti pogányság más formációjával szemben ezer éven keresztül. És ezért van, hogy nekünk nem a cselédlépcsőn kell bekullognunk ebbe az Európai Unióba és ott szegény rokonként meghúzni magunkat, hanem történelmi munkánk révén kiérdemelt helyünket kell méltósággal elfoglalni, mert ha mi nem becsüljük magunkat, senki sem fog megbecsülni minket. És ha mi nem tudjuk és tudatosítjuk a saját értékeinket, akkor senki sem fog értékelni minket.

42. Fájdalmas tapasztalat volt a keleti bolsevik keresztényüldözés túlélése után szembesülni azzal a nyugati szabadkőműves beütésű antikrisztianizmussal, azzal az „Európai Alkotmánytervezet” címet viselő provokációval, amely az európaiság alapértékei tekintetében hivatkozni akart a görög-latin civilizációra és a felvilágosodásnak nevezett irányzatra, miközben említést sem volt hajlandó tenni a kereszténységről. Ez nyilvánvaló történelemhamisítás. Hiszen a gyökerek tekintetében ott van a görög kultúrán és a római jogon kívül az ószövetségi etika és a germán államszervezés – gondoljunk csak Nagy Károlyra –, de ezekből az építőkövekből a kereszténység emelt katedrálist: azt a csodát,

melyet európai civilizációnak nevezünk. Ez az Európa, ha akarja, ha nem: keresztény civilizáció, mert – paradox módon – még a tagadása is – Voltaire-től Marxig – csak keresztény kultúrkörben értelmezhető. A „felvilágosodást” sem véletlenül próbálták ki-tüntetett módon megnevezni, noha az pusztán egy a számos európai eszmei áramlat közül. Nehezen tudom elhessegetni magamtól a gondolatot, hogy az egyházellenes, jakobinus hagyományok iránti kötődés a magyarázat. Világosan kell látnunk és láttatnunk, hogy a kereszténységre való hivatkozás kérdése annak a kérdése, hogy az Európai Uniónak lesz-e lelke. Szellemi-kulturális közösség lesz-e vagy pusztán gazdasági vállalkozás? Márpedig – és erre a történelem a bizonyíték – jövője csak akkor lesz, ha van szellemi tartalma. A kereszténység és Európa egymástól elválaszthatatlan. Pontosabban fogalmazva: a kereszténység létezhetne Európa nélkül, de Európa nem létezhetne a kereszténység nélkül!

43. Két téveszme él. Az egyik a balliberális oldalé, amely úgy tekint az Európai Unióra, mint a magyar történelem beteljesülésére és céljára. Ez egész egyszerűen tévedés. A magyar történelemnek önmagában létezik a célja, nem pedig valamilyen nemzetközi szervezetben. A másik tévedés pedig az, ha valaki érzelmi indulatból ellenségesen viselkedik az Európai Unió iránt. Ezt – érzelmileg – bizonyos szempontból megértem. Csak az a helyzet, hogy azt kell látnunk: ha nincs Európai Unió, akkor mi van? Én is rendkívül kritikus vagyok a brüssze-

li bürokráciával szemben, főleg amikor soha senki által meg nem választott bürokraták ítélkeznek szuverén országok, a nép által megválasztott kormányok felett. De a magyar nemzetnek józan, racionális szempontból mégiscsak az az érdeke, hogy az Európai Unió belül próbálja érvényesíteni nemzeti érdekeit. Bármilyen kínos és keserves is, az Európai Unió belül kell nemzeti érdekeinket képviselni. Nem szabad engedni azoknak, akik az önfeladást akarják elérni, de annak sincs sok értelme, hogy fejfel nekirohanjunk a betonfalnak.

44. Az Európai Unió nem a magyarság történelmi célja, hanem a magyarság megmaradásának egy eszköze: annyiban vagyunk Unió-pártiak, amennyiben az Unió megfelel a magyar nemzet életérdekeinek.

45. Kritikusak vagyunk az Unióval szemben, de hűek vagyunk az alapító atyák örökségéhez. Az EU bűnben él, de nem bűnben fogant.

46. A brüsszeli bürokrácia és az Európai Parlament részéről törekvés, hogy a nemzetállamokat maga alá gyűrje, és egyfajta Európai Egyesült Államokat hozzon létre. Igen ám, de az a helyzet, hogy az Európai Unió alapító atyái a nemzetek Európájára – és egyébként egy keresztény ihlettségű kultúrkör nemzetek Európájára – épülő világot álmodtak meg Európai Unió néven, nem pedig egyfajta Európai Egyesült Államokat. Amit az európai polgárok többsége nem akar, köztük én sem. Ezért

nagyon fontos, hogy az Alaptörvényben nem arról van szó, hogy mi lemondunk szuverenitásunk egy részéről az Európai Unió miatt, hanem szuverenitásunk egy részét más országokkal közösen gyakoroljuk, ami nagy különbség!

47. Szent István országa soha nem lehet kalifátus! De még úgynevezett párhuzamos társadalom sem. A három vallás összehasonlítása tekintetében: a zsidóság egyetlen nem zsidót se akar zsidóvá tenni, a kereszténység pedig missziós vallás, nem kényszerít senkit semmire, mivel a hit kegyelem, amit csak szabad akarattal lehet elfogadni. Az iszlám viszont hódító vallás. El kell olvasni a Koránt és az iszlám történetét. Én tisztellem az iszlámot, mint világvallást és nagy kultúrát, de látom azt is, hogy a saría bevezetésének kísérlete és a dzsihadizmus előbb-utóbb a valóság része lesz. Ettől kell megóvnunk a nemzetet. Különben 150 éves tapasztalatunk van róla...

48. Botránynak tartom, amilyen könnyel Európa viselkedik a keresztényüldözéssel szemben, elfogadva azt a kettős mércét, hogy bizonyos iszlám országokban kivégeznek valakit, ha megtér, vagy akár csak ha Bibliát ajándékozik, miközben Európában egymást érik a mecsetek...

49. Mi lett Párizsból, Franciaországból, az „Egyház legidősebb leányából” a saría árnyékában? Valóban úgy van, hogy ez az utolsó francia generáció, akik még francia életet élhetnek Franciaországban...

Európában vannak, akik már elvesztek, vagy az elveszés állapotában vannak, és vagyunk még Magyarországon és Közép-Európában, akik harcolunk. Magyarok, lengyelek, csehek és szlovákok, hogy magyar, lengyel, cseh és szlovák életet élhessünk, Magyarországon, Lengyelországban, Csehországban és Szlovákiában.

Mi magyarok hiszünk a magyar történelem kontinuitásában, az örök magyarságban, hogy Szent István, Mátyás, Széchenyi, Pázmány, Arany János és Bartók örökségét, a történelmünket, a kultúránkat, a nyelvünket, az észjárásunkat tovább adjuk fiainknak. Mert a magyar megmaradás a Duna–Tisza táján 1100 éves küldetés!

50. Hogy jutott ide Európa? A jakubinus-bolsevik-szabaddkőműves ideológia, az antikrisztianus mesterkedés kétszáz éve minden eszközzel relativizálja-támadja-üldözi a kereszténységet, előidézve az identitásvesztés vákuumát. És – el kell ismernünk – hogy a devianciák propagálása pedig joggal váltja ki ennek megvetését, utálatát a muszlimok részéről. Furcsa, de nem veszik észre, hogy miután – az identitásvesztés, a dekadencia és tömeges iszlám migráció miatt – keresztény európai civilizációnk elesett, az iszlamisták az ő fejüket fogják levágni először, a miénket csak majd a sor végén. Metsző élességgel kell látnunk: ha most a migráció ügyében hibázunk, az többé nem csinálható vissza.

51. Ma a világot uraló ideológia – az Egyesült Államokban a demokratapártiakhoz, az EU-ban a

szocialisták-kommunisták-liberálisok-zöldekhez köthetően – a migrációban valójában nem fenyegetést lát, hanem alkalmat: a keresztény-konzervatív értékrend és főleg a nemzetállamok lerombolásához; hiszen a migráns tömegek számára mindez idegen, ezért nem csak majdani szavazóikat látják bennük, hanem annak eszközét, hogy a keresztény örökséget végleg relativizálják és a nemzeteket végleg maga alá gyűrje az, amit „brüsszeli bürokráciának” neveznek. Megjegyzem, ha ez sikerülne nekik, akkor ennek – az iszlamizmus tekintetében – az ő szempontjukból is súlyos következményei lennének...

52. Karitász a migránsok felé, de önvédelem a migrációval szemben.

A mostani migráció elleni küzdelem tétje: hogy Európa Európa maradjon. Magyarország pedig Magyarország.

53. A természet rendje szerinti felelősség – az állapotbeli kötelesség klasszikus katolikus tanítása – koncentrikus körökkel írható le. A legbelső, az elsődleges kötelesség-felelősség a saját családomért van; azután a nemzetem iránt; és végül az emberiség iránt. A felelősségi körök összekeverése végzetes.

54. Mindenekelőtt arra a kérdésre kell választ adnunk, hogy kik vagyunk mi, mi a küldetésünk, miért is csináljuk ezt az egészet?

Kik vagyunk mi? Három tételben adhatjuk meg a választ: mi vagyunk az egyetlen történelmi párt, mi vagyunk az egyetlen keresztényszociális párt, és mi vagyunk az egyetlen világnézeti párt.

A KDNP az egyetlen történelmi párt Magyarországon. 1944-től – amióta eleink megalapították ezt a pártot – szellemi értelemben egy jöttányit sem változtunk. Mégpedig azért nem, mert az igazság örök. Ezért van az, hogy az aktualitások, a jelen kihívásokra adott válaszok megfogalmazása, az a dolgok természete szerint változik, de a szellemi alap változatlan, mert a természet rendjén, a teremtés rendjén nyugszik. Egy kereszténydemokrata pártnak két csapda-helyzetet kell elkerülnie. Az egyik, hogy a változások bővületében el ne veszítse a lényegét, a másik pedig, hogy ne ragaszkodjon olyan korhoz kötött megfogalmazásokhoz, amelyeket már meghaladott az idő. A feladatunk tehát nem több és nem kevesebb, mint hogy az örök igazságot képviseljük az adott kor nyelvén.

Mit jelent az, hogy keresztényszociális párt? Ezt azért nagyon fontos tudatosítani magunkban, mert a közbeszéd a politikai palettát jobb és baloldalra osztja. Ez persze köznyelvi értelemben igaz, és ebben a koordinátarendszerben mi valóban egy jobbközép párt vagyunk; ám nemcsak egy koordinátarendszer van, hanem valójában kettő. Van egy koordinátarendszer, ami a hagyományos értékeket, illetve ezek tagadását mutatja. Egyik tengely a család, egyház, nemzet, a másik pedig ezek tagadása. Ennek értelmében, mi egy markánsan jobboldali, konzervatív párt vagyunk, hiszen a család, a házas-

ság védelmezői vagyunk, hiszünk az egyházak küldetésében és patrióta alapon állunk. Ennek ellentéte, tagadása, mintegy antitézise – az időközben mára már eltűnt – balliberális SZDSZ volt. Igen ám, de van egy másik koordinátarendszer, a szociális igazságosság koordinátarendszere, ahol az egyik tengely a munka, a másik pedig a tőke. Ebben az értelemben a Kereszténydemokrata Néppárt egy mérsékelt balközép párt, hiszen valljuk a munka elsőbbségét a tőkével szemben, és valljuk azt, hogy a tőkének, a magántulajdonnak igenis van közösségi vetülete.

És mi vagyunk az egyetlen világnézeti párt. Kulcsfontosságú, hogy ennek problematikáját is metsző élességgel lássuk. A világnézeti pártoknak világviszonylatban is az a problémájuk, hogy az igazság nem mindig találkozik a többségi közízléssel. Gondoljunk például a magzati élet vagy a házasság védelmére. Itt, ebben a helyzetben két tévedés lehetséges. Az egyik az, hogy nem érdekelnek a szavazatok, mi az igazság oldalán vagyunk, történjék bármi. Ezzel a habitussal könnyen egy hitbuzgalmi kongregációvá lehetünk. Márpedig mi egy politikai párt vagyunk, azzal a céllal, hogy alakítsuk a történelmet, ami pedig társadalmi többséggel, végül is a választások megnyerésével lehetséges. A másik tévedés, hogy a szavazatok kedvéért az önfeladás bűnébe esünk. Igen ám, de ha feladjuk a ránk bízott értékeket, végül is az igazságot, akkor minek csináljuk az egészet? A probléma megoldása, az igazság és többség problémájának megoldása egy világnézeti párt és egy nagy

gyűjtőpárt szövetsége. Ez a Kereszténydemokrata Néppárt és a Fidesz szövetsége. Ez teszi lehetővé, hogy egyfelől ne legyen önfeladás és a keresztény tanítás a maga tisztaságában csonkítatlanul megjelenhessen a politikai palettán, másfelől biztosítja azt a társadalmi támogatást, ami lehetővé teszi, hogy alakítsuk a történelmet! Ha egy párt feladja a forrását, az egyet jelent a szellemiség elvesztésével, végül a széthullással. A Fidesz–KDNP szövetség garanciája annak, hogy a forrásvidéket megtartjuk és a szavazók többségét is elérjük.

55. A mi történetünk 1944-re megy vissza, Barankovics István Demokrata Néppártjára és a keresztényszociális mozgalmak hagyományára, amelyek egyszerre mondtak ellent a vadkapitalizmusnak, illetve a barna és a vörös diktatúrának. Annak volt erkölcsi alapja, hogy ellene mondjon a vörös diktatúrának, aki ellene mert mondani a barna diktatúrának. Ma is megvan az a sajátossága, ami végigvonul a magyar történelemben: a „két pogány közt” gondolata. Ami a bukott szocialisták, kommunisták ópogánysága és a megjelenő szélsőjobb neopogánysága közötti Szent István-i örökség védelmezését jelenti.

56. A Barankovics-párt története az egész jobb-közép, polgári-keresztény-nemzeti szövetségnek mintegy történelmi előképe, vállalható normatív története.

*„Négy-víz parton, három-hegyen
Mindörökké magyar legyen
A máriás ének.”*

Sík Sándor: Az andocsi Máriához

MAGYARSÁG

57. Isten az égi haza mellett földi hazát is adott nekünk, ezért valamiképpen az égi hazához is hűtlen az, aki földi hazájának sorskérdései elől dezertál.

58. Minden nemzet egyszeri és megismételhetetlen érték. Senki nem adhatja azt a gazdagságot, ami a magyarság, csak mi magyarok. Ha mi eltűnünk a történelemből, akkor az egyetemes emberiség lesz örökre pótolhatatlanul szegényebb egy sajátos arccal, egy dallammal, Istennek egy gondolatával, azzal, amit magyarságnak nevezünk. Éppen ezért nekünk, magyaroknak az egyetemes emberiség felé elsődleges kötelességünk a saját magyarságunk megőrzése, kimunkálása és felmutatása. Mert ez az az ajándék, amit csak mi adhatunk az egyetemes emberiségnek.

59. Két tévedéssel kell szembenéznünk. Az egyiket internacionalista vagy kozmopolita tévedésnek lehet nevezni, ez az a felfogás, amely tagadja, hogy a nemzet érték. Úgy tekint rá, mint a múltból itt maradt relikviára, vagy valamiféle provincializmusra, amivel szemben a modern „européer Embernek” már nincs nemzeti kötöttsége. Nem tudom az emberiség nagyobb megszegényesülését elképzelni, mint ha a francia nem lenne francia, a német német, a lengyel lengyel és a magyar magyar. Ez a kozmopolita felfogás nem az ember kiteljesítése, hanem mintegy antropológiai megcsonkítása. Az internacionalizmus pedig – az osztályideológia téveszméjében – kifejezetten ellenségesen viszonyul a nemzethez. (Nagyon pontos a magyar

nyelv: inter-nacionalizmus, nemzet-közi, vagyis nem a nemzetek közössége, hanem a nemzetek közötti lét, ami egyfajta vákuum-lét, hiány-lét.) A másik tévedést nevezzük sovinizmusnak, ami egy nemzet életjoga alapján tagadja más nemzetek létezéshez való jogát. A keresztény felfogás nemzetben gondolkodik, minden nemzetet értéknek tekint, és azt tanítja, hogy minden nemzetnek joga van a létezéshez, sőt minden nemzetnek éppen az egyetemes emberiség iránti elsődleges kötelessége, hogy a saját értékgazdagságát kibontakoztassa, és az egyetemes emberiség számára elérhetővé tegye.

60. Voltaképpen mi az értelme az államnak? Mi végre van az állam? Mi végre van a Magyar Állam? Nyilvánvaló, hogy nem pusztán azért, hogy a lakcímkártyákat kiállítsa, és az utakat megkátyúzza. Persze ez is feladata, de azért ennél lényegibb célja is van az államnak, mivel az állam végeredményben nemcsak közigazgatási szolgáltató, hanem a nemzet közjogi és – legszélesebb értelemben vett – politikai önkifejeződése. Ezért a magyar állam értelme és célja az, hogy a magyar emberek életminősége javuljon és a magyar nemzet fönmaradjon.

61. A Magyar Országgyűlés először, másodszor és harmadszor az egyetemes magyarságnak tartozik felelősséggel, nem pedig valaki másnak. Az egyetemes magyarságnak – térben és időben. Térben: itt, a mai Magyarországon, a Kárpát-medencében és a nagyvilágon. És időben: mert felelősséggel tartozunk a történelem színe előtt az őseink felé,

akiktől ezt a hazát, akiktől a nyelvünket, akiktől a kultúránkat örököltük, és felelősséggel tartozunk az atódaink tekintetében is, akik majd el fognak számoltatni egyszer minket, hogy hogyan sáfárkodtunk ezzel az örökséggel.

62. Magyarországnak hasonló szerepet kell vállalni a külhoni magyarság tekintetében, mint amit Izrael vállal a világon lévő zsidóság tekintetében. Minden zsidó, bárhol él a világon, biztos lehet abban, hogy van egy országa – Izrael – és bármi történik, van hova hazamenni, és bármi történik, ez az ország a végletekig kiáll a saját diaszpóra-közösségei mellett. Ha Izraelnek szabad, nekünk is szabad.

63. A magyar nemzet – történelmi okokból kifolyólag – egy háromlábú székhez hasonlítható. Egyik lába a magyarországi magyarság, másik lába a határon túli, Kárpát-medencei magyarság, harmadik lába az emigráció magyarsága. Ha bármelyik láb kiesik, vagy eltörik, a szék felborul.

64. Szent István óta a magyar nemzet nem csak kultúrnemzet volt – a magyar nyelv, kultúra és történelmi sorsközösség alapján –, hanem politikai nemzet, amelyet a közjog tartott össze. Gondoljunk a Szentkorona jelentőségére.

65. Az asszimiláció fenyegetésével szemben a hagyományos támogatási formák szükségesek, de nem elégségesek. Ehhez egy nagyon erős impulzus kell. Ez a nagyon erős impulzus pedig az állampol-

gárság megadása minden magyarnak, bárhol él a világon. Ez a nemzet közjogi egyesítése, hogy nemzetársaink honfitársaink lehessenek!

66. Nincs A és B kategóriájú magyar állampolgár. Nincs olyan, hogy magyarországi magyar állampolgár és külhoni magyar állampolgár. A Kárpát-medencei magyarság és az emigráció magyarsága nem valami kvázi állampolgárságot vár, mert nem kvázi magyar, hanem ugyanolyan magyar állampolgárságot, mint ami nekünk van. Egy magyar nemzet van, egy magyar állampolgársággal!

67. Hűség a nemzethez van, a hazához. Az EU-hoz, a NATO-hoz, az ENSZ-hez legfeljebb munkavonatkozásbeli lojalitás van. A kettő nem keverhető össze.

68. Emberi jogokon nyugvó nemzeti érdekeinket soha többé nem rendeljük alá más országok belpolitikájának, soha többet nem rendeljük alá más országok érdekeinek, és soha nem rendeljük alá mások szempontjainak.

69. A rabló nem bocsátja meg a megrablottnak, hogy zsákmánya újra és újra emlékezteti: rablott holmi, ő maga pedig rabló. Ezért akarja javainak elrablása után elrabolni a megrablott emlékezetét is, ezért akarja öntudatából, lelkéből is kiforgatni. Ezért az elszakított és kifosztott magyar nemzetrészt iránti patológikus gyűlölet, ezért az évszázados lélekrablás.

70. Az autonómia nem kegy, amit valamilyen utód-állam a magyarságnak ajándékozik. Az autonómia, az önrendelkezés: emberi jog a közösség szintjén, tehát ez jár nekünk.

71. Fundamentum az autonómia soha fel nem adása, mert az autonómia a Kárpát-medencei magyarság megmaradásának egyedüli garanciája. A többségi magyarságnak területi autonómia, a kisebbségi magyarságnak kulturális autonómia. A magyarság soha nem követelt olyant, amire ne lenne számos példa Európában. Nem vagyunk kevesebbek semmilyen más nemzetnél. Ha nekik lehet, nekünk is lehet. Nemzeti hitvallásként kell vallanunk, hogy minden tett, ami az autonómia felé vezet nemzetmentő, és minden tett árulás, ami ellene.

72. Az etnikai alapú magyar pártok mellett állunk ki. Mégpedig azért, mert az etnikai alapú magyar pártoknál a magyar mivolt nem járulékos jegy, hanem a lényegadó karakter. Ha a határokon túl fölradnánk az etnikai alapú magyar pártokat, akkor létrejönnek előbb vegyes pártok, majd olyan, a többségi nemzethez tartozó pártok, amelyekben van egy magyar tagozat, majd a végén lesznek szlovák, román, szerb pártok, amikben lesz néhány magyar... Ez az asszimiláció kioldozása. Ezért elvi alapon ragaszkodunk az etnikai alapú magyar pártokhoz.

73. Magyarország felelős a nemzetrészekért. Ám a nemzetrészek is felelősek önmagukért, egymásért

és Magyarországért, végeredményben az egyetemes magyarságért.

74. Szent István korában két zsákutca fenyegette a magyar megmaradást, és Szent István bölcsesége, hogy mindkettőtől megvédte a magyarságot. Az egyik zsákutca Koppány pogánysága volt, aki nem értette meg az idők szavát. Én nem tudom, hogy Koppány magyarabb volt-e, mint Szent István, de azt pontosan tudom, hogy a magyar megmaradást Szent István jelentette. A másik zsákutca a nemzeti függetlenség feladása, aminek szimbóluma Orseoló Péter, aki felajánlotta hűbérbe Magyarországot a Német-római Császárságnak. Szent István történelmi művében az a zseniális és azért jelenti a magyar megmaradást, mert úgy kapcsolódott a keresztény Európához, hogy eközben nem lettünk sem a Német-római Császárság, sem a Bizánci Birodalom hűbérese.

75. Szent István idején pontosan ugyanaz volt a megmaradás parancsa, mint ami 1848-ban, vagy 1956-ban. Szent István korában ezt úgy fogalmazták meg, hogy a keresztény Európához való csatlakozás és a szuverén magyar állam megteremtése. 1848-ban ez úgy hangzott, hogy haza és haladás, vagyis a nemzeti függetlenség kivívása, illetve a polgári átalakulás. 1956-ban ugyanez volt a feladat: a polgári demokrácia, a jogállam megteremtése, véget vetni a diktatúrának és a nemzeti függetlenség kivívása, magyarul az, hogy menjenek ki a szovjet megszállók. És ez a kettős egy feladat: a szükséges

társadalmi átalakulás, az idők szavának megértése és a nemzeti függetlenség biztosítása, ez a magyar megmaradás feltétele! A magyar nemzet sírásója, aki a kettő közül bármelyiket is feladja.

76. Azzal a jellel, ahogy Szent István a Szentkoronát felajánlotta a Szűzanyának, ezzel az immans magyar történelemnek transzcendens távlatot adott.

77. Jézus Krisztusban minden nemzet története üdvtörténétté lett. Így, mivel minden nemzet története valamiképpen az üdvtörténet része, így a mi magyar nemzetünknek a története is üdvtörténet.

*„Engedhatsz mindenben, ami a tiéd,
de abban, ami Jézus Krisztusé,
nem engedhatsz!”*

Szent Josemaría Escrivá

EGYHÁZ

78. A szekularista elméletekkel szemben bölcs dolog szem előtt tartani, hogy a Szentlélek nem szociológiai kategória.

79. A szinkretista gnoszticizmus időszakát idézi most a világ, aminek a lényege az, hogy az igazságok nevében definitíve tagadja az Igazság létét.

80. Nekünk, keresztényeknek a dolgunk részint az, hogy bölcséleti-teológiai minőségben, tanúságtevő módon mutassuk be a hitet, részint pedig – ezt mintegy bevezetve – relativizáljuk a relativizmust, hintsük el a hitetlenséggel szembeni hitetlenség termékeny magvait.

81. A liberális relativizmus vonatkozásában relativizálni kell az ideológiájukat. Például kedvenc szlogenjüket, a „világnézeti semlegességet”. Először is világnézetiileg legfeljebb egy döglött ló semleges, és nyilvánvaló, hogy a „világnézeti semlegesség” fából vaskarika. Az helyes, hogy az állam világnézeti kérdésekben legyen semleges, vagyis a profán, immanens állam nem hivatott teológiai, transzcendens kérdések eldöntésére. De az állam nem lehet „semleges világnézetű”, pláne nem propagálhat ilyent – amint azt a liberálisok szeretnék –, mert a világnézetiileg semleges államnak – az egyébként nem létező – „semleges világnézettel” szemben is semlegesnek kellene lennie.

Hasonlóképpen világossá kell tenni, hogy az állam és az egyház elválasztása nem jelentheti az egyház és a társadalom elválasztását.

82. Az egyház sui generis valóság. Tehát nem az állami intézményrendszer valamely alrendsze-re, hanem az állammal azonos rangú valóság. Két tökéletes társaság (societas perfecta) van: az egyház és az állam, hiszen létük nem vezethető vissza egy másik, eredendőbb közösségre, és a sajátos céljaik eléréséhez szükséges eszközökkel mintegy önmaguktól rendelkeznek, nem pedig egy másik kegyelméből. Tehát az egyház a létét nem az államtól vette, sajátos céljához, az üdvösség szolgálatához való eszközeit nem az államtól kapta (dogmatika, szentségtan, liturgia, kánonjog), hanem végső soron isteni alapítójától. Ezért állam és egyház kapcsolatában nem fogadható el semmiféle alá-fölérendeltség, csak a legszigorúbb mellérendeltség.

83. Teljességében akarjuk elismerni az egyház szolgálatát. Ha megnézünk egy egyházi intézményt, mondjuk a Pázmány Péter Katolikus Egyetemet, a Piarista Gimnáziumot, a Bethesda Református Gyerekkórházat, akkor azt látjuk, hogy egy valóság, de két aspektusa van. Egyfelől, mint egyházi valóság – amely az üdvösség jele és eszköze – a transzcendenciára irányul. Ebben a tekintetben az immanens, világi államnak egyetlen feladata lehet: a vallásszabadság biztosítása a maga teljességében. Nyilvánvaló, hogy a profán állam nem

illetékes abban, hogy teológiai kérdésekben állást foglaljon. Tehát a szorosán vett transzcendentális aspektus tekintetében, ha az egyházat úgy fogom fel, mint vallásos közösséget, akkor ebben a tekintetben az állam feladata a vallásszabadság biztosítása. De éppen transzcendentális lényegéből következően, és miután az egyház a világban él, ezért közfeladatokat vállal át. Amennyiben pedig közfeladatokat vállal át, annyiban ezt az államnak el kell ismernie, és nem mondhatja azt, hogy „drága barátaim, én biztosítom a vallásszabadságot, ti meg tartsátok fenn az intézményeiteket, ahogy tudjátok”, hanem az állami-önkormányzati intézményrendszerrel teljesen azonos módon kell finanszíroznia az egyházi intézményrendszert, mivel az közfeladatokat vállal át. Tehát az egyházi intézmény egyfelől vallásos közösség, itt az állam feladata a vallásszabadság biztosítása, másfelől közfeladatot átvállaló intézmény, amelynek finanszírozása az állam feladata.

84. A kereszténység mind történelmileg, mind szociológiailag releváns valóság. Lakossági igény alapján, ha közfeladatokat vállal át, akkor mindenfajta finanszírozás alapjának annak kell lenni, hogy ugyanazon közfeladat átvállalásáért ugyanazt a támogatást kapja meg, mint a hasonló állami vagy önkormányzati intézmény. Mert ha ez nem történik meg, akkor nemcsak arról lenne szó, hogy egyházi és állami intézmény között tétetne különbség, hanem arról, hogy gyerek és gyerek között tétetik különbség, mégpedig vallási alapon. Ezért

mindenfajta egyházfinanszírozás alapja csak az lehet, hogy ugyanazért az általános iskolai vagy egyetemi képzésért, ugyanazért a szociális ellátásért vagy ugyanazért a vakbélműtétért ugyanazt a támogatást kapja meg, mint bármelyik más világi intézmény.

Mert ha ez nem történik meg, akkor ezáltal az állam azt mondja, hogy kérem, ha a keresztények, a vallásos emberek, saját egyházi intézményeket akarnak, iskolát vagy kórházat, akkor mintegy pluszban tartsák fenn. De miután a vallásos, a keresztény emberek is adófizető állampolgárok, ugyanúgy, mint bárki más, és ugyanúgy a mi adónkból is tartatnak fenn az összes állami intézmények, ezért ha nekünk saját intézményeinket pluszban kellene fenntartani, akkor ez azt jelentené, hogy kettős adófizetésre vagyunk kényszerítve, ami egyenlő annak deklarálásával, hogy másodrendű állampolgárok vagyunk.

85. Veszélyes tévedés, melyre szélteben-hosszában hivatkoznak, nemcsak nálunk, hanem Nyugat-Európában is. Ez a felfogás azt mondja, hogy az intézményrendszer – mondjuk az iskolák esetében – két részre osztható: állami és nem állami. Az államiba tartozik az állami-önkormányzati, a nem államiba az egyházi és az alapítványi. Következésképpen az állami teljes finanszírozású, a nem állami részfinanszírozású. Ez azért teljesen helytelen megközelítés, mert a vallásszabadságból következik az, hogy katolikus emberként katolikus iskolába járjak. Ez emberi jogom. Márpedig egy emberi jog meg-

valóságát nem lehet anyagi feltételekhez kötni. Tehát a helyes felosztás az, hogy van – maradva az iskolák példájánál – public school, tehát nyilvános iskola, amibe tartozik az állami-önkormányzati és az egyházi, mert ez emberi jogi alapon van, és van a privat school, vagyis a magániskola, amibe az alapítványi tartozik. Mégpedig azért, mert az alapítványi iskola voltaképpen egy vállalkozás, ahol valamilyen speciális szolgáltatást nyújtanak – például különleges módszerek, délutáni teniszezés, vagy nyelvkurzus Oxfordban – amit az azt igénybe venni kívánók megfizetnek. Az első esetben, a nyilvános iskola esetében tehát – ami lehet állami, önkormányzati, egyházi –, az állam teljes finanszírozást köteles biztosítani, a magániskolák esetében pedig részfinanszírozást. Ez egy nagyon fontos disztinkció, mert ha itt elcsúszunk, akkor ennek nagyon komoly és hosszú távú negatív következményei lehetnek.

86. Nem normális állapot az, hogy úgy le lehet érettségizni, hogy a gyerek esszét tud írni arról, hogy mondjuk a kovalens kötésben erre vagy arra pörögnek az elektronok, vagy hogy milyen az erdei pajzsika spórás szaporodása, de arra nincs intézményesen tanított válasza, hogy miért ne fojtassa meg a szomszédját, ha haragszik rá. Amikor nyilvánvalóan sokkal fontosabb az emberi egzisztencia szempontjából az a kérdés, hogy például „miért van valami és miért nincs inkább semmi, amikor sokkal egyszerűbb lenne, hogy ne legyen semmi, mint hogy legyen valami”, vagy az, hogy

„miért vagyok, és miért nem inkább nem vagyok, és mi végre vagyok?“, vagy „miért tegyem a jót és kerüljem a rosszat“? Ez végtelenszer fontosabb, mint az, hogy mi van a kovalens kötéssel vagy az erdei pajzsikával. Vagyis intézményesen kell biztosítani az etika tanítását azoknak is, akik valamilyen ok miatt nem akarnak hittant tanulni. Nekik sem árt, ha hallanak valamit Szókratészről, Senecáról vagy Kantról. A kulcsfogalom a kötelezően választható etikaoktatás. Tehát a gyerek vagy felekezeti hit- és erkölcstant tanul, vagy etikátárgyat, de valamelyiket tanulnia kell. Ugyanúgy, ahogy nincs vita azon, hogy nyelvet tanulni kötelező, aztán mindenki szabadon eldönti, hogy angolt, németet, franciát vagy olaszt akar tanulni, de valamelyik nyelvet kötelező. Ugyanígy gondolom a hittan vagy etika tárgy esetében is.

87. Szeretném hangsúlyozni, hogy nem az állam tanít hittant. Sőt, még csak arról sincs szó, hogy az állam megbízná az egyházat a hitoktatással, hanem a vallásszabadság alapján az egyház szabadon tanítja a hittant, az állam pedig az állampolgári jogegyenlőségből eredően ugyanúgy finanszírozza azt, mint bármely más fakultatív tárgyat.

88. Mindig eltűnődöm azon, hogy miért jó az bárkinek is, hogy egyházellenes reflexektől vezérelve akadályozza az egyház szolgálatát? Mert már csak pragmatikus megfontolásból az ateista embernek is az az érdeke, hogy öregségében, betegségében, halálos ágyán olyan apáca ápolja,

aki Isten és ember iránti szeretetből erre tette föl az életét, mintsem olyan szociális otthoni vagy kórházi alkalmazott – nagy tisztelet a kivételnek –, aki azért csinálja ezt a munkát, mert éppen nem talált jobb állást.

89. Szent István Magyarországon a kereszténység nem szubkultúra, nem egy vagyunk a szubkultúrák közül, nem vagyunk valamiféle „másság”. Más lehet más – de hozzánk képest más!

90. A vallásszabadság megvalósulása nem azonos az egyházi jogi státuszba való vétellel. A vallásszabadság emberi jog, velünk született valóság, ezt nem az állam adja, hanem felismeri és elismeri. Viszont az egyházi státuszt, mint jogi kategóriát és az ezzel járó konkrét kedvezményeket és támogatásokat az állam adja, mégpedig ésszerű okok alapján, a társadalom java, a közjó érdekében. Tehát attól, hogy valakinek nincs egyházi jogi státusza, attól még korlátlan a vallásszabadsága, mert – az alkotmány határain belül – olyan kultuszt talál ki, amilyet csak akar. De ebből nem következik, hogy egy tegnap kitalált vallási kísérletnek pontosan olyan kedvezményeket kelljen biztosítani, mint egy sok évszázados, nagy társadalmi támogatottságú, intézmények tömegét fenntartó történelmi egyháznak.

A distinkció nem diszkrimináció. Mert amint diszkrimináció azonos dolgokat különbözőképpen kezelni, ugyanúgy diszkrimináció különbözőket azonosképpen.

91. A Szent István-i tanulság: ami jó az Egyháznak, az jó az országnak, és ami jó az országnak, az jó az Egyháznak.

92. Az Egyház társadalmi tanítása része a teológiának. Ez a pápai kijelentéssel is megerősített tétel rendkívüli lehetőségű és felelőségű fundamentum. Nem pusztán azt jelenti, hogy nem lehet számunkra közömbös e világ berendezése, hanem azt is, hogy az ebben való részvételünk ténye és – az enciklikák által meghatározott – iránya hitünkbe, következtetés-képp üdvösségünkbe vágó kérdés.

Mindezek alapján szembe kell néznünk egy széltében-hosszában hangoztatott lózunggal: az „egyenlő távolságtartás” követelésével. Ha hajlandóak vagyunk a teológia és a józan ész alapján megfontolni ezt a követelést, akkor nyilvánvalóvá válik téves, pontosabban abszurd volta. Mert mit jelent az Egyházzal szemben az egyenlő távolságtartás követelménye? Először is azt, hogy az Egyháznak kellene változnia a politikai pártok programjai és programváltozásai szerint. Tehát az Egyháznak kellene lesni, hogy melyik párt mikor mit talál ki, hogy az „egyenlő távolságtartásnak” megfelelően jobbra-balra saszszéva mindig mindenkivel szemben meglegyen az „egyenlő távolság”. Ezzel szemben a valóság pont fordított. Az Egyház a hitletétel sziklaalapján áll, és a politikai pártok ehhez a szilárd ponthoz képest mozognak: közeledhetnek vagy távolodhatnak. És az Egyház a maga társadalmi tanítása alapján, abból következően, a világ megfelelő berendezéséért együttműködik politikai

pártokkal ott, akkor és annyiban, ahol, amikor és amennyiben azok politikai törekvései erre irányulnak és ebbe az irányba is hatnak. Ahol ez így van, ott együtt kell működni, és ahol ez nincs így, ott nem kell együttműködni.

Ezek után aligha lehet érdektelen a dolgok mögé is vetni egy pillantást: mi célból és kik által sugalltatnak és hangoztatnak mindezek? A cél: az Egyház társadalmi és politikai relevanciájának megkérdőjelezése, tagadása, majd kiküszöbölése. Eszerint az Egyház foglalkozhat pl. karitatív ügyekkel, de nem lehet történelmi tényező kulturális és – különösen nem – politikai értelemben. Miért? Mert ha a vallásnak, az egyháznak társadalmi, politikai relevanciája van, akkor az egyházas értelmiségnek is van ilyen legitimitációja. Ez pedig a legérzékenyebben érinti hagyományos ellenfelét, a szekularista értelmiséget, akik a „szakértői” mítosz ürügyén korlátlanul és konkurencia nélkül akarják uralni politikai monopóliumukat.

Tehát: „a vallás magánügy” (kommunista és liberális) követelés a szekularista értelmiség létérdeke. Ezért az individualista vallási hagyományok felmelegítése és propagálása, mivel mindez relativizálja az Egyház társadalmi relevanciáját. Ők pontosan tudják: az Egyház és az egyházas értelmiség nemcsak hitbeli (szervezeti, szellemi) egységben, hanem érdekbeli közösségben is van.

Ha ugyanis az Egyház politikai relevanciáját kétségbe lehet vonni („egyenlő távolságtartás”, „a vallás magánügy”, szektásítással való relativizálás), akkor az egyházas értelmiséget ki lehet szorítani.

És ahogy az egyházas értelmiséget kiszorítják, úgy válik egyre illuzórikusabbá az Egyház társadalmi relevanciájának megjeleníthetősége.

93. Az egyháznak ugyanolyan joga van akár a politikai véleményének kifejtéséhez is, mint a társadalomban működő bármely más jogi személynek. Egy papnak pontosan ugyanolyan alkotmányos joga a politikai nézeteit kifejezni, mint nekem, vagy bármelyikünknek. Hogy az egyház ezt nem teszi, ezt teológiai és lelkipásztori megfontolásból következő önkorlátozásból nem teszi, nem pedig azért, mintha az államnak vagy politikai erőknak a diktátumát elfogadná. Egyébként is: ha egy pap direkt pártpolitikai vizekre tévedne, az egyes-egyedül a püspökére tartozik, nem pedig a pártokra vagy az államra.

94. Mindszenty Józsefet üldözték a nácik, és üldözték a bolsevikok. Ő ellent mert mondani a nácizmus idején a barna diktatúrának, és ellent mert mondani a kommunizmus idején a vörös diktatúrának. Ezért ő személyében szimbolizálja, hogy a náci és a bolsevik ideológia lényegileg hasonló, és mind a két ideológia természetéből eredően keresztényellenes és neopogány. És ezért az ő személyében, az ő személyes sorsában be lehet mutatni, hogy a nácizmus és a bolsevizmus, mert istentelen, tehát embertelen, és mert embertelen, ezért istentelen. Antikrisztiánus és neopogány. Példája annak – aminek ma is üzenete van –, hogy azért, mert nem szeretjük a nyilasokat, még nem kell szeretnünk az

ávósokat, és azért, mert nem szeretjük az ávósokat, még nem kell szeretnünk a nyilasokat!

95. Szent László legendáiról persze lehet azt mondani, hogy „ezek csak legendák, illetve mondák”. A mi pozitivista szemléletünk szerint történelmi tény az, ha pontosan megmondják, hogy hány óra hány perckor, itt és itt, adatszerűen mi történt. A legenda viszont azt mondja meg, azt is kifejezi, hogy annak az adott eseménynek mi volt a történelmi hatása arra a közösségre. Ennyiben a legenda mélyebb és szélesebb jelentésű és jelentőségű! Így van ez a nép kollektív emlékezetében, a nemzet mondáiban; az Egyház hagyományában, a szentek legendáiban.

96. Isten az Abszolútum. Abból, hogy abszolút, következik, hogy egy, mert ha nem egy lenne, akkor mintegy korlátoznák egymást, tehát nem lehetne abszolút.

Az Abszolútum abszolút voltából következik, hogy abszolút tudása van mindenről, így önmagáról is. Az Abszolútum elgondolja önmagát: a Gondoló az önmagáról való Gondolatot. Ha én elgondolom magamat, az abban különbözik attól, ha az Abszolútum gondolja el önmagát, hogy az én magamról való elgondolásom nem tökéletesen azonos velem – vagyis én és az én-képem nem ugyanaz –, továbbá én valóságosan létezem, míg a magamról való elgondolásom csak fogalmilag van a fejemben. Ezzel szemben, ha az Abszolútum gondolja el önmagát, akkor az tökéletes, vagyis önmaga és

az önmagáról való gondolata ugyanaz. Továbbá mivel ugyanaz, ezért nem csak ő van valóságosan, hanem az önmagáról való gondolata sem csak fogalmilag létezik, hanem ugyanolyan valóságosan van, mint ő maga. Mivel a Gondoló személy – hiszen elgondolja önmagát –, ezért a Gondolat sem lehet személytelen – hiszen akkor sem tökéletes, hiány nélküli nem lenne, sem ugyanaz, mint a Gondoló. A Gondoló, mint végtelen értékre a Gondolatra irányul, a Gondolat pedig, mint végtelen értékre a Gondolóra. Ez a szeretet, amiben és ami által a Gondoló a Gondolatra és a Gondolat a Gondolóra irányul: a Gondolás, maga is végtelen – hiszen végtelent „közvetít”, vagyis nem lehet „kisebb”, mint a Gondoló és a Gondolat –, ezért maga is személy. Mindebből – mivel belátható, hogy más vonatkozás nem lehet – állítható, hogy az Abszolútum: Önmagát Gondoló Gondolat.

97. Igazából a kérdés az az, hogy a Szent ábrázolható-e egyáltalán? Az Ószövetség válasza – sőt minden kereszténységen kívüli, de teológiai minőségű válasz – az, hogy nem. Mégpedig azért nem, mert a Szent, az Abszolútum nem ragadható meg emberi formában. Egyedül a kereszténység az, amiben megjelenik a Szent Képe. Mégpedig azért, mert maga a Voltaképpen, maga az Abszolút, maga a Szent vált Képpé. Maga az Isten vált Képpé Jézus Krisztusban. Krisztus, mint az Isten Ikonja, egyszer és mindenkorra lehetővé tette a Szent képi ábrázolását. „Aki engem lát, látja az Atyát.” És miután Isten népe Krisztus misztikus teste, ebből következően a

Szent ábrázolása legitim Isten népe tekintetében is, elsősorban a Boldogságos Szűzanya vonatkozásában, másodsorban a szentek vonatkozásában, hiszen ha egyszer Isten népe Krisztus teste, és Krisztus Isten Képe, akkor Isten népének tagjaira is átsugárzik az Atya képmásisága.

98. Mindig hálás leszek az Alma Maternek, a Hit-tudományi Akadémiának. A dogmatika órák között volt egy óra, amit disputának neveztek. Minden hallgató szemeszterenként felkészült egy gondolkodóból – sokszor olyanból, aki részben vagy egészben szemben állt a katolikus tanítással –, oly mértékben, hogy végigolvasta a műveit, tanulmányozta a vitáit, mintegy beleélte magát az illető gondolatvilágába, így annak belső logikájából olyan kérdésekben is ki tudta következtetni az álláspontját, amilyen kérdésben nem is volt kifejtett álláspontja. Majd ennek a gondolkodónak a nézeteit meg kellett védenie a professzorral és az egész évfolyammal szemben. Ez a disputa óriási élmény volt és óriási tanulság. Résztint azért, mert megtanított belehelyezkedni olyan gondolkodásmódba is, ami nem az enyém, sőt akár ellentétes az enyémmel, így adott egyfajta nyitottságot, részint mert felkészített olyan vitatechnikára, amiben ki lehetett próbálni a különböző gondolatok érvanyagát, meggyőző erejét.

Mindennek hasznát veszem nap mint nap a politika lövészárkaiban is, mert akkor tudok ellenfeleinkkel vitatkozni, ha kipróbálom nem csak a saját, de az ellenfelek érveinek is az erejét, mind az igazságtartalom, mind a meggyőzőerő tekinte-

tében. A szélsőbaltól a libertiniánuson át a szélsőjobbig ki kell próbálni, mintegy belehelyezkedve a felfogásuk belső világába, logikájába, nyelvezetébe. Családomat és barátaimat rettenetesen fel tudom idegesíteni, amikor rajtuk próbálom ki ezeket, mint ahogy az ember kipróbál egy új kardot, hogy milyen a fogása, hogy lehet vele suhintani, stb. Bizonyára ketté állna a füle annak, aki kihallgatná, hogy miket mondok ilyenkor... De aki nem vállalja ezt a szellemi kalandot – akár olyan nézetek tekintetében is, amitől zsigerileg irtózik – az nem ismeri meg az ellenfél belső logikáját, és nem fogja tudni kiszámítani a következő lépését, érveit, nyelvi erejét, szugesszióját, tehát végeredményben azt kockáztatja, hogy alulmarad a rábízott értékek és érdekek védelmében. Aki nem próbálta ki jó alaposan az ellenfél kardját, az nem fogja tudni igazán használni a saját pajzsát.

99. Amikor Clinton volt az Egyesült Államok elnöke, meghívást kaptam Washingtonba az imareggelire. Mi tagadás, nagyon meg voltam magammal elégedve, hogy no, azért Semjén Zsolti nem akárci, hogy az Egyesült Államok elnökével fog reggelizni. Elmentem reggel a hetes misére a ferences atyákhoz, és akkor átjárt a Jóistentől egy felismerés: igen, nagy dolog az Egyesült Államok elnökével reggelizni, de kicsoda ahhoz képest, hogy a teremtő Isten minden áldott nap meghív az asztalához. És nem egy ócska lekváros szendvicset ad, hanem saját magát. Bennem ekkor kerültek helyére a dolgok.

100. Hittel, virtussal, humorral. A hungarofób és antikrisztianus gyűlöletre pedig egy válasz van: a magyarság és a kereszténység iránti szeretet.

JEGYZET

1. *Hármaskönyv*³, 561
2. *Hármaskönyv*, 13, 52
3. $2/3^4$, 15
4. $2/3$, 95
5. *Hármaskönyv*, 231–232
6. *Hármaskönyv*, 367–368
7. $2/3$, 259–260
8. *Hármaskönyv*, 58–59
9. *Hármaskönyv*, 370
10. $2/3$, 83–84
11. *Hármaskönyv*, 238–239
12. *Hármaskönyv*, 234–238
13. *Hármaskönyv*, 606–607
14. *Hármaskönyv*, 165–166
15. *Hármaskönyv*, 563
16. *Hármaskönyv*, 587–588

-
- 3 Semjén Zsolt: *Hármaskönyv* (Igenis szólunk kell!; Ius Resistendi; Egyenes úton). Budapest, 2009, Barankovics István Alapítvány kiadása (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)
 - 4 Semjén Zsolt: $2/3$ (Megharcolunk minden magyarért!; Két pogány közt; Egymillió). Budapest, 2018, Barankovics István Alapítvány kiadása (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

17. 2/3, 287
18. *Hármaskönyv*, 55–56
19. 2/3, 28–29
20. *Hármaskönyv*, 599
21. *Hármaskönyv*, 420
22. *Hármaskönyv*, 370–371
23. *Hármaskönyv*, 377–378
24. *Hármaskönyv*, 298
25. 2/3, 357–358
26. 2/3, 311–312
27. 2/3, 410–411
28. 2/3, 246–247
29. 2/3, 154–156
30. *Hármaskönyv*, 617
31. 2/3, 103
32. *Hármaskönyv*, 248
33. 2/3, 339–340
34. *Hármaskönyv*, 586
35. 2/3, 311
36. 2/3, 53
37. 2/3, 262–263
38. *Hármaskönyv*, 373–374
39. *Hármaskönyv*, 162–163
40. *Hármaskönyv*, 305
41. 2/3, 22
42. *Hármaskönyv*, 304–305

43. 2/3, 295–297
44. *Hármaskönyv*, 481
45. 2/3, 49
46. 2/3, 315–316
47. 2/3, 422
48. 2/3, 398
49. 2/3, 471–472
50. 2/3, 472–473
51. 2/3, 408–409
52. 2/3, 406
53. 2/3, 407–408
54. 2/3, 351–355
55. 2/3, 120–121
56. 2/3, 364
57. *Hármaskönyv*, 351
58. 2/3, 23–24
59. 2/3, 205–206
60. 2/3, 206
61. 2/3, 111–112
62. 2/3, 334
63. 2/3, 140
64. 2/3, 140
65. 2/3, 209
66. 2/3, 213–214
67. 2/3, 477
68. 2/3, 218

69. *Hármaskönyv*, 291
70. 2/3, 255
71. 2/3, 220
72. 2/3, 220
73. 2/3, 227
74. 2/3, 20
75. 2/3, 19–20
76. 2/3, 21
77. 2/3, 479–480
78. *Hármaskönyv*, 562
79. 2/3, 373
80. *Hármaskönyv*, 562
81. *Hármaskönyv*, 245, 564
82. *Hármaskönyv*, 244–245
83. *Hármaskönyv*, 245–246
84. *Hármaskönyv*, 117–118
85. *Hármaskönyv*, 250–251
86. *Hármaskönyv*, 252
87. *Hármaskönyv*, 200–201
88. *Hármaskönyv*, 271–272
89. *Hármaskönyv*, 244–245
90. *Hármaskönyv*, 258–259 és 2/3, 339
91. *Hármaskönyv*, 197
92. *Hármaskönyv*, 159–161
93. *Hármaskönyv*, 279
94. *Hármaskönyv*, 275–276

95. 2/3, 469
96. *Hármaskönyv*, 555–556
97. 2/3, 372
98. *Hármaskönyv*, 285–286
99. *Hármaskönyv*, 243
100. 2/3, 321

NÉVMUTATÓ⁵

Ruth Burrows Norfolkban élő és alkotó karmelita apáca, spirituális író

3.) **Szent Ágoston**, Aurelius Augustinus (354–430) hippói püspök, egyháztanító, a legnagyobb latin egyházatya

6.) **Heller Ágnes** (1929–2019) Széchenyi-díjas marxista filozófus, esztéta, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.

11.) **Platón** (Kr. e. 427–347) ókori görög filozófus, iskolaalapító

Aquinói Szent Tamás (1224-25?–1274) olasz teológus, skolasztikus filozófus, Domonkos-rendi szerzetes

Arisztotelész (Kr. e. 384–322) görög tudós és filozófus

Rousseau, Jean-Jacques (1712–1778) svájci francia felvilágosodás kori filozófus, író és zeneszerző

12.) **Marx, Karl** (1818–1883) német filozófus, közgazdász, szociológus, a kommunista munkásmozgalom teoretikusa és a marxizmus névadója

5 A név- és tárgymutatót Székely Ádám szerkesztette

15.) **Izaias** (Kr. e. 7. század) júdeai nagypróféta

Engels, Friedrich (1820–1895) kereskedő, társadalomtudós, filozófus, politikai teoretikus, a Kommunista kiáltvány társszerzője

Lenin, Vlagyimir Iljics, sz. V. I. Uljanov, (1870–1924) orosz nemzetiségű szovjet bolsevik diktátor, a Szovjetunió első vezetője, marxista gondolkodó, a leninizmus alapítója

16.) **Lukács György**, Löwinger György Bernát (1885–1971) marxista filozófus, esztéta, egyetemi tanár, politikus

19.) **II. János Pál**, Karol Józef Wojtyła (1920–2005) 1964-ben Krakó érseke, 1967-ben bíboros. 1978. október 16-án választották pápává. Ő volt az első szláv, 455 év óta az első nem olasz pápa

28.) **Heidegger, Martin** (1889–1976) német idealista filozófus, az egzisztencializmus egyik megalapítója

41.) **Szent István király**, Vajk (975–1038) az első keresztény magyar király 1001–1038

42.) **Nagy Károly** (742–814) frank király, római császár, a nyugati császárság helyreállítója

Voltaire, François-Marie Arouet (1694–1778) francia felvilágosodás kori író, költő és filozófus

49.) **Mátyás király**, Corvin Mátyás (1443–1490) Magyarországon 1458 és 1490 között uralkodott. 1469-től cseh (ellen-) király, 1486-tól Ausztria hercege

Széchenyi István gr. (1791–1860) politikus, író, polihisztor, közgazdász, a Batthyány-kormány közlekedési minisztere, akit Kossuth Lajos a „legnagyobb magyarnak” nevezett

Pázmány Péter (1570–1637) esztergomi érsek, bíboros, a magyarországi katolikus megújulás vezető alakja, író

Arany János (1817–1882) költő, tanár, a Kisfaludy Társaság igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja és főtitkára

Bartók Béla (1881–1945) zeneszerző, zongoraművész, népzene kutató

55.) **Barankovics István** (1906–1974) jogász, szerkesztő, kereszténydemokrata politikus, a Demokrata Néppárt főtitkára, 1949-ben emigrált

Sík Sándor (1889–1963) piarista tartományfőnök, pap-költő, egyetemi tanár

74.) **Koppány** (962 k.–997) Géza fejedelem rokonának, Tar Zerind fia. Géza halála után magának követelte a hatalmat, Géza családja azonban Vajknak. A mindent eldöntő véres sólyi csatában István

győzött és megszilárdította az új keresztény magyar államot. A krónikák szerint testét felnégyelték és kitűzték Győrben, Veszprémben, Esztergomban és Gyulafehérváron

Orseolo Péter (1011–1046?, 1059?) Szent István király kijelölt utóda, magyar király 1038–1041 és 1044–1046 között.

Escriva, Josemaria (1902–1975) teológus, tiszteletbeli pápai prelátus az Opus Dei (1928) és a Szent Kereszt Papi Társaság (Societas Sacerdotalis Sanctae Crucis – 1943) megalapítója. 1992-ben boldoggá, 2002-ben szentté avatták

86.) **Szókratész** (Kr. e. 470–399) ókori görög filozófus az attikai korszakból

Seneca, Lucius Annaeus (Kr. e. 4–Kr. u. 65) római sztoikus filozófus, drámaíró és államférfi

Kant, Immanuel (1724–1804) német idealista filozófus, egyetemi tanár, a transzcendentális idealizmus megteremtője

94.) **Mindszenty József, Pehm József** (1892–1975) hercegprímás érsek, bíboros, a Magyar Katolikus Egyház XX. századi történetének egyik legnagyobb alakja. 1945-től esztergomi érsek, 1948-ban letartóztatták, 1956-tól a budapesti amerikai nagykövetségben tartózkodott. 1971-ben külföldre távozott. Boldoggá avatása folyamatban van

95.) **Szent László** (1040 k.–1095) Árpád-házi magyar király 1077–95

99.) **Clinton, Bill William Jefferson Blythe** (1946) az Egyesült Államok 42. elnöke 1993–2001 között

TÁRGYMUTATÓ

6.) *apriori lat* eleve, előzetesen

12.) **individualitás, liberális individualizmus** (a lat. *individuum*, 'egyén, egyed' szóból): szociálfilozófiai irányzat, amely a társadalmat az egyed felől közelíti meg

perszonalitás, perszonalizmus a személyt középpontba állító filozófiai és teológiai irányzat

kollektivizmus társadalomelméleti irányzat, amely az egyedi-személyes szempontok rovására az emberi élet közösségi-társadalmi összetevőjét hangsúlyozza

szubszidiaritás kölcsönös kiségités elve. A kereszténydemokrácia egyik alapelve, mely szerint amit egy adott szervezeti szint meg tud oldani, abban magasabb szint nem jogosult dönteni

15.) **Abszolútum** metafizikai fogalom, az elnevezés az abszolút szóból származik: föltétlen, semmitől sem függő, korlátlan; a relatív ellentéte

26.) **deviancia** a közösség vagy a társadalom nagy része által elfogadott normák megsértése, a társadalmi normáktól eltérő, szabály nélküli

pervertált lat elzüllesztett, lerontott, beteges

47.) **kalifátus** iszlám vallási és politikai vezető által irányított terület

saría az iszlám erkölcsi, morális vezérelve, az iszlám teológiai rendszerében az Isten (az iszlám elnevezés szerint Allah) által meghatározott, helyes viselkedés, szubsztanciális jog. Legfőbb célja a közösség szabályozása

54.) **KDNP** Kereszténydemokrata Néppárt régebbi nevén Demokrata Néppárt (DNP) (1944–1949 között) jogutódja. 1989-ben Kereszténydemokrata Néppárt néven alakult újjá. Tagja az Európai Néppártnak. 2010 óta a KDNP parlamenti frakciószövetségben a kormánykoalíció tagja

SZDSZ Szabad Demokraták Szövetsége 1988 novemberében alakult liberális párt. 1990 és 2010 között parlamenti párt volt, három cikluson keresztül az MSZP koalíciós partnere. 2014 szeptemberében szűnt meg hivatalosan

Fidesz Fiatal Demokraták Szövetsége néven 1988. március 30-án alakult. 1995-ben felvette a Fidesz – Magyar Polgári Párt nevet, 1998-ban kormányra került, 2003-ban szövetséggé alakult és nevét Fidesz – Magyar Polgári Szövetségre változtatta. A 2010-es, a 2014-es és a 2018-as országgyűlési választáson a Fidesz–KDNP pártszövetség kétharmados többséget szerzett

55.) **Demokrata Néppárt** (DNP) 1944 őszén alakult, 1945 tavaszán bejegyzett, majd 1949-ben betiltott, a kereszténydemokrácia, a keresztényszocializmus világnézetét és a parlamentáris demokrácia értékeit magáénak valló párt, a mai KDNP elődszervezete

64.) **Szent Korona** a magyar államot és annak folytonosságát megtestesítő felségjelvény. A Szent Korona Tan szerint a Magyarország fölötti főhatalom egyetlen jogos földi birtokosa, jogi személy, minden magyar jog forrása. Európában az egyik legrégebben használt és mai napig épségben megmaradt beavató korona

75.) **1848** Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc Magyarország újkori történetének egyik meghatározó eseménye, a nemzeti identitás egyik alapköve. Társadalmi reformjaival a polgári átalakulás megindítója, Bécs elleni önvédelmi harcával a nemzettudat meghatározó részévé vált

1956 Az 1956-os forradalom és szabadságharc Magyarország népének a sztálinista terror elleni forradalma és a szovjet megszállás ellen folytatott szabadságharca, amely a 20. századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseménye volt. A budapesti diákoknak az egyetemekről kiinduló békés tüntetésével kezdődött 1956. október 23-án, és a fegyveres felkelők ellenállásának felmorzsolásával fejeződött be november 11-én

79.) **szinkretista gnoszticizmus** A különféle gnosztikus rendszerekre általában jellemző a *szinkretizmus*, azaz tanrendszerüket különféle szellemi hagyományokból szőtték: a görög, főként plátóni filozófia elemei mellett zsidó és keresztény hatások jellemzik

82.) ***sui generis* lat** egyedi, sajátos, különleges; olyan önálló valóság, ami nem vezethető vissza másra

83.) **Pázmány Péter Katolikus Egyetem** – államilag elismert egyházi egyetem. Jog- és Államtudományi, Információs Technológiai, valamint Hittudományi Kara Budapesten, bölcsész kara Piliscsabán található. Hittudományi Kara a Pázmány Péter bíboros által 1635-ben Nagyszombatban alapított egyetem Hittudományi Karának, majd 1950-től a Római Katolikus Hittudományi Akadémiának jogutódja. Az egyetem 1999-ben szentszéki alapításúvá vált (vö. *Ex corde Ecclesiae*)

Piarista Gimnázium 1717-ben alapított, a XIX. század elején öt- majd hatosztályosra bővült gimnázium. 1883-tól állami tanterv szerint működő nyolcosztályos főgimnáziumként működött. 1948-ban államosították. 1950-től az állam és az egyház megállapodása alapján újra rendi kezelésbe került, és négyosztályos gimnáziumként működhetett. 1953 őszétől a Váci utcai épületet elvették, a Piarista Gimnáziumot a Mikszáth Kálmán térre költöztették. 1989 után megszűnt a létszámkorlátozás, az

iskola 6 osztályos gimnáziummá alakult. 2011-re az iskolát és a rendházat is sikerült visszaköltöztetni az eredeti, Váci utcai épületbe

Bethesda Református Gyerekkórház A közép-európai régióban az egyedüli egyházi fenntartású gyermekkórház. 1866. január 1-jén nyitotta meg a Németajkú Református Leányegyházközség. A Rákosi-korszakban államosították, a rendszerváltás óta újra a Református Egyházé

90.) **distinkció** *lat* megkülönböztetés, elkülönítés

diszkrimináció *lat* szétválasztás, hátrányos megkülönböztetés

92.) **relevancia** *lat* fontosság, jelentékenység

98.) **Hittudományi Akadémia** a Pázmány Péter által 1635-ben Nagyszombatban alapított egyetem hittudományi karának jogutódja

CURRICULUM VITAE⁶

1962. augusztus 8-án született Budapesten. Felesége, Menus Erzsébet Gabriella a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetemen végzett, a Szent Angéla Általános Iskola és Gimnázium ének- és zenetanára, emellett karvezető, egyházzenesz. Gyermekeik, Emese Borbála (1991) jogász, Botond Benedek (1994) közgazdász, Álmos Ágoston (1996) építészmérnök egyetemi hallgató.

1981-ben érettségizett a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban. A rendszerváltozást megelőző években a Pázmány Péter Római Katolikus Hittudományi Akadémia civil hallgatója, 1991-ben teológusként doktorált. Ezzel párhuzamosan az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának hallgatója, 1992-ben szociológusi diplomát szerzett. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen 1996-ban címzetes egyetemi docensi kinevezést kapott. Vallásszociológiai tárgyú disszertációjával 1997-ben PhD tudományos fokozatot szerzett. 2011-től címzetes professzor az Óbudai Egyetemen. A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karán MA szintű vadgazdálkodási diplomát is szerzett 2014-ben.

6 Országgyűlési Almanach alapján, a Magyar Országgyűlés kiadása, Budapest, 2017.

A Márton Áron Kiadó 2000-ben *Igenis, szólnunk kell!* címmel, a Szent István Társulat pedig 2003-ban *Egyházpolitika. Egyház és politika* címmel önálló könyvét jelentette meg. 2007-ben a Barankovics Alapítvány kiadásában látott napvilágot *Ius Resistendi*, 2008-ban az *Egyenes úton*, 2011-ben pedig a *Megharcolunk minden magyarért!*, 2013-ban *Két pogány közt*, 2017-ben az *Egymillió* című könyve. 2018-ban *Megsejteni a Sejthetetlen* címmel verseskötete jelent meg.

Teológiai professzorai ösztönzésének nagy része volt abban, hogy közéleti pályára lépett, gondolkodására jelentős mértékben a pápai szociális enciklikák hatottak. 1989 tavaszán alapítója a Kereszténydemokrata Néppártnak. 2002-ben előbb pártelnök-helyettesé, majd 2003. június 28-án pártelnökké választották; tisztségében eddig ötször, legutóbb 2020. január 18-án kihívó nélkül választották újra.

1990-ben egyéni képviselőjelölt volt a budai várkerületben, majd a kormánypárti KDNP-frakció hivatalvezetője és sajtószóvivője lett. Októberben listás önkormányzati képviselő és frakcióvezető lett Budapest II. kerületében. 1994-ben a várkerületben is indult, azonban az országos listáról szerzett mandátumával került be az Országgyűlésbe. 1994-től a törvényhozó testület jegyzője, a szociális és egészségügyi bizottság tagja, 1995-től frakcióvezető-helyettes. 1998 és 2002 májusa között a polgári koalíciós kormány Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának helyettes államtitkari rangú, egyházi ügyekért felelős vezetője volt. Ebben az

időszakban szerveztek egyházi nemzetközi csúcstalálkozót Magyarországon, rendezték a korábbi vitákat az Apostoli Szentszékkal, visszaállították a hitoktatás állami finanszírozását, megállapodást kötöttek a történelmi egyházakkal, biztosították a közfeladatokat ellátó egyházi intézmények államiakkal egyenlő finanszírozását és a szocializmus idején államosított egyházi ingatlanok visszaadását. Szerepe volt abban, hogy a Bizánci Szent Szinódus I. István királyt az ortodox kereszténység számára is szentnek ismerte el, amit a magyar egyházpolitika legnagyobb sikerének tart, hiszen az 1054-es egyházszakadás után István király az egyetlen közös szentje a keleti és a nyugati kereszténységnek.

2002-ben visszatért a törvényhozásba. 2006-ban a kalocsai választókerület egyéni mandátumáért szállt harcba. Az ezeréves katolikus érseki központban nem forgott veszélyben győzelme. Emellett a Fidesz és a KDNP által közösen állított országos lista negyedik helyén szerepelt. Májustól a Fidesz- és a KDNP-frakciót egybefogó Magyar Szolidaritás Frakciószövetség társelnökeként a törvényhozási időszak végéig a kereszténydemokrata képviselőcsoport vezetője. Pártelnök-frakcióvezetőként főleg a napirend előtti politikai viták egyik főszereplője lett. „Frontpolitikusi” szerepéből következően gyakran érik politikai támadások, amelyek „inkább szórakoztatják”. Meg tudja különböztetni magában Semjén Zsoltot, és azt, ami ebből a „politikai termék”, amely persze értékrendileg összefügg, de érzelmileg nem azonos – nyilatkozta 2014-ben.

Számos szakmai és karitatív jellegű szervezet munkájában vesz részt. Egyházi munkáját a Magyar Katolikus Püspöki Kar 1994-ben Pro Ecclesia Hungariae kitüntetéssel jutalmazta. 1997-ben Pázmány Péter-émlékérmeket kapott a katolikus egyetem tanácsától. 1998 decemberében II. János Pál pápa a Nagy Szent Gergely-rend lovagparancsnoki keresztyével, 2002-ben pedig a Szent Szilveszter-rend nagykeresztyével tüntette ki. 1998-ban lett a Szuverén Máltai Lovagrend nagykeresztes lovagja. Számára lelkiileg fontos, hogy 2015-től a Karmelita Rendben (OCD) konfráter. 2000-ben Konstantinápoly egyetemes pátriárkája, I. Bartholomaiosz is kitüntette, tőle kapta az ortodoxia egyik legmagasabb elismerését, a Pammakarisztoszi Legszenbetebb Istenszülő Szent Keresztyét, valamint 2013-ban a Szent János Evangélista a Teológus elnevezésű érdemrendet, valamint 2017-ben az Elsőként Elhívott Szent és Dicsőséges Szent András Apostol keresztyét.

Pro Caritate-díjas. 2011. június 29-én az amerikai Ronald Reagan Elnöki Alapítványtól átvehette a Nemzetközi Szabadság Díjat.

2010 áprilisában már az első választási fordulóban nagy fölénnyel, jórészt új ellenfelekkel szemben, a voksok 58 százalékaival megvédte kalocsai egyéni mandátumát. A konzervatív párt-szövetség Bács-Kiskun megyei listavezetésén túl az országos lista előkelő ötödik helyén indították. Május 29-én, a második Orbán-kormány megalakulásakor miniszterelnök-helyettesként a kormányfő első, egyben általános helyettese lett. Emellett

a nemzetpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős tárca nélküli miniszteri megbízatással végzi kormányzati munkáját. Kezdeményezője – és vezérszónoka – volt az állampolgárságról szóló törvény május 26-án nagy többséggel elfogadott módosításának, mely lehetővé tette a határon túl élő magyarok számára a kettős állampolgárság megadását. Szerepe volt Magyarország Alaptörvényének kidolgozásában.

2014. április 6-án a kormányzópártok közös országos listájának második helyéről kapott újabb mandátumot. A júniusi kormányalakuláskor megőrizte mindkét – általános miniszterelnök-helyettesi és nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszteri – posztját. Nyolcéves kormányzati tevékenysége során egyik kezdeményezője nagypéntek munkaszüneti nappá nyilvánításának. Természetes büszkeséggel tekint a nemzetegyesítés kialakuló politikai rendszerére. 2017. november 10-én a Magyar Állandó Értekezleten jelentette be, hogy letette az esküt az egymilliomodik új magyar állampolgár.

2018. április 8-án a Fidesz–Kereszténydemokrata Néppárt – harmadszorra is – kétharmados többséggel nyerte meg a parlamenti választásokat, az országos lista második helyéről szerzett újabb mandátumot. Orbán Viktor negyedik kormányában ismét általános miniszterelnök-helyettes, nemzetpolitikai, nemzetiségpolitikai, egyházpolitikai, egyházdiplomáciai miniszter.

ZSOLT SEMJÉN

*Auf Erde und Himmel*¹

(Übersetzung: Péter Sulányi)

1 Dieser Band wurde vom Redakteur im Zeichen von summa et essentia als ein Breviarium zusammengestellt, es ist jedoch auch nützlich, die einzelnen Teile (z.B. 96) auch in der ursprünglichen Textumgebung zu lesen, was durch das Namens- und Sachverzeichnis am Ende des Bandes erleichtert wird.

INHALTSVERZEICHNIS

Fr. Balázs Barsi OFM: EMPFEHLUNG	109
CHRISTDEMOKRATIE	115
UNGARNTUM	155
KIRCHE	165
NOTIZEN	183
NAMENSVERZEICHNIS	187
SACHVERZEICHNIS	193
CURRICULUM VITAE	199

Fr. Balázs Barsi OFM

EMPFEHLUNG

Der Mittelpunkt dieses ausgezeichneten geistigen Konzentrats ist für mich aus einem nebensächlich erscheinenden Wortwechsel hervorgegangen. Unter Mittelpunkt verstehe ich das, wo durch die Erfassung der meritorischen Botschaft dieser Schrift, die *prophetische* Berufung eines christlichen Politikers verständlich wird.

Man lese aufmerksam Punkt 6. Es wird in der ganzen Schrift nirgends der Name eines heute lebenden Menschen erwähnt, nur hier.

Der Verfasser bezeichnet denjenigen, der ihn angegriffen hat, weil er im Parlament das Wort „Sünde“ aussprach, ehrenvoll als einen Philosophen. Nach Ansicht der Philosophin ist das ein christlicher Begriff; in der Kirche, nicht jedoch im Parlament zu gebrauchen.

Hat sie nichts von Hitler oder Stalin gehört? Könnte man das, was sie getan haben, wirklich nur in der Kirche als Sünde bezeichnen?

Es ist wiederum eine andere Frage, dass die Philosophin, nachdem sie denkt, weiß, dass die Sünde eine Beziehung zu Gott hat. Gott ist nämlich die ultimative Quelle der ganzen moralischen Ordnung. Gott ist jedoch „auf Erde und Himmel“ anwesend, nicht nur in der Kirche. Wenn wir ein Gott-neutrales

Parlament wollen, ein solches, wo das Wort Sünde gar nicht ausgesprochen werden darf, dann wollen wir gleichzeitig auch ein Gott-neutrales öffentliches Leben. Wenn das bedeutet, dass das Parlament von keiner Religion beherrscht werden soll, dann folgt daraus nicht, dass es andererseits von der Religion der Gott-Neutralität beherrscht werden kann.

Die Gott-Neutralität ist sehr wohl eine Religion, und allein diese Religion will heute Christen den Mund verbieten, um das Wort nicht auszusprechen, dass die Tragödie des Menschen bedeutet: die Sünde.

Wieso wird die Religion der Gott-Neutralität zur Diktatur des Relativismus? Weil sie nicht an die Erlösung glaubt, Gottes Liebe und die dieser Liebe entspringende Barmherzigkeit nicht kennt, die von allen Religionen erahnt, aber nur in Jesus Christus gänzlich offenbart wurde. Diese Philosophin achtet nicht auf das mit dem Wort Sünde zusammenhängende andere Wort: die Vergebung. Es gesellt sich natürlich auch ein dritter Begriff dazu: die Bekehrung; die Verurteilung der Sünde, ihre Vergebung durch Gott und die Hinwendung zu einem anderen Menschen.

Wieso in Jesus Christus offenbart wurde, dass Gott die Liebe und die Barmherzigkeit selbst ist, das können wir im Punkt 96 dieser Schrift erfassen, wo der Verfasser auf den Spuren des Heiligen Augustins Gottes Dreifaltigkeitsmysterium betrachtet.

Wie könnte ein Einpersonengott lieben? Es wäre keine Liebe, wenn er nach „außen“ hin, dem erschaffenen Menschen gegenüber Liebe zeigen,

aber in seinem inneren göttlichen Leben keine Liebe kennen würde. Man überlege sich: Johannes der Täufer schrieb nicht nur „die Liebe ist von Gott“ (1 Jn 4,7), sondern auch: „Gott ist Liebe“ (1 Jn 4,16)

Ein zentraler Begriff der Heiligen Schrift ist die Person des Menschen. Dieser Begriff ist fast schon ein „Nebenprodukt“ christologischer Diskussionen. Ohne das gibt es kein Europa! Es gibt auch nicht die sogenannte Aufklärung!

Wenn Gott den Menschen nach seinem Ebenbild schuf, also als eine Person, dann bedeutet das, dass auch Er eine Person, jemand und nicht etwas ist. Und ein „ich“ gibt es nicht ohne ein „du“. Das gesamte menschliche Leben wird durch die Verkündigung der Heiligen Dreifaltigkeit vollkommen. Diese Verkündigung kann man jedoch akzeptieren so dass uns alles zur Kenntnis gebracht wird, oder sie kann verworfen werden. Es kann jedoch nicht behauptet werden, dass nicht die tiefste und einzige Frage des Menschen, sein Leiden, die Sehnsucht nach Liebe beantwortet wird.

Falls jemand (gerade ein Christ) Zweifel haben sollte, dass dieser Politiker hier philosophiert und theologisiert, dann soll diese ganze Schrift erneut gelesen werden: hinter welchem politischen System steckte keine Philosophie? Der Beweggrund der großen politischen Systeme des 20. Jahrhunderts war nur eine falsche und menschenfeindliche Philosophie.

Die anklagende Philosophin ist in Punkt 6 selbst auch gefangen in einer völlig irrigen und heute bereits gescheiterten Philosophie.

Wir müssen den philosophischen Hintergrund suchen, um den Grund der Empörung der Philosophin deutlich zu sehen. Wir finden ihn im Werk von Benedikt XVI. „Glaube – Wahrheit – Toleranz“, wo er das Werk von Jan Assmann zusammenfasst². Jan Assmann stellt drei Behauptungen auf:

- Der Begriff „Wahrheit“ wurde von Moses (beziehungsweise durch ihn vom verkündenden Gott – wie wir es sagen würden) in die Welt der Religionen eingeführt. Er meint, die Wahrheit sei ursprünglich keine religiöse Kategorie gewesen. Dadurch ist jedoch jede andere Religion als Götzenverehrung eingestuft worden.
- Seine zweite Behauptung ist, dass die Götter (und Religionen) der Antike austauschbar waren (Begehbarkeit, Grenzenlosigkeit, Vermischbarkeit) und die Menschen deshalb in Frieden lebten.
- Seine dritte Behauptung ist, dass nachdem die Frage der Wahrheit mit der Frage des Guten zusammenhängt (wobei er Recht hat), deshalb mit dem Wahrheitsbegriff zusammen auch der Begriff der Sünde in Erscheinung getreten ist, was seines Erachtens in den Religionen der Antike bis dahin nicht präsent war. Die Heiden der Antike lebten in einem tiefen Seelenfrieden.

2 Jan Assmann, „Moses der Ägypter“, Benberg 1998. Seite 160–172.

Die Verlogenheit dieser Behauptungen wird von Benedikt XVI. entlarvt und somit auch aufgezeigt, dass manche Philosophen im Interesse einer globalistischen Weltanschauung und deren Umsetzung als Weltherrschaft bereits Ende des letzten Jahrhunderts (und schon früher) mit einer immensen „Sensibilisierung“ begonnen haben.

Schließlich wird von Jan Assmann vorgeschlagen, Ostern und den Auszug aus Ägypten rückgängig zu machen, wodurch sich dann eine globale schöne, neue Welt verwirklicht. Demgegenüber wird vom Papst behauptet, dass der Wahrheitsbegriff auch schon von den griechischen Philosophen hinsichtlich des gesamten Lebens des Menschen, also auch hinsichtlich der Religion eingeführt wurde.

Es ist auch nicht wahr, dass in der Welt der austauschbaren und vermischbaren heidnischen Religionen Frieden herrschte. Es gab sogar nur dort den Krieg, den Krieg der Götter, wobei der Mensch nur ein machtloses Opfer war.

Die größte Lüge ist jedoch folgende: die Urreligionen kannten den Begriff der Sünde nicht. Sie kannten ihn dermaßen, dass sie den Göttern unentwegt Besänftigungsoffer erbrachten. Ihr Sündenbegriff war nicht nur religiös, sondern umfasste die Gesamtheit menschlichen Daseins als Grundbegriff.

Es ist sehr nützlich, den geistigen Hintergrund und die Beweggründe der Proteste der heutigen globalistischen Philosophen und Philosophinnen zu sehen, wenn sie die christlichen Verlautbarungen von Christen aus der Politik entfernen wollen.

Der Verfasser der vorliegenden Schrift wurde von der ungarischen katholischen Bischofskonferenz mit der Auszeichnung Pro Ecclesia Hungariae und von Papst Johannes Paul II. mit dem Orden des Heiligen Gregor des Großen und dem Großkreuz des Ordens des Heiligen Papstes Silvester belohnt. Ich empfehle auch mit Bezug darauf und bitte darum, dass in Priesterseminaren, an katholischen Universitäten und Hochschulen diese zusammenfassende Schrift integranter Teil der Schulbildung wird. Ich empfehle sie allen Christen. Mit der Studie hiervon absolviert man ein Universitätssemester. Ich empfehle sie der in Punkt 6 benannten Philosophin und allen denkenden, aber mit dem Christentum fremdelnden Landsleuten. Sie haben auch das Recht zu wissen, was von der katholischen Kirche unterrichtet wird. Diese Lehre muss nicht erdacht oder von politisch korrekt sprechenden unglaubwürdigen Christen in Erfahrung gebracht werden, denn von ihnen werden Personen außerhalb der Kirche nicht mit der inneren Wahrheit der Kirche beehrt, sondern es wird ihnen schmeichelnd eine Art verdächtiges Gemisch aufgetischt.

*„Ein Christ muss so leben:
sich immer und immer wieder an das
machen,
wozu er nicht fähig ist
– sich an nichts als Jesus festhaltend.
Der Glaube, der ein Leben in Frieden und
Sicherheit
bedeutet – ist eine Parodie.“*

Ruth Burrows OCD

CHRISTDEMOKRATIE

1. Als Christen beten wir den Satz *Adveniat Regnum Tuum des Vaterunsers*. Was bedeutet jedoch, Dein Reich komme? Im theologischen Sinne bedeutet das, dass Gottes globale Herrschaft Wirklichkeit werden soll. Es bedeutet im existenziellen Sinne, dass in unserem Herzen das Königreich Christi verwirklicht werden soll. Und es bedeutet im politischen Sinne auch, dass es einfach keine christliche Auffassung ist, zu sagen, ich bin katholisch oder protestantisch sonntags in der Kirche und zu Hause bei meiner Familie, und später pfeife ich darauf, was mit der Welt, mit meiner Heimat, und mit meiner Stadt passiert. Denn es ist unsere mit der Taufe erhaltene Berufung, die Welt – zumindest unsere kleine Welt – in Richtung Evangelium zu bewegen.

2. Jedes politische Programm und jede politische Handlung wird durch das zugrunde liegende Menschenbild bestimmt, ob sie nun formuliert und deklariert werden, oder nicht. Wenn die Auffassung über den Menschen einseitig ist, dann wird auch die politische Praxis verzerrt. Anthropologische Irrtümer bedingen nämlich zwangsläufig die Unmenschlichkeit einer darauf gebauten Gesellschaft.

3. Unsere Auffassung ist eindeutig deshalb modern, weil der Kernpunkt gerade darin besteht, sich bewusst und stetig zu den ewigen Werten zurückzuschwingen. Und was in der Ewigkeit verwurzelt ist, ist immer jung, wie urig es auch sein mag. Blättern wir zum Beispiel in den Büchern der Enzyklopädisten der Aufklärung herum. Es sind unlesbare, höchst-

tens hinsichtlich der Geschichte jener Epoche interessante Werke und heute bereits nichtssagender Ramsch. Und lesen wir den Heiligen Augustin: es ist lebendig, frisch, hier und jetzt an uns gerichtet. Augustin ist lebendig, die Enzyklopädisten Nahrung für Motten staubiger Bibliotheken. Denn Augustin ist mit der Ewigkeit und die Enzyklopädisten mit der temporären Ideologie einer vergangenen Epoche verbunden. Deshalb sind wir modern und sie veraltet.

4. Ich kann Menschen, die einer anderen Konfession angehören, gerade deshalb verstehen, weil ich meine eigene katholische Identität habe. Wer ein Problem damit hat, muss auch behaupten, dass zum Beispiel die Interessen von Männern nur von Männern vertreten werden können – was offensichtlich absurd ist.

5. Es ist eine auch unter Christen verbreitete Ansicht, dass Politik, das Dasein als Politiker, die Berufung des Politikers, ein glitschiger und rutschgefährlicher Bereich ist, und ein anständiger Christ sich vom Ganzen besser fernhalten sollte. Wenn sich aber die anständigen Christen von der Politik und vom Beruf der Politik fernhalten, so wird das ganze Gebiet den Hyänen überlassen. Das wiederum hat sehr traurige Folgen hinsichtlich der von uns vertretenen Werte und Interessen, und auch aus der Sicht der ganzen Gesellschaft.

Christliche Politik und christliche Politiker müssen zwei Sachen gleichzeitig verwirklichen: Anstand und Effizienz. Anstand, weil man nicht nur für

sich selbst, sondern auch die eigene Partei und sogar die Evangelisierung verantwortlich ist. (Ich denke nicht daran, wenn die Presse versucht, jemanden durch den Dreck zu ziehen, weil das in gewisser Hinsicht gerade ein Zeichen von politischem Anstand ist, wenn versucht wird, jemanden durch den Dreck zu ziehen, denn wenn das nicht versucht wird, dann werden die christlichen Werte entweder nicht wirklich vertreten, oder nicht so effektiv, dass sich der Versuch lohnen würde.)

Andererseits muss effizient vorgegangen werden. Die Politik ist genauso ein Beruf, wie wenn man Mathematiklehrer, Pianist oder Ingenieur ist. Wenn das Fachwissen und das gottbegnadete Talent für diesen Beruf nicht vorhanden sind, dann können diese Werte nicht effizient vertreten und die entsprechenden Ergebnisse nicht erzielt werden. Das Ordenshaus der Franziskaner ist zum Beispiel auch voller frommen Menschen. Es folgt daraus nicht, dass die guten Franziskaner allesamt Abgeordnete, Staatssekretäre oder Minister sein müssten. Man muss also einerseits anständig und fromm, andererseits jedoch effizient sein, der Beruf Politik muss also professionell ausgeübt werden.

6. Ich habe als Christ das Recht, meine christliche Wertordnung im politischen Leben darzustellen. Es ist typisch und aufschlussreich, wie ich dafür von der Philosophin Ágnes Heller angegriffen wurde. Sie sagte nichts Geringeres als das, dass ich meine christlichen Worte in der Kirche, nicht jedoch im Parlament benutzen dürfe. Ich könne zum Beispiel

das Wort Sünde in der ungarischen Nationalversammlung nicht aussprechen. Es ist zunächst einmal eigenartig, das von Heller, die die Sünde apriori leugnet, eine einzige Sünde als Sünde anerkannt wird, wenn ein christlicher Politiker die Sünde Sünde nennt. Zweitens ist die Auffassung von Ágnes Heller gelinde gesagt intolerant, weil sie daran zweifelt, dass ich als Christ berechtigt bin, über die Dinge der Welt aufgrund meiner christlichen Wertordnung nachzudenken und Politik für die Geltendmachung dieser Werte zu betreiben. Ich zweifele nicht daran, dass Ágnes Heller eine solche liberale oder marxistische Terminologie benutzt, wie sie will, ich kann aber nicht zulassen, dass mein Recht angezweifelt wird, im Lande des Heiligen Stephans die christliche Wertordnung zu vertreten und christliche Wörter zu benutzen.

7. Es befindet sich nicht nur unser Land, sondern auch unsere gesamte Zivilisation in einer Art geistig-moralische Krise. Und das liegt grundsätzlich darin begründet, dass es nicht nur darum geht, dass die Menschen Sünden begehen. Das echte Problem ist, dass geleugnet wird, dass die Sünden Sünden sind. Das echte Problem ist, dass der Versuch unternommen wird, die Sünde als eine Tugend, und das Böse als etwas Gutes darzustellen, wodurch in vielen Fällen die Möglichkeit irrealistisch wird, der Sünde zu entkommen.

Wenn ich nämlich weiß, was Gut und was Böse, was eine Sünde und was eine Tugend ist, dann gibt es etwas, woran sich der gefallene Mensch festhal-

ten und aufstehen kann. Wenn jedoch die Existenz der Sünde angezweifelt oder sogar geleugnet wird, dann ist sich der gefallene Mensch nicht einmal dessen bewusst, dass er hingefallen ist. Und nachdem es auch keinen Halt gibt, ist es unreal, dass er aufstehen kann. Denn er kommt gar nicht auf den Gedanken, dass er aufstehen müsste.

8. Es kann von der Gesellschaft in politischer, soziologischer und ich wage zu behaupten, auch in moralischer Hinsicht kaum erwartet werden, solchen Gesetzen zu gehorchen, die offensichtlich und schamlos ungerecht sind. Wenn jedoch das Vertrauen und der Glaube der Gesellschaft hinsichtlich der Gerechtigkeit der Gesetze ins Wanken geraten, so brechen auch die Annahme, dass sie rational sind und auch ihr Ansehen zusammen. Und dann spritzt das größte Übel an die Oberfläche, was einer Gesellschaft nur passieren kann: Gesetzlosigkeit, Chaos und Anarchie. Die Bedingung für eine geordnete Gesellschaft und damit für ein Leben, das als menschlich bezeichnet werden kann, sind nämlich Ansehen und Rationalität, also die Gerechtigkeit der Gesetze. Wenn der Staatsbürger gezwungen ist, es so zu sehen, dass sein Verhältnis zu den Gesetzen sich kaum vom Verhältnis eines Opfers zu einem Straßenräuber unterscheidet, wie könnte dann real erwartet werden, dass er diesen gehorcht?

9. Frieden ist die Frucht von Gerechtigkeit – lehrt uns die christliche Philosophie. Also nicht nur der Mangel an Krieg, sondern die Frucht der Gerechtig-

keit. Deshalb ist es kein Frieden, wenn man sich mit der Ungerechtigkeit abfindet. Und deshalb ist das Widersprechen der Ungerechtigkeit die Bedingung für den Frieden.

10. Es ist genauso absurd zu behaupten, eine politische Partei solle die Macht nicht wollen, als würde man sagen, man gründe einen Anglerverein um keine Fische zu fangen. Macht ist kein Ziel, sondern ein Mittel, womit ein positives Programm umgesetzt werden kann. Macht ist an und für sich weder gut noch schlecht. Wie zum Beispiel das Messer gut ist, wenn ich damit Brot für meine Kinder schneide und schlecht, wenn ich es meinem Nachbarn in den Bauch ramme. Macht wird genauso dann schlecht, wenn sie nicht als Mittel, sondern als Ziel betrachtet wird, weil sie dann zu einer Art Götze wird. Sie ist schlecht, wenn sie entgegen dem Guten, für ein schlechtes Ziel benutzt wird. Und sie ist gut, wenn sie ge- und nicht missbraucht wird, was auch bedeutet, dass es auch nicht richtig ist, dass derjenige, dem sie zuteil wurde, von der Möglichkeit der Macht, im Interesse eines guten Ziels, keinen Gebrauch macht.

11. Die christliche Politik und Gesellschaftsauffassung ist nicht utopistisch, der Kernpunkt ist gerade die Ablehnung von Utopie! Das Problem ist bei Platon, dem Vater aller Utopien, verwurzelt. Platon sagt – ein wenig vereinfacht –, dass der Staat, die strukturierte menschliche Gemeinschaft, so zustande kam, dass die Menschen einen Gedankengang eingesehen haben, wonach es gut ist, Ungerechtig-

keiten zu begehen. Nicht im moralischen, sondern im hedonistischen Sinne: es ist angenehm, dass ich über andere herrsche. Es ist schlecht, wenn jemandem Ungerechtigkeit widerfährt und es ist offensichtlich eine unangenehme Sache, beherrscht zu werden. Es wurde von den Menschen eingesehen, dass es ein größeres Übel ist, wenn einem Ungerechtigkeit widerfährt, als es gut ist, eine Ungerechtigkeit zu begehen und deshalb wurde der Staat errichtet, um zu verhindern, dass eine Ungerechtigkeit begangen werden kann. Platon hat also einen Mythos erfunden, und sagt, die strukturierte menschliche Gemeinschaft sei so zustande gekommen, dass Menschen sich hinsetzten, etwas auf einer logischen Grundlage basierend einsahen, und den Staat konstruierten. Die menschliche Gesellschaft ist also erdacht, und kann dementsprechend immer wieder erfunden werden. Demgegenüber sagt Aristoteles, dies sei ein Mythos, denn es gab nie Menschen ohne irgendeine gemeinschaftliche Struktur, weil es von der anthropologischen Natur her gegeben ist, dass sie in einer gesellschaftlichen Struktur existieren können.

Die von Platon erdachte utopistische Auffassung und die auf die Ordnung der Natur gebaute Denke von Aristoteles gehen in der Geschichte parallel voran. Das naturrechtliche Engagement des Christentums wurde in dieser Hinsicht durch die auf Aristoteles gebaute Denkweise des Heiligen Thomas auch philosophisch offensichtlich gemacht. Basierend auf die pessimistische Utopietradition wird von der sozialistischen Auffassung besagt, der Mensch

sei ein ursprünglich schlechtes Tier, und es müsse der sozialistische Menschentyp hiervon durch den sozialistischen Staat abgerichtet werden. Die von Rousseau ausgehende liberale optimistische Utopie besagt, der Mensch sei ursprünglich gut und werde durch die Gesellschaft befleckt. Wenn man also die Schule, die Erziehung, die Familie usw. abschafft, dann werden alle schön, klug und gut sein, weil sie ursprünglich gut sind.

Das Christentum ist immun gegen die Utopie. Und zwar deshalb, weil wir aufgrund der Offenbarung, und auch der menschlichen Anthropologie, ursprünglich zwei Dinge wissen. Zum einen, dass Gott uns nach seinem Ebenbild erschuf. Wenn also die gesellschaftlichen Strukturen auch noch so schlecht und ungerecht sind, so wird doch die Ausrichtung auf das Gute stets vorhanden sein. Die marxistische Utopie kann sich deshalb nicht bewähren und ist deshalb menschenfeindlich, weil sie nicht in der Lage ist zu erkennen, dass das Gute im Menschen immer vorhanden ist. Und bei der optimistischen Utopie der Liberalen besteht das Problem darin, dass sie nichts über die Ursünde weiß, worum es doch in der christlichen Offenbarung geht und was von der gesamten Geschichte der Menschheit bezeugt wird. Und nachdem die Natur des Menschen verdorben wurde, war sie dem Bösen zugeneigt. Deshalb ist es eine Utopie zu denken, der Mensch werde von sich aus schön, klug und gut. Deshalb ist Erziehung notwendig. Deshalb werden Schulen und gute gesellschaftliche Strukturen benötigt. Der christliche Realismus kennt die Gottebenbildlichkeit

des Menschen und weiß, dass der Mensch gut ist, kennt aber auch die Ursünde und dass der Mensch dem Bösen zugeneigt wurde. Diese ausgewogene Denkweise ist ein Merkmal der christlichen Philosophie, worauf die Gesellschaftslehre der Kirche beruht. Diese Philosophie ermöglicht die Entfaltung des ganzen Menschen, seine transzendente Aufgeschlossenheit inbegriffen – was gerade sein Wesen ausmacht.

12. Die christliche Lehre ist in der Gesellschaftslehre der Kirche enthalten, was katholischerseits die päpstlichen sozialen Enzykliken sind und protestantischerseits die Gesellschaftsethik ist. Das ist natürlich nicht identisch mit dem politischen Programm jeglicher politischen Partei. Es kann jedoch der Bereich genau definiert werden, wo die weltweit lebenden Christen die Antwort suchen können, die auf die Herausforderungen der Gesellschaft gegeben werden muss: dieser Bereich ist die Gesellschaftslehre der Kirche. Es gibt solch grundsätzliche Thesen, dass eine Partei oder ein Politiker sich nicht als christlicher Politiker bezeichnen kann, falls für diese nicht eingestanden wird. Die Gesellschaftslehre der Kirche und die parteipolitischen Programme sind nicht identisch, aber auch nicht unabhängig voneinander, weil die christliche Politik deshalb eine christliche Politik ist, weil sie die Gesellschaftslehre der Kirche als Maßstab akzeptiert.

Nehmen wir ein Beispiel, anhand dessen wir erfassen können, welcher Unterschied zwischen der christlichen, beziehungsweise der sozialistischen und

der liberalen Auffassung vorhanden ist. Wir können auf der christlichen Grundlage sagen, dass du, mein liberaler Freund recht hast, wenn du die Würde der menschlichen Person betonst. Obwohl wir mehr behaupten, als der liberalste Liberale, wir sagen nämlich, dass die Menschenrechte, dass die Würde des Menschen nicht daraus resultieren, dass sie durch einen Parlamentsbeschluss oder von der UNO-Vollversammlung festgestellt wurden, sondern daraus, dass Gott, der Schöpfer, uns nach seinem Ebenbild erschuf. Deshalb ist jeder, ob arm oder reich, jung oder alt, gesund oder krank, so unendlich wertvoll, weil er Gottes Ebenbild ist. Menschenrechte werden nicht durch die Nationalversammlung und auch nicht durch verschiedene internationale Organisationen zuerkannt, sondern sie sind durch die Schöpfungsordnung von vornherein gegeben, was durch das Parlament oder eine Menschenrechtserklärung erkannt und anerkannt wird. Die christliche Auffassung formuliert Liberalen gegenüber zugleich stets eine Kritik, weil die Würde der Person von ihnen so ausgelegt wird, dass sie von der Gemeinschaft losgerissen und dadurch zum Individualismus deformiert wird, was eine Verstümmelung der gesamten menschlichen Persönlichkeit bedeutet, weil sie vom gemeinschaftlichen Bezug losgerissen wird. Dem Individualitätsbegriff der Liberalen wird vom Christentum der Personalitätsbegriff entgegengesetzt, der immer auf den Gemeinschaftsaspekt der menschlichen Person Bezug nimmt.

Auf der anderen Seite treffen wir auf eine ähnlich einseitige Übertreibung. Von der sozialisti-

schen Auffassung können wir sagen, dass du, mein sozialistischer Freund, recht hast, wenn du die Gemeinschaftsnatur des Menschen betonst – und ich möchte betonen, dass ich jetzt an die klassischen Sozialisten, an Marx und die klassische linke Seite denke. Wir behaupten sogar mehr, als die Sozialisten, weil es eine unermesslich größere Solidarität ist, im anderen Menschen Christus zu sehen, als zu denken, dass die existenziellen Probleme des Menschen durch die staatlich sozialen Versorgungssysteme gelöst werden. Die christliche Auffassung übt zugleich auch Kritik am Sozialismus, weil – zumindest von den klassischen Sozialisten – das Gemeinschaftswesen des Menschen dermaßen überbetont wird, dass der einzelne Mensch zu nichts anderem mehr wird, als einer unbedeutenden Schraube in der Maschinerie. Die Person verliert ihre Bedeutung. Man denke an die Klassenauffassung des Marxismus, wo der einzelne Mensch an und für sich gar nicht in Erscheinung tritt, sondern nur als Mitglied seiner Klasse. Die nationalsozialistische Ausgabe hiervon ist, wo das Individuum in der Rasse auf- und verlorengeht. Die christliche Auffassung übt deshalb stets Kritik an der sozialistischen Auffassung, weil sie in den Kollektivismus abgleitet, und die Bedeutung des einzelnen Menschen, der Person verliert.

Philosophiegeschichtlich war das Problem immer, dass der liberale Individualismus und der sozialistische Kollektivismus offensichtlich eine Verstümmelung der gesamten menschlichen Person und Einseitigkeit ist. Die Frage lautet: wie können Persönlichkeit und Gemeinschaftsprinzip vereint wer-

den? In der christlichen Gesellschaftslehre wurde die Lösung hierfür vom Heiligen Thomas von Aquin mit dem Begriff der Subsidiarität, der gegenseitigen Hilfe, präsentiert, als er sagte, dass bedingt durch die Ordnung der Natur, das was von einer kleineren Gemeinschaft gemacht, von einer größeren nicht weggenommen werden kann. Probleme müssen dort gelöst werden, wo sie aufgrund der Ordnung der Natur sind, wenn sie aber nicht gelöst werden können, dann muss man aushelfen, und zwar auf eine solche Weise, dass im Späteren die Fähigkeit zur Selbsthilfe vorhanden ist. Dieser Gedanke weist die liberale Auffassung von sich, wonach jeder sein eigenes Problem lösen sollte, und wer das nicht könne, selber schuld sei. Es wird zugleich die sozialistische Auffassung abgelehnt, wonach das Leben des Menschen auf eine infantile Art so eingerichtet werden soll, dass er von staatlichen Stützen vegetiert. Deshalb sind also Personalität, Solidarität und Subsidiarität die drei Gesellschaftslehren der Kirche, in deren Rahmen eine christliche Politik möglich ist. Wer für diese drei nicht einsteht, kann im philosophischen Sinne kein christlicher Politiker sein.

13. Wenn Jesus sagt, dass kein Komma aus dem Gesetz verlorengelange, dann kann aus der politologischen Logik gefolgert werden, dass er ein rechtsgerichteter Fundamentalist ist, und wenn er sich selbst mit den Armen identifiziert, dann kann von ihm gesagt werden, er sei ein linksgerichteter Revolutionär.

Es geht nicht darum, dass die Christdemokratie ihren Platz zwischen der rechten und der linken Sei-

te einnimmt, sondern es ist die geschichtsphilosophische und politiktheoretische Betrachtungsweise zutreffend, dass in der christlichen Lehre die heute als rechts-, beziehungsweise linksgerichtet eingestuft traditionellen und sozialen Grundwerte sich in einer ursprünglichen Einheit befinden. Die christlich inspirierte Einheit von Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit wurde von der Aufklärung säkularisiert und nach der französischen Revolution durch einseitige Übertreibungen auseinandergerissen. Freiheit wurde zum individualistischen Liberalismus verzerrt, Gleichheit zum kollektivistischen Sozialismus deformiert, und Brüderlichkeit geriet gleichermaßen in Vergessenheit. Die auf dem ursprünglichen, christlichen Fundament beruhende dreier Einheit wurde einzig von der Christdemokratie bewahrt.

14. Die Begriffe, aus denen die Grundwerte von Liberalismus und Sozialismus entstanden – die Forderungen der französischen Revolution nach Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit – sind, ihren Wurzeln und ihrem Wesen nach, christliche Begriffe. Es ist wiederum eine andere Frage, dass sie säkularisiert und anschließend einseitig übertrieben wurden, aber sie sind doch grundsätzlich christliche Werte, die christlichen Wurzeln entstammen, und deshalb müssen wir, Christdemokraten diese Gedanken als Wertigkeit akzeptieren und sie als unseren eigenen Wert vorzeigen – sie zurechtrücken und in die Zusammenhänge des gesamten Menschenbildes zurückfügen.

Daraus geht hervor, dass die christdemokratische – christlich-soziale Auffassung – auf der

einen Seite aufgrund der Anknüpfungspunkte zu den liberalen Werten, auf der anderen Seite gemäß der Verbindung zu den sozialdemokratischen Werten – für die Christdemokratie eine eigenartige Möglichkeit gewährleistet, gewisse Verbindungen in beiden Richtungen eingehen zu können. Ich riskiere deshalb die Bemerkung, dass die Christdemokratie je nachdem, ob die Betonung auf die Anknüpfung an liberale oder sozialdemokratische Werte gelegt wird, ohne eine von ihnen aufgeben und in einen Widerspruch mit sich geraten zu müssen, – ich würde es vielleicht so formulieren – zu einer Art Bewegung ohne Ortsveränderung fähig ist. (Während dieser immanente Widerspruch bei der Verknüpfung von Liberalismus und Sozialismus offensichtlich vorhanden ist. Liberale wollen eine möglichst uneingeschränkte Freiheit und Sozialisten die Gleichheit erzwingen. Wenn jedoch Freiheit herrscht, dann ist es mit der Gleichheit bald vorbei – nachdem die Menschen nicht gleich sind. Und wenn die Gleichheit erzwungen wird, dann beschränkt sie zwangsläufig die Freiheit.)

15. Meiner Meinung nach begann die Geschichte des Kommunismus als einer atheistischen Religion mit der Interpretation des Propheten Isau, mit den Ebed-Jahve-Liedern, in denen es sich um den leidenden Diener des Herrn handelt, der jedoch durch sein Leiden die ganze Menschheit emporhebt. Das wird vom Christentum für Christus, und vom Judentum für Israel ausgelegt. Marx hat das einfach säkularisiert und auf das Proletariat bezogen. So entstand

aus dem Himmelreich, dem himmlischen Jerusalem der Kommunismus. Die Attribute Gottes als Absolutem – wie zum Beispiel die Ewigkeit usw. – wurden auf die Materie übertragen. Das kann jedoch auch ikonographisch erfasst werden, Marx-Engels-Lenin entsprechen der Heiligen Dreifaltigkeit – eine Ideologie besteht in drei Personen –, das Kapital und das Kommunistische Manifest von Marx entsprechen den Evangelien, die Märtyrer der Arbeiterbewegung entsprechen den altchristlichen Märtyrern, die kommunistischen Märsche entsprechen den prawoslawischen Kirchengesängen und der Aufmarsch am 1. Mai den Oster-Prozessionen. Warum wurde Lenin ausgestopft? Weil durch diese neue „Reliquie“ quasi die dem russischen Volk nach 1917 genommenen und öffentlich entehrten Reliquien ersetzt werden sollten.

16. György Lukács hielt es von vornherein für eine Gegebenheit – was er natürlich nicht aussprach –, dass er und die seinesgleichen von vornherein für die Macht bestimmt waren. Ich gestehe sogar zu, dass sie tatsächlich glaubten, auserwählt worden zu sein, die Menschheit zu beglücken selbst dann, wenn die Menschen daran in Wirklichkeit zugrunde gehen. Bestand das Kunststück von György Lukács also darin, irgendeine Ideologie dafür zu schaffen, weshalb sie für die Macht bestimmt waren? Der Ausgangspunkt kam von Marx, wonach jedes Bewusstsein falsch sei, ausgenommen das proletarische Bewusstsein, was kein falsches Bewusstsein ist. Aber diese Proleten wussten das nicht, und noch dazu

waren diejenigen, die zu dieser Feststellung kamen, auffällig keine Proleten. Die lukácssche Antwort auf diesen Widerspruch lautete, wer dazu sage, das Ganze sei ein kompletter Blödsinn, und selbst innerhalb seines eigenen Systems ein Widerspruch in sich, beweise damit lediglich ein falsches Bewusstsein zu haben, kann also von vornherein nicht recht haben und wenn er auch weiterhin aufbegehrt, dann wird er vom Genossen Lukács vielleicht eigenhändig erschossen. Der Kernpunkt ist, dass es eine von vornherein für die Macht bestimmte Elite gibt, die kein falsches Bewusstsein besitzt, also recht hat; es gibt Proleten, die im Prinzip kein falsches Bewusstsein haben, darüber bloß nicht Bescheid wissen, da ist aber die Elite, die das weiß, und deshalb den Proleten, ob er das nun will oder nicht, beglücken wird; und es gibt Menschen, die dagegen sind, weshalb sie offensichtlich ein falsches Bewusstsein besitzen, also nicht recht haben.

17. Der Ausgangspunkt der Volkswirtschaft ist die Annahme, dass Menschen sich „rational verhalten“, worunter das Nützlichkeitsprinzip verstanden wird. Im absolutisierten Sinne ist das bereits ein anthropologischer Irrtum. Weshalb ist nämlich ein Bankier rationeller oder wenn man will „nützlichkeitsmaximierender“ als ein Karmelitenmönch? Gibt es letzten Endes eine längerfristige und mehr Gewinn bringende Investition, als die Ewigkeit? Oder wieso ist es rationeller und nützlicher mein Geld in Aktien, als z.B. in meine Familie zu investieren, in dem wir mit den Kindern eine Urlaubsreise machen? Warum

sollte Geld, Arbeit oder Zeit, die in die Schulbildung der Kinder, in zusammenhaltende Erlebnisse oder geistig-seelische Güter investiert wird, weniger rationell oder nützlich sein? Der Wert ist nur in einem anderen Koordinatensystem messbar. Ich habe die Wichtigkeit der anthropologischen Wende in diesem Zusammenhang betont. Die Wirtschaft hat auch Millionen Vorbedingungen und Aspekte nicht wirtschaftlicher Art, die im engen Sinne nicht wirtschaftlicher Art sind. Zum Beispiel die Moral.

18. Es gibt offensichtlich einen Teufelskreis. Die unverhüllbar gewordene Untauglichkeit und Unmenschlichkeit des wilden Kapitalismus machte seinerzeit die Utopie des Marxismus zu einer Illusion der Realität; nun scheint es als würde die auch geschichtlich erwiesene Untauglichkeit und Unmenschlichkeit des Marxismus das gleiche mit dem wilden Kapitalismus machen. Wir litten unter dem real existierenden Sozialismus, unter dessen Last wir bis heute leiden, weil die damaligen Machthaber die Kritik, die ihre Irrtümer offenlegte und eine der menschlichen Natur entsprechende und die Entfaltung der kompletten Person ermöglichende Gesellschaftslehre nicht hören wollten. Nun hat es den Anschein, dass sie deren Kritik – fasziniert vom wilden Kapitalismus – nicht hören wollen. Es wäre Wahnsinn, wieder in das hineinzustürzen, wovon eingesehen werden konnte, dass es untauglich und unmenschlich ist, und worüber – im Einklang mit den Enzykliken – auch die Geschichte ein Urteil gesprochen hat.

19. Die jetzige Krise ist eine Krise der neoliberalen Wirtschaftspolitik und ein Vorzeichen ihres historischen Bankrotts. Der Bankrott der Mythe der „unsichtbaren Hand“ ist der Bankrott jener Ideologie, die verkündete, dass in der Wirtschaft und in Finanzangelegenheiten keine staatliche Aktivität notwendig ist, Wirtschaft und Markt werden sich schon selbst regeln. Im Namen dieser liberalen Politik wurde der Staat zerstört, und nun wird erwartet, dass der Staat die Situation rettet. Papst Johannes Paul II. mahnte die Welt nach dem Fall des Marxismus prophetisch, der historische Bankrott des real existierenden Sozialismus könne nicht die Verherrlichung des neoliberalen wilden Kapitalismus bedeuten.

20. Es gibt Bereiche im Leben, wo Marktverhältnisse herrschen müssen, dazu gehört die Wirtschaft, und es gibt solche Bereiche, wo grundsätzlich keine Marktverhältnisse, sondern Solidarität und staatliche Verantwortung herrschen müssen. Dazu gehören das Gesundheits- und Bildungswesen, sowie der Bereich Kultur.

21. Dieses Land wurde zweimal ausgeraubt, im Großen und Ganzen vom gleichen Kreis, Netzwerk, von der gleichen Interessengruppe, wie immer wir sie auch nennen wollen. Nach dem zweiten Weltkrieg wurde in etwa gesagt, Privateigentum sei schlecht und Staatseigentum sei gut, und man hat den Menschen mit der Parole der Verstaatlichung ihren Grundbesitz, ihr Geschäft, ihr Haus genommen, je nachdem wer was hatte. Während und nach

der Wende wurde wiederum gesagt, Staatseigentum sei schlecht, Privateigentum sei gut, und das übrig gebliebene Staatsvermögen wurde verscherbelt.

22. Wir müssen uns gegen die Ungerechtigkeit der Privatisierung – in Wirklichkeit der Plünderung nationalen Eigentums – aussprechen, weil das im Widerspruch zu den Lebensinteressen der Nation steht, wenn Privateigentum vom Gemeinwohl losgerissen wird, wo das keine Entwicklung, sondern das Abwürgen der ungarischen Konkurrenz und die Monopolisierung des ungarischen Marktes durch Fremde bedeutet, wenn das keine Erweiterung von Dienstleistungen bedeutet, sondern die Menschen über die Dienstleistung hinaus auch den Extraprofit der Investoren zahlen müssen. Staatseigentum kann nicht Freiwild sein – und wir müssen auch darauf aufmerksam machen, dass es in Wirklichkeit auch nicht „lastenfrei“ ist. Und zwar deshalb nicht, weil darin der Wert der unbezahlten Arbeit von Generationen Gestalt annimmt. Man denke nur daran, dass in der Zeit des Sozialismus ein wesentlicher Teil des Arbeitslohns der Arbeitnehmer vom Staat mit der Begründung einbehalten und nicht ausbezahlt wurde, dafür werde ein kostenloses Gesundheitswesen, soziale Sicherheit und eine würdige Rente gewährleistet. All das wurde nicht nur gesetzlich, sondern in der Verfassung garantiert. Deshalb hat der Staat nicht nur ausländischen Kreditgebern gegenüber Schulden, die in Euromilliarden ausgedrückt werden können, sondern auch den eigenen Staatsbürgern gegenüber. Und gemäß dem Naturrecht ist die

Verpflichtung den Menschen gegenüber, die um ihr Auskommen kämpfen, stärker als die, die gegenüber dem Profit der Investoren besteht. Man muss sich natürlich vor Augen halten, dass es eine politische Realität gibt, und der wirtschaftliche Spielraum knapp ist – die moralische Ordnung kann jedoch nicht in Klammern gesetzt werden.

23. Wegen dem neoliberalen Dogma des vergangenen Jahrhunderts wird forciert, das finanzielle Gleichgewicht stehe über alles! Es sei bemerkt, wenn dem so wäre, dann wäre Somalia das beste Land der Welt, denn Null Ausgaben und Null Einnahmen – das ist unbestreitbar ein Gleichgewicht. Wir sagen, das Gleichgewicht des Staatshaushalts ist tatsächlich wichtig, aber nicht der einzige Aspekt. Man kann dafür weder das Wirtschaftswachstum noch die gesellschaftspolitischen Aspekte opfern. Ich sage auch deshalb, dass der Staat Banken und Multis zwingen muss, einen verhältnismäßigen Anteil der Lasten zu übernehmen.

24. Die christliche Gesellschaftslehre operiert nicht mit dem Konflikt zwischen Arbeit und Kapital, sondern baut auf einen Konsens von Arbeit und Kapital. Die Aufgabe besteht in der Humanisierung des Kapitals.

25. Das Ziel lautet, es sollten möglichst viele Menschen möglichst viel Eigentum besitzen, aber in einer solchen Form, dass das Eigentum nicht nur gut für sie, sondern auch für andere ist.

26. Dieses ganze linksliberale-grüne Ensemble hat eine fixe Idee, eine dogmenartige fixe Idee, wonach die Entwicklung der Welt so aussehe, dass sie immer weniger religiös wird, die Nationen verschwinden, die Familie abgeschafft werde und das betrachten sie als Entwicklung. Davon ausgehend ist es für sie unbegreiflich, dass ein ehemaliges sozialistisches Land Kirchen und Religion, das nationale Dasein, die Familie, und zwar die auf einer Ehe von einem Mann und einer Frau basierende Familie, für wichtig hält und deshalb steht das, was wir machen, aus ihrer Sicht und nach ihrer Auffassung im krassen Gegensatz dazu, was sie für Entwicklung halten. Wir wiederum denken, dass das, was sie für Entwicklung halten, schlichtweg Devianz ist.

27. Die beiden unterschiedlichen politischen Auffassung der Christdemokratie und der grünen Parteien haben einen gemeinsamen Teil, den wir als Umwelt-/ Naturschutz bezeichnen. Es gibt aber auch einen wesentlichen Unterschied: wir stehen zum Schutz der Naturordnung in ihrer Gesamtheit, nicht nur hinsichtlich der Natur, sondern auch der Kultur: also auch hinsichtlich des Menschen und der Gesellschaft.

Von ihnen wird die Natur und deren Ordnung – unlogischerweise – nur im Falle von Mineralien, Pflanzen und Tieren anerkannt, während ihre Ideologie im Falle des Menschen und der Gesellschaft naturfeindlich wird: gleichgeschlechtliche Ehe, Abtreibung, Sterbehilfe, Drogenpropaganda.

Von uns wird eingestanden, dass von der Ordnung der Natur die Ordnung der Schöpfung

wiedergegeben wird – und zwar in ihrer Gesamtheit: also nicht nur hinsichtlich der Welt, die den Menschen umgibt, sondern auch der Ordnung von Mensch und Gesellschaft –, deshalb ist unser politisches Credo, dass Naturschutz den Schutz der Schöpfung bedeutet!

28. Es stammt der Gedanke von Heidegger, dass keine einzige Fachwissenschaft in der Lage ist, sich selbst, ihre Methodologie und die Grenzen ihrer Zuständigkeit zu bestimmen. Es ist also keine mathematische Frage, was Mathematik ist, und wie die Methodologie der Chemie ist, ist keine chemische Frage und es ist bereits keine biologische Frage, wie weit der Zuständigkeitsbereich der Biologie reicht. Das sind theologische, philosophische, moralische Fragen. Das Gleiche gilt auch im Falle der Gesellschaftswissenschaften. Die Kirche hat also auch diesbezüglich eine eigenartige prophetische Rolle und einen Lehrauftrag, und wenn man zum Beispiel an das Klonen, an Genmanipulationen und ähnliches denkt, so kann man sehen, dass es für die Menschheit eine Katastrophe bedeutet, wenn diese eigenartige Berufung der Kirche, wegen einem Missverständnis hinsichtlich der berechtigten Autonomie der Teilbereiche, negligiert werden soll. Es folgt daraus, dass die jeweilige Teilwissenschaft technisch etwas zu tun vermag überhaupt nicht, dass sie das auch machen darf! Naturwissenschaften, Gesellschaftswissenschaften und Politik besitzen natürlich ihre berechnete Autonomie, diese Autonomie kann jedoch nie eine Autonomie von der Moral sein.

29. Diesen Standpunkt vertreten wir, Christdemokraten: über die geschriebene Verfassung und das positive Recht hinaus existiert das Naturrecht und nachdem die Ordnung der Natur die Ordnung der Schöpfung wiedergibt, deshalb ist das in diesem Zusammenhang die ultimative Wirklichkeit. In ultimativen Fragen kann das Parlament nicht Gott spielen. Daraus lässt sich zum Beispiel auch unser Standpunkt über den Schutz des ungeborenen Lebens ableiten. Nachdem aus der Sicht des menschlichen Lebens weder logisch noch philosophisch oder naturwissenschaftlich ein Unterschied dazwischen besteht, ob ein Fötus einen, vier oder acht Monate alt ist, sich innerhalb oder außerhalb der Bauchdecke befindet, wenn der Fötus bloß aufgrund seines Alters – nachdem das Parlament diese Entscheidung getroffen hat – zum Tode verurteilt werden kann, dann kann von der Logik her auf dieser Grundlage jedes menschliche Leben aufgrund seines Alters oder Gesundheitszustands vernichtet werden.

30. Es gibt eine Zeit, in der zum Trocknen aufgehängte Windeln, als Symbol des Lebenswillens der Ungarn, auch die Bedeutung der Nationalflagge besitzen.

31. Die Gestaltung der gesellschaftlichen Wahrheit und das Aussprechen der Wahrheit können gemeinsam dazu führen, dass die öffentliche Meinung sich auch im Zusammenhang mit dem Recht auf Leben ändert. Meine *Ars Poetica* lautet: politische Realität und prophetisches Zeichen.

32. Wenn wir alles zum Schutze des Lebens getan haben, und überstimmt werden, so bleibt doch das prophetische Zeichen der Widerrede.

33. Wenn wir hinsichtlich der Ehe die auf der Ordnung der Natur beruhende Definition von einem Mann und einer Frau aufgeben und sie zum Beispiel auf zwei Männer oder zwei Frauen erweitern würden, hielte man das anderen Formationen gegenüber nicht für diskriminativ? Zum Beispiel gegenüber der Vielweiberei? Wenn wir „Mann und Frau“ aufgeben, warum nicht auch „einen beziehungsweise eine“? Wenn zwei Männer heiraten können, warum können das nicht drei? Wo liegt dann die Grenze der Ehe? Darüber hinaus werden die Institutionen von Ehe und Familie vom Ungarischen Staat finanziell und moralisch nicht deshalb gefördert, um die „sexuelle Selbstverwirklichung“ der Staatsbürger zu finanzieren, sondern, weil hier das Kind geboren und großgezogen wird, das die Gesellschaft und die Nation aufrechterhält.

34. Wir wollen diese Menschen nicht abstempeln, sie sollen aber ihre Beziehungen nicht als Ehe bezeichnen, weil das ein geheiligter Begriff ist, und sie sollen keine Kinder adoptieren dürfen, weil das verfassungsmäßige Recht des Kindes auf eine gesunde Entwicklung stärker, als der Bedarf von homosexuellen Paaren an Kindern ist. Und wir verzichten nicht auf unser Recht und unsere Pflicht, die Sünde gemäß der Ordnung der Natur und der christlichen Lehre als Sünde zu bezeichnen, weil wir das auch nicht tun können.

35. Sie machen aus ihrem eigenen devianten Lebensstil eine politische Ideologie.

36. Es ist eine schwerwiegende Verantwortungslosigkeit – und sogar ein Vorurteil –, eine tägliche Erfahrung und eine soziologische Tatsache als Vorurteil abzustempeln, weil anschließend auch faktische Vorurteile relativiert werden.

37. Diese Sendungen nennen sich „Reality-shows“. Es ist offensichtlich keine Wahrheit, sondern ein Segment der Wahrheit, eine subkulturelle Ecke, man könnte sagen, eine pervertierte subkulturelle Ecke, nachdem das jedoch so dargestellt wird, als wäre das die Wahrheit, deshalb wird das aufgrund einer sich selbst erfüllenden Prophezeiung nach einer gewissen Zeit die Wirklichkeit in der Gesellschaft tatsächlich erschaffen. Deshalb können wir also nicht um die Verantwortung des Staates umhin, dahingehend zum Beispiel, was von ihm hinsichtlich der Medien in Richtung der Gesellschaft zur Präsentation zugelassen wird.

Man nehme zum Beispiel die kommerziellen Medien. Ich zweifele nicht daran, ob ein Investor das Recht hat, in die Medien zu investieren. Weshalb investiert jedoch jemand in kommerzielle Medien? Er investiert, um einen möglichst hohen Profit zurückzubekommen. Wenn er andernorts mehr Profit machen könnte, dann würde er dort investieren. Was ist also das Ziel der kommerziellen Medien? Es soll für die Investoren möglichst viel Profit erwirtschaftet werden. Wie kann dieser Profit erwirtschaftet werden?

tet werden? Mit einer einzigen Sache, den Werbeeinnahmen. Die Werbezeit kann nicht unendlich gesteigert werden, weil zum einen der Tag aus 24 Stunden besteht und wenn die Werbezeit über ein bestimmtes Maß hinausgeht, dann wird man sich die Sendungen nicht mehr ansehen. Die Einschaltquote sinkt, somit geht auch der Wert der Werbezeit zurück und der Profit des Investors sinkt ebenfalls. Der Profit kann also auf eine Weise, durch die Erhöhung der Einschaltquoten gesteigert werden. Und je höher die Einschaltquote, desto wertvoller ist die Werbezeit pro Minute. Wie kann die Einschaltquote erhöht werden? Ich muss sagen, leider nicht unbedingt indem schöne, gute und kluge, sondern die abartigsten und dunkelsten Sachen gezeigt werden. Das wird skrupellos gemacht, denn sie haben ein einziges Ziel, die Steigerung des Profits. Und hier kommt die Rolle des Staates, der sagt, liebe Investoren, ihr seid natürlich zum Profit berechtigt, aber wir haben auch das Recht, bei bestimmten Sachen zum Schutze der Gesellschaft bereits nein zu sagen.

38. Ich versuche, die Rolle der Medien anhand eines Beispiels darzustellen: wenn ich, sagen wir, in ein chinesisches Restaurant gehe und mir eine Speisekarte vorgelegt wird, in der steht, dass ich zwischen Dingsbums und Dingsda wählen kann, dann habe ich in Wirklichkeit keine freie Wahl, weil ich keine Ahnung habe, was das eine und was das andere ist. Wenn dort auch auf Ungarisch geschrieben steht, dass das eine Karpfen paniert und das andere Bratente bedeutet, dann kann ich im wahrsten Sin-

ne des Wortes wählen. Nun, die Medien bieten den Menschen Dingsbums und Dingsda. Das gesamte Konstrukt der parlamentarischen Demokratie beruht auf dem Ideal der freien Wahlen. Es wird jedoch auch weltweit immer offensichtlicher, dass während die Gewaltenteilung detailliert ausgearbeitet ist, die Medien, die die Wahlen – und damit letzten Endes die gesamte Staatsorganisation – entscheiden, in Wirklichkeit unter keiner verfassungsmäßigen Kontrolle stehen, sondern sich in den Händen bestimmter finanziellen-ideologischen Interessengruppen befinden. Deshalb behaupte ich, dass die parlamentarische Demokratie von der tatsächlichen Freiheit der Wahlen abhängt, und das bedeutet nicht nur, dass es keinen Wahlbetrug geben kann, sondern es ist auch dafür eine Garantie notwendig, dass die öffentliche Meinung und somit die Wahlen von bestimmten Interessengruppen durch ihre Medienmacht nicht manipuliert werden können.

39. Es wird weltweit, aber besonders in Ungarn, eigenartig mit Begriffen jongliert. Die säkularen Akademiker halten die Medienpositionen und das Medienmonopol in ihren Händen und mit Hilfe hiervon definieren sie die einzelnen Begriffe willkürlich und diese werden der Gesellschaft anschließend gemäß einer verzerrten Definition eingehämmert. Der jeweilige Begriff erhält eine solche Definition, die höchstens dessen sekundäre Merkmale beinhaltet und die wesentlichen Merkmale weglässt, und die so gemachte – völlig willkürliche – Definition wird bereits im Sinne der Umgangssprache benutzt

und anschließend kommt es zu gänzlich überraschenden und bizarren Konklusionen. Deshalb ist es lebenswichtig, dass wir die Begriffe unseres eigenen ideologischen Systems klären und, dass sie von uns definiert werden, denn andernfalls werden wir den säkularen Medienakademikern endgültig ausgeliefert, die sie so gestalten, wie das ihren politischen Interessen entspricht.

40. Die jeweilige ungarische Regierung ist in erster, zweiter und dritter Linie der ungarischen Nation und nicht Brüssel, Washington, Moskau, der Weltbank oder anderen gegenüber verantwortlich.

41. Es ist ein Skandal, wenn wir Ungarn uns anhören müssen, dass wir vor einigen Jahren Europa beigetreten sind, denn wo wären wir seit elfhundert Jahren – oder wer weiß, wie lange – wenn nicht in Europa? Und andersrum, wo wäre dieses Europa, wenn wir seit dem Heiligen Stephan nicht mit all unseren geistigen Wurzeln seit einem Jahrtausend in diesem Europa gewesen wären? Denn wir bluteten als wir Europa tausend Jahre lang als Schild gegen die Tataren, die Türken und – um es diplomatisch zu formulieren – gegen andere Formationen östlichen Heidentums schützten. Und das ist der Grund dafür, dass wir uns nicht schamhaft durch die Hintertreppe in diese Europäische Union schleichen und uns dort als armer Verwandter zurückziehen, sondern unseren durch unsere historische Arbeit verdienten Platz würdevoll einnehmen müssen, denn wenn wir uns selbst nicht schätzen, dann wird uns niemand

schätzen. Und wenn wir nicht um unsere eigenen Werte wissen und sie bewusst machen, dann wird uns niemand würdigen.

42. Nachdem wir die Christenverfolgung der östlichen Bolschewiken überlebt hatten, war es eine leidvolle Erfahrung, mit dem Antichristianismus der Freimaurer aus dem Westen, mit der Provokation mit der Überschrift „Europäischer Verfassungsentwurf“ konfrontiert zu werden, die hinsichtlich der Grundwerte des Europäertums auf die griechisch-lateinische Zivilisation und die Aufklärung genannte Strömung Bezug nehmen, das Christentum jedoch nicht einmal erwähnen wollte. Das ist eine offensichtliche Geschichtsfälschung. Denn hinsichtlich der Wurzeln gibt es, außer der griechischen Kultur und dem römischen Recht, die Ethik des Alten Testaments und die germanische Staatsorganisation – denken wir nur an Karl den Großen –, aus diesen Bausteinen wurde jedoch vom Christentum eine Kathedrale erbaut: jenes Wunder, das wir europäische Zivilisation nennen. Dieses Europa ist, ob es das nun will oder nicht, eine christliche Zivilisation, weil – paradoxerweise – selbst die Negation – von Voltaire bis Marx – nur im christlichen Kulturbereich zu interpretieren ist. Es war auch kein Zufall, dass versucht wurde, die „Aufklärung“ auf eine hervorgehobene Weise zu bezeichnen, obwohl sie lediglich eine unter zahlreichen europäischen geistigen Strömungen ist. Ich kann den Gedanken schwer von mir weisen, dass die Erklärung dafür die Verbundenheit mit kirchenfeindlichen jakobinischen Traditionen ist. Wir müs-

sen klar sehen und darstellen, dass die Frage der Bezugnahme auf das Christentum die Frage stellt, ob die Europäische Union eine Seele haben wird. Ob sie eine geistig-kulturelle Gemeinschaft oder lediglich ein Wirtschaftsunternehmen sein wird? Eine Zukunft wird es nämlich – wie die Geschichte das beweist – nur dann haben, wenn es einen geistigen Inhalt besitzt. Das Christentum und Europa sind untrennbar. Genauer formuliert: das Christentum könnte ohne Europa existieren, Europa könnte jedoch ohne das Christentum nicht existieren!

43. Es gibt zwei Irrglauben. Der eine ist der der linksliberalen Seite, die die Europäische Union als Vervollkommnung und Ziel der ungarischen Geschichte betrachtet. Das ist schlicht und einfach ein Irrtum. Das Ziel der ungarischen Geschichte existiert an und für sich und nicht in irgendeiner internationalen Organisation. Der andere Irrtum ist wiederum, wenn sich jemand der Europäischen Union gegenüber emotional feindlich verhält. Das kann ich – gefühlsmäßig – in gewisser Hinsicht verstehen. Die Sache ist aber die, dass wir sehen müssen: wenn es keine Europäische Union gibt, was gibt es denn? Ich bin der Brüsseler Bürokratie gegenüber auch außerordentlich kritisch, besonders wenn Bürokraten, die nie von irgendjemandem gewählt worden sind, über souveräne Länder und vom Volk gewählte Regierungen urteilen. In einer vernünftigen und rationalen Hinsicht liegt es dennoch im Interesse der ungarischen Nation, ihre nationalen Interessen innerhalb der Europäischen Union geltend machen zu wollen.

Unsere nationalen Interessen müssen innerhalb der Europäischen Union vertreten werden, auch wenn das noch so schmerzhaft und leidvoll ist. Man darf denen nicht nachgeben, die die Selbstaufgabe erreichen wollen, es macht aber auch nicht viel Sinn, mit dem Kopf durch die Betonwand zu wollen.

44. Die Europäische Union ist nicht das historische Ziel, sondern das Mittel für den Fortbestand des Ungarntums: wir sind insofern unionsfreundlich, wie die Union den Lebensinteressen der ungarischen Nation entspricht.

45. Wir sind der Union gegenüber kritisch, aber treu zum Erbe der Gründungsväter. Die EU lebt in Sünde, wurde aber nicht in Sünde empfangen.

46. Es ist eine Bestrebung der Brüsseler Bürokratie und des Europäischen Parlaments, die Nationalstaaten zu dominieren und eine Art Vereinigte Staaten von Europa zu errichten. Die Sache ist aber die, dass die Gründungsväter der Europäischen Union unter dem Namen Europäische Union von einer auf das Europa der Nationen gebauten Welt – aus einem Kulturbereich nach christlicher Eingebung –, und nicht von einer Art Vereinigte Staaten von Europa träumten. Was die Mehrheit der europäischen Bürger nicht will, unter ihnen auch ich nicht. Deshalb ist es sehr wichtig, dass es im Grundgesetz nicht darum geht, dass wir wegen der Europäischen Union auf einen Teil unserer Souveränität verzichten, sondern, dass wir einen Teil unserer Souveränität mit

anderen Ländern zusammen üben, was ein großer Unterschied ist!

47. Das Land des Heiligen Stephans kann nie zu einem Kalifat werden! Aber selbst nicht zu einer sogenannten Parallelgesellschaft. Wenn man die drei Religionen vergleicht: das Judentum will keinen einzigen nicht Juden zu einem Juden machen, und das Christentum ist eine Missionsreligion, sie zwingt niemanden zu irgendetwas, weil der Glaube eine Gnade ist, die man nur aus freiem Willen entgegennehmen kann. Der Islam ist jedoch eine Eroberungsreligion. Man muss den Koran und die Geschichte des Islams lesen. Ich respektiere den Islam als eine Weltreligion und eine große Kultur, sehe jedoch auch, dass der Versuch der Einführung der Scharia und der Dschihadismus früher oder später zum Teil der Wirklichkeit werden. Davor müssen wir die Nation bewahren. Wir haben übrigens 150 Jahre Erfahrung damit...

48. Ich halte es für einen Skandal, wie gleichgültig sich Europa der Christenverfolgung gegenüber verhält und den doppelten Maßstab akzeptiert, dass in gewissen islamistischen Ländern jemand nach der Bekehrung oder auch nur wegen einer geschenkten Bibel hingerichtet wird, während in Europa eine Moschee neben der anderen steht...

49. Was ist aus Paris, aus Frankreich, der „ältesten Tochter der Kirche“ im Schatten der Scharia geworden? Es ist in der Tat so, dass diese die letzte fran-

zösische Generation ist, die in Frankreich noch ein französisches Leben führen kann...

In Europa sind manche bereits verloren, oder im Zustand des Verlorengehens und es gibt noch uns in Ungarn und in Mitteleuropa, die wir kämpfen. Ungarn, Polen, Tschechen und Slowaken, damit wir ein ungarisches, polnisches, tschechisches und slowakisches Leben führen können in Ungarn, Polen, Tschechien und der Slowakei.

Wir Ungarn glauben an die Kontinuität der ungarischen Geschichte, an das ewige Ungarntum und daran, dass wir das Erbe des Heiligen Stephans, von Matthias, Széchenyi; Pázmány, János Arany und Bartók, unsere Geschichte, unsere Kultur, unsere Sprache und unsere Denkweise an unsere Söhne weitergeben. Denn im Bereich von Donau und Theiss ist der Fortbestand der Ungarn eine elf-hundertjährige Berufung!

50. Wie ist es in Europa soweit gekommen? Die Ideologie der Jakobiner-Bolschewiken-Freimaurer, die antichristlichen Machenschaften relativisieren-attackieren-verfolgen das Christentum seit 200 Jahren mit allen Mitteln, wodurch ein Vakuum des Identitätsverlustes hervorgerufen wird. Und wir müssen anerkennen, dass die Propagierung der Devianzen seitens der Muslime zurecht Verachtung und Hass hervorruft. Es ist eigenartig, aber sie merken nicht, dass nachdem – wegen des Identitätsverlustes, der Dekadenz und der massenhaften islamistischen Migration – unsere christlich-europäische Zivilisation gefallen ist, die Islamisten ihre Köpfe zuerst

abschlagen werden und unsere erst am Ende der Reihe.

Wir müssen glasklar sehen: wenn wir in Sachen Migration jetzt einen Fehler machen, dann kann das nie wieder rückgängig gemacht werden.

51. Die Ideologie, die heute die Welt beherrscht – und in den Vereinigten Staaten mit der Demokratischen Partei und in der EU mit den Sozialisten-Kommunisten-Liberalen-Grünen verbunden ist – sieht in der Migration in Wirklichkeit keine Bedrohung, sondern eine Gelegenheit: die christlich-konservative Wertordnung und in erster Linie die Nationalstaaten zu zerstören; denn für die Massen von Migranten ist all das fremd, und deshalb sehen sie in ihnen nicht nur ihre künftigen Wähler, sondern ein Mittel dazu, das christliche Erbe endgültig zu relativieren und die Nationen endgültig dadurch zu dominieren, was als „Brüsseler Bürokratie“ bezeichnet wird. Es sei bemerkt, wenn ihnen das gelingen würde, dann hätte das – hinsichtlich dem Islamismus – auch aus ihrer Sicht ernste Folgen...

52. Caritas für die Migranten, aber Selbstverteidigung gegen die Migration. Der Einsatz im jetzigen Kampf gegen die Migration ist: Europa soll Europa bleiben und Ungarn Ungarn.

53. Die gemäß der Ordnung der Natur bestehende Verantwortung – die klassische katholische Lehre der Zustandspflicht – kann mit konzentrischen Kreisen beschrieben werden. Die innerste, die erst-

rangige Pflicht-Verantwortung besteht der eigenen Familie gegenüber; dann für meine Nation und schließlich für die Menschheit. Die Verwechslung der Verantwortlichkeitsbereiche ist fatal.

54. Wir müssen zunächst die Frage beantworten, wer wir sind, wozu wir berufen sind, und weshalb wir das ganze machen?

Wer sind wir? Wir können die Antwort in drei Sätzen geben: wir sind die einzige historische Partei, wir sind die einzige christlich-soziale Partei, und wir sind die einzige Weltanschauungspartei.

Die KDNP ist die einzige historische Partei in Ungarn. Wir haben uns seit 1944 – als diese Partei von unseren Vorfahren gegründet wurde – im geistigen Sinne keinen Deut geändert. Und zwar deshalb nicht, weil die Wahrheit ewig ist. Das ist der Grund dafür, dass die Formulierung der Antworten auf die Aktualitäten und die Herausforderungen der Gegenwart sich der Natur der Sache entsprechend ändert, die geistige Grundlage jedoch unverändert ist, weil sie auf der Ordnung der Natur und der Schöpfung beruht. Eine christdemokratische Partei muss zwei Fallen vermeiden. Die eine ist, verzückt von den Änderungen nicht ihr Wesen zu verlieren, und die andere ist, nicht an Epochen gebundenen Formulierungen festzuhalten, die bereits überholt sind. Unsere Aufgabe ist also, nicht mehr und nicht weniger als die Vertretung der ewigen Wahrheit in der Sprache der jeweiligen Epoche.

Was bedeutet es, eine christlich-soziale Partei zu sein? Es ist deshalb sehr wichtig, uns das bewusst

zu machen, weil die politische Palette im öffentlichen Diskurs in eine rechte und in eine linke Seite geteilt wird. Das ist natürlich im Sinne der Umgangssprache wahr, und in diesem Koordinatensystem sind wir tatsächlich eine Mitte-rechts-Partei; aber es gibt nicht ein Koordinatensystem, sondern in Wirklichkeit gibt es zwei. Es gibt ein Koordinatensystem, das die traditionellen Werte, beziehungsweise deren Leugnung zeigt. Eine Achse ist die Familie, die Kirche, die Nation und die andere deren Leugnung. In diesem Sinne sind wir eine markant rechtsgerichtete und konservative Partei, denn wir sind die Beschützer von Familie und Ehe, wir glauben an die Berufung der Kirchen und haben eine patriotische Grundlage. Das Gegenteil, die Leugnung, quasi Antithese war – der inzwischen heute bereits verschwundene – linksliberale SZDSZ. Es gibt aber ein anderes Koordinatensystem, jenes der sozialen Gerechtigkeit, wo die Arbeit die eine, und das Kapital die andere Achse ist. In diesem Sinne ist die Christdemokratische Volkspartei eine gemäßigte Mitte-links-Partei, denn wir vertreten die Vorrangigkeit von Arbeit gegenüber Kapital und wir treten dafür ein, dass Kapital und Privateigentum sehr wohl einen Gemeinschaftsaspekt haben.

Und wir sind die einzige Weltanschauungspartei. Es ist von Kernbedeutung, dass wir auch diese Problematik gestochen scharf sehen. Weltanschauungsparteien haben auch weltweit das Problem, dass die Wahrheit nicht immer den öffentlichen Mehrheitsgeschmack trifft. Denken wir zum Beispiel an den Schutz des ungeborenen Lebens oder

der Ehe. Hier sind in dieser Situation zwei Irrtümer möglich.

Der eine ist, dass uns die Stimmen nicht interessieren, und wir auf der Seite der Wahrheit sind, komme, was wolle. Mit diesem Habitus können wir leicht zu einer Glaubenseifer Kongregation werden. Und wir sind sehr wohl eine politische Partei mit dem Ziel, die Geschichte zu gestalten, was jedoch durch gesellschaftliche Mehrheit, letzten Endes durch einen Wahlsieg möglich ist. Der andere Irrtum ist, für Stimmen die Sünde der Selbstaufgabe zu begehen. Wenn wir jedoch die uns anvertrauten Werte und letzten Endes die Wahrheit aufgeben, warum machen wir dann das Ganze? Die Lösung des Problems von Wahrheit und Mehrheit ist die Allianz einer Weltanschauungspartei und einer großen Sammelpartei. Das ist das Bündnis zwischen der Christdemokratischen Volkspartei und Fidesz. Das ermöglicht es einerseits, die Selbstaufgabe zu vermeiden und die christliche Lehre in ihrer Reinheit unbescholten auf der politischen Palette in Erscheinung treten lassen zu können, und sichert andererseits die gesellschaftliche Unterstützung, die es ermöglicht, die Geschichte zu gestalten! Wenn eine Partei ihre Quelle aufgibt, dann kommt das dem Verlust des Geistes und letzten Endes dem Zerfall gleich. Das Fidesz-KDNP-Bündnis ist die Garantie dafür, dass wir den Quellbereich behalten und auch die Mehrheit der Wähler erreichen.

55. Unsere Geschichte reicht auf das Jahr 1944, auf die Demokratische Volkspartei von István Bar-

ankovics und die Tradition der christlich-sozialen Bewegungen zurück, die sich dem wilden Kapitalismus, beziehungsweise der braunen und roten Diktatur gleichzeitig versagten. Es hatte derjenige eine moralische Grundlage für die Widerrede gegen die rote Diktatur, der es gewagt hatte, sich der braunen Diktatur zu widersetzen. Es gibt auch heute die Eigenart, die sich durch die ganze ungarische Geschichte zieht: der Gedanke „zwischen zwei Heiden“. Das bedeutet den Schutz des Erbes des Heiligen Stephans zwischen dem Altheidentum der gescheiterten Sozialisten und Kommunisten sowie dem Neuheidentum der in Erscheinung tretenden Rechtsextremisten.

56. Die Geschichte der Barankovics-Partei ist für den gesamten Mitte-rechts-Bereich, für das bürgerlich-christlich-nationale Bündnis quasi eine geschichtliche Vorabbildung, eine normative Geschichte, zu der man stehen kann.

*„An vier Wasserufern, an drei Bergen
Ungarisch sei alle Zeiten
der Mariengesang.“*

Sándor Sík: an die Maria von Andocs

UNGARNTUM

57. Gott gab uns neben der himmlischen Heimat auch eine auf Erden, deshalb ist derjenige, der vor den Schicksalsfragen seiner irdischen Heimat desertiert, irgendwie auch seiner himmlischen Heimat untreu.

58. Jede Nation ist ein einmaliger und unwiederholbarer Wert. Niemand kann das Reichum geben, was das Ungarntum ist, nur wir Ungarn. Wenn wir aus der Geschichte verschwinden, dann wird die universelle Menschheit für alle Zeiten unersetzbar um ein eigenartiges Gesicht, eine Melodie, einen Gedanken Gottes, und das was wir als Ungarntum bezeichnen, ärmer. Eben deshalb ist für uns Ungarn die Bewahrung unseres eigenen Ungarntums, seine Ausarbeitung und Präsentation unsere erstrangige Pflicht der universellen Menschheit gegenüber. Das ist nämlich das Geschenk, das die universelle Menschheit nur von uns erhalten kann.

59. Wir müssen uns zwei Irrtümern stellen. Der eine kann als internationalistischer oder kosmopoliter Irrtum bezeichnet werden, das ist die Auffassung, die es leugnet, dass die Nation ein Wert ist. Sie betrachtet sie als ein Relikt der Vergangenheit oder irgendeine Art von Provinzialismus und dem gegenüber sei der moderne „Europäer“ bereits nicht national verbunden. Ich kann mir keine größere Verarmung der Menschheit vorstellen, als wenn der Franzose kein Franzose, der Deutsche kein Deutscher, der Pole kein Pole und der Ungar kein Ungar wäre. Diese kosmopolite Auffassung ist

keine Entfaltung des Menschen, sondern eine Art anthropologische Verstümmelung. Und der Internationalismus ist der Nation – im Irrglauben der Klassenideologie – ausdrücklich feindlich gesonnen. (Die ungarische Sprache ist sehr genau: Inter-Nationalismus, zwischen den Nationen, also keine Gemeinschaft der Nationen, sondern eine Existenz zwischen den Nationen, was eine Art Vakuum- oder Mangelexistenz ist.) Den anderen Irrtum bezeichnen wir als Schowinismus, wo die Existenzberechtigung anderer Nationen gemäß dem Lebensrecht einer Nation abgesprochen wird. Die christliche Auffassung denkt in Nationen, sie betrachtet jede Nation als einen Wert, und lehrt, dass jede Nation eine Existenzberechtigung hat, und jede Nation gerade der universellen Menschheit gegenüber erst-rangig verpflichtet ist, die eigene Reichhaltigkeit an Werten zu entfalten und der universellen Menschheit zugänglich zu machen.

60. Welchen Sinn hat eigentlich der Staat? Wozu gibt es den Staat? Wozu gibt es den Ungarischen Staat? Offensichtlich nicht bloß um Wohnadresskarten auszustellen und Straßenschäden zu beheben. Das ist natürlich ebenfalls seine Aufgabe, der Staat hat aber auch ein wesentlicheres Ziel, weil der Staat letzten Endes nicht nur ein Verwaltungsdienstleister, sondern die öffentlich-rechtliche und – im weitesten Sinne des Wortes – politische Ausdrucksweise der Nation ist. Sinn und Ziel des ungarischen Staates ist also die Verbesserung der Lebensqualität der Ungarn und der Fortbestand der ungarischen Nation.

61. Die Ungarische Nationalversammlung ist an erster, zweiter und dritter Stelle dem universellen Ungarntum und niemand anderem gegenüber verantwortlich. Dem universellen Ungarntum gegenüber – räumlich und zeitlich. Räumlich: hier, im heutigen Ungarn im Karpatenbecken und in der großen weiten Welt. Und zeitlich: denn wir sind historisch unseren Ahnen gegenüber verantwortlich, von denen wir diese Heimat, unsere Sprache, und unsere Kultur geerbt haben und wir sind auch hinsichtlich unserer Nachfahren verantwortlich, die uns eines Tages Rechenschaft darüber abverlangen werden, wie wir dieses Erbe verwaltet haben.

62. Ungarn muss hinsichtlich des im Ausland lebenden Ungarntums eine ähnliche Rolle übernehmen, wie das Israel hinsichtlich des Judentums auf der Welt macht. Jeder Jude, wo immer er auch auf der Welt lebt, kann sich dessen sicher sein, ein Land zu haben – Israel – und was immer auch geschieht, es gibt einen Ort, wohin er nach Hause gehen kann und was immer auch passiert, dieses Land steht bis zum Äußersten zu seinen Diaspora-Gemeinschaften. Wenn Israel das darf, dann dürfen wir das auch.

63. Die ungarische Nation kann – aus historischen Gründen – mit einem dreibeinigen Stuhl verglichen werden. Ein Bein ist das Ungarntum in Ungarn, das andere das Ungarntum jenseits der Grenzen, im Karpatenbecken und das dritte Bein ist das Ungarntum der Emigration. Falls eines dieser Beine ausfällt oder bricht, fällt der Stuhl um.

64. Die ungarische Nation ist seit dem Heiligen Stephan nicht nur eine Kulturnation – gemäß der ungarischen Sprache, der Kultur und der historischen Schicksalsgemeinschaft –, sondern auch eine politische Nation gewesen, die vom öffentlichen Recht zusammengehalten worden ist. Denken wir an die Bedeutung der Heiligen Krone.

65. Gegen die drohende Assimilierung sind die herkömmlichen Förderungsformen notwendig, aber nicht ausreichend. Dazu wird ein sehr starker Impuls benötigt. Und dieser sehr starke Impuls ist die Anerkennung der Staatsbürgerschaft allen Ungarn, wo immer sie auch auf der Welt leben. Das ist die öffentlich-rechtliche Vereinigung der Nation, dass die Mitglieder unserer Nation Landsleute werden können!

66. Es gibt keinen ungarischen Staatsbürger der Kategorie A und B. Es gibt keinen in Ungarn lebenden ungarischen Staatsbürger und im Ausland lebenden ungarischen Staatsbürger. Das Ungarntum des Karpatenbeckens und der Emigration erwartet nicht irgendeine quasi Staatsbürgerschaft, weil sie keine quasi Ungarn sind, sondern eine genau solche ungarische Staatsbürgerschaft, wie wir sie haben. Es gibt eine ungarische Nation mit einer ungarischen Staatsbürgerschaft!

67. Treue gibt es zur Nation und zur Heimat. Der EU, der NATO und der UNO gegenüber gibt es höchstens eine arbeitsbezogene Loyalität. Beide können nicht verwechselt werden.

68. Wir unterstellen unsere auf Menschenrechte beruhenden nationalen Interessen nie wieder der Innenpolitik anderer Länder, wir unterstellen sie nie wieder den Interessen anderer Länder, und wir unterstellen sie nie den Gesichtspunkten von anderen.

69. Der Räuber vergibt dem Beraubten nicht, dass seine Beute ihn immer wieder daran erinnert, dass es geraubte Sachen sind, und er selbst ein Räuber ist. Deshalb will er dem Beraubten, nachdem er ihm seine Habe geraubt hat, auch seine Erinnerung rauben, und ihm sein Selbstbewusstsein und seine Seele nehmen. Das ist der Grund für den pathologischen Hass gegen den entrissenen und geplünderten Teil der ungarischen Nation und für den jahrhundertelangen Seelenraub.

70. Autonomie ist keine Gunst, die von einem Nachfolgestaat dem Ungarntum geschenkt wird. Autonomie ist Selbstbestimmung: ein Menschenrecht auf der Ebene der Gemeinschaft, das steht uns also zu.

71. Das Fundament ist, dass die Autonomie nie aufgegeben wird, weil die Autonomie die einzige Garantie für den Fortbestand des Ungarntums im Karpatenbecken ist: für die blockweise lebenden Ungarn die gebietsmäßige Autonomie und für die als Minderheit lebenden Ungarn die kulturelle Autonomie. Das Ungarntum hat nie etwas gefordert, wofür es nicht zahlreiche Beispiele in Europa geben würde. Wir sind nicht weniger, als irgendeine an-

dere Nation. Wenn das für sie möglich ist, dann ist es auch für uns möglich. Wir müssen als nationales Credo dafür eintreten, dass jede solche Tat, die zur Autonomie führt, die Nation rettet und jede solche, die ihr zuwiderläuft, Verrat ist.

72. Wir treten für ethnisch ungarische Parteien ein. Und zwar deshalb, weil bei den ethnisch ungarischen Parteien das Ungarntum kein sekundäres Merkmal, sondern die bestimmende Charaktereigenschaft ist. Wenn wir jenseits der Grenzen die ethnisch ungarischen Parteien aufgeben würden, dann würden zunächst gemischte Parteien entstehen, dann solche, die der Mehrheitsnation angehören und eine ungarische Sektion haben und am Ende wird es slowakische, rumänische, serbische Parteien geben, wo einige Ungarn dabei sind... So läuft die Assimilation rund. Deshalb bestehen wir grundsätzlich auf ethnisch ungarische Parteien.

73. Ungarn ist verantwortlich für die Teile der Nation. Aber die Teile der Nation sind auch verantwortlich für sich selbst, für einander und für Ungarn, letzten Endes für das universelle Ungarntum.

74. In der Zeit des Heiligen Stephans wurde der Fortbestand der Ungarn von zwei Sackgassen bedroht und es ist die Weisheit des Heiligen Stephans, wodurch das Ungarntum vor beiden bewahrt wurde. Die eine Sackgasse war das Heidentum von Koppány, der die Zeichen der Zeit nicht verstand. Ich weiß nicht, ob Koppány mehr Ungar war, als der Heilige

Stephan, ich weiß aber genau, dass der Heilige Stephan den Fortbestand der Ungarn bedeutete. Die andere Sackgasse ist die Aufgabe der nationalen Unabhängigkeit, dessen Symbol Peter Orseolo ist, der Ungarn dem Deutsch-Römischen-Kaiserreich als Benefizium angeboten hat. Das historische Werk des Heiligen Stephans ist genial und bedeutet den Fortbestand der Ungarn, weil er sich so dem christlichen Europa angeschlossen hatte, dass wir dabei weder Vasallen des Deutsch-Römischen-Kaiserreiches, noch des byzantinischen Reiches wurden.

75. Zur Zeit des Heiligen Stephans war das Gebot des Fortbestandes genau, wie in 1848 oder 1956. In der Ära des Heiligen Stephans wurde das formuliert als Beitritt zum christlichen Europa und die Schaffung des souveränen ungarischen Staates. 1848 hieß das Heimat und Fortschritt, also die Erkämpfung der nationalen Unabhängigkeit, beziehungsweise die bürgerliche Umwandlung. 1956 war die Aufgabe die gleiche: die Schaffung einer bürgerlichen Demokratie, und eines Rechtsstaates, die Beendigung der Diktatur und das Erkämpfen der nationalen Unabhängigkeit, auf gut Deutsch, dass die sowjetischen Besatzer das Land verlassen. Und diese beiden Aufgaben bilden eine Einheit: die notwendige gesellschaftliche Umwandlung, das Verstehen der Zeichen der Zeit, und die Gewährleistung der nationalen Unabhängigkeit, das ist die Bedingung für den ungarischen Fortbestand! Es ist ein Grabgräber der ungarischen Nation, wer jegliche dieser beiden aufgibt.

76. Der Heilige Stephan hat der immanent ungarischen Geschichte mit dem Zeichen, dass er die Heilige Krone der Mutter Gottes dargeboten hat, eine transzendente Perspektive gegeben.

77. In Jesus Christus wurde die Geschichte jeder Nation zu einer Seligkeitsgeschichte. Nachdem die Geschichte einer jeden Nation irgendwie Teil der Seligkeitsgeschichte ist, ist auch die Geschichte unserer ungarischen Nation eine Seligkeitsgeschichte.

*„Du kannst in allem, was dein eigen ist,
nachgeben: aber in allem, was Jesus Christus
gehört, ist nachgeben unmöglich!“*

Heilige Josemaría Escrivá

KIRCHE

78. Im Gegensatz zu den säkularistischen Theorien ist es weise, sich vor Augen zu halten, dass der Heilige Geist keine soziologische Kategorie ist.

79. Die Welt ist nun dabei, die Zeit des synkretistischen Gnostizismus heraufzubeschwören, dessen Kernpunkt darin besteht, im Namen von Wahrheiten die Existenz der Wahrheit definitiv zu leugnen.

80. Wir Christen haben zum Teil die Aufgabe, den Glauben in einer philosophisch-theologischen Qualität bekennd darzustellen, und zum Teil – quasi als Einführung – den Relativismus zu relativieren, und die fruchtbaren Körner von Unglauben gegenüber Unglauben zu säen.

81. Bezüglich des liberalen Relativismus muss ihre Ideologie relativiert werden. Zum Beispiel ihr Lieblingslogan, die „weltanschauungsmäßige Neutralität“. Erstens ist weltanschauungsmäßig höchstens ein totes Pferd neutral, und es ist offensichtlich, dass die „weltanschauungsmäßige Neutralität“ ein Ding der Unmöglichkeit ist. Es ist richtig, dass der Staat in weltanschauungsmäßigen Fragen neutral sein soll, der profane, immanente Staat ist also nicht dazu berufen, theologische oder transzendente Fragen zu entscheiden. Der Staat kann jedoch nicht „weltanschauungsmäßig neutral“ sein, und kann das insbesondere nicht propagieren – wie das die Liberalen möchten –, weil der weltanschauungsmäßig neutrale Staat auch der – im Übrigen nicht existierenden – „neutralen Weltanschauung“ gegenüber neutral sein müsste.

82. Die Kirche ist sui generis Wahrheit. Sie ist also kein Subsystem der Struktur staatlicher Institutionen, sondern eine Wahrheit, die dem Staat ebenbürtig ist. Es gibt zwei perfekte Gesellschaften (*societas perfecta*): die Kirche und den Staat, denn ihre Existenz kann nicht auf eine andere, ursprünglichere Gemeinschaft zurückgeführt werden, und mit den zur Erreichung ihrer eigenartigen Ziele notwendigen Mitteln verfügen sie quasi von sich aus und nicht von eines anderen Gnaden. Die Kirche hat also ihre Existenz nicht vom Staat übernommen, und hat ihrem eigenartigen Ziel, dem Dienst an der Seligkeit dienende Mittel nicht vom Staat (Dogmatik, Sakramentslehre, Liturgie, kanonisches Recht), sondern letzten Endes von ihrem göttlichen Gründer erhalten. Eben deshalb kann in der Beziehung zwischen Staat und Kirche keine Art von Subordination, sondern nur die strengste Nebenordnung akzeptiert werden.

83. Wir wollen den Dienst der Kirche in ihrer Gesamtheit anerkennen. Wenn wir uns eine kirchliche Institution, sagen wir die Katholische Péter-Pázmány-Universität, das Piaristengymnasium oder das Kinderhospital Bethesda der Reformierten Kirche ansehen, dann sehen wir, dass es eine Wirklichkeit, aber zwei Aspekte sind. In einer Hinsicht als kirchliche Wirklichkeit – als Zeichen und Mittel der Seligkeit – auf die Transzendenz gerichtet. Diesbezüglich kann der immanente, weltliche Staat eine einzige Aufgabe haben: die Gewährleistung der Religionsfreiheit in ihrer Gesamtheit. Es ist offensichtlich, dass der profane Staat hinsichtlich einer Stellungnahme

in theologischen Fragen nicht zuständig ist. Wenn ich also hinsichtlich des strenggenommenen transzendenten Aspekts die Kirche als eine religiöse Gemeinschaft auffasse, dann hat der Staat diesbezüglich die Aufgabe, die Religionsfreiheit zu gewährleisten. Die Kirche übernimmt jedoch gerade aus ihrem transzendentalen Wesen folgend, und nachdem sie in der Welt lebt, öffentliche Aufgaben. Und falls sie öffentliche Aufgaben übernimmt, dann muss das vom Staat anerkannt werden und er kann nicht sagen, „liebe Freunde, ich gewährleiste die Religionsfreiheit und ihr betreibt eure Institutionen, wie ihr könnt“, sondern die Struktur kirchlicher Institutionen muss von ihm auf eine mit der staatlichen-kommunalen Institutionsstruktur völlig identische Weise finanziert werden, weil diese öffentliche Aufgaben übernehmen. Die kirchliche Institution ist also einerseits eine religiöse Gemeinschaft, hier hat der Staat die Aufgabe, die Religionsfreiheit zu gewährleisten, und ist andererseits eine Institution, die öffentliche Aufgaben übernimmt, deren Finanzierung die Aufgabe des Staates ist.

84. Das Christentum ist eine sowohl historisch als auch soziologisch relevante Wirklichkeit. Falls aufgrund des Bedarfs der Bevölkerung öffentliche Aufgaben übernommen werden, dann muss die Grundlage jeglicher Finanzierung sein, dass für die Übernahme der gleichen öffentlichen Aufgaben die gleiche Förderung erhältlich sein muss, wie bei ähnlichen staatlichen oder kommunalen Institutionen. Wenn das nämlich nicht erfolgt, dann wäre nicht

nur davon die Rede, dass Unterschiede zwischen kirchlichen und staatlichen Institutionen, sondern auch davon, dass Unterschiede zwischen Kind und Kind gemacht würden und zwar auf religiöser Grundlage. Deshalb kann die Grundlage jeglicher Kirchenfinanzierung nur sein, dass für die gleiche Grundschul- oder Universitätsbildung, für die gleiche soziale Versorgung oder die gleiche Blinddarmsoperation die gleiche Förderung zugewiesen wird, wie bei jeder anderen weltlichen Institution.

Wenn das nämlich nicht erfolgt, dann sagt der Staat dadurch, bitte sehr, wenn die Christen, die religiösen Menschen eigene kirchliche Institutionen, Schulen oder Krankenhäuser wollen, dann sollen sie sie quasi zusätzlich betreiben. Nachdem jedoch Christen ebenfalls steuerzahlende Staatsbürger sind, genau wie alle anderen, und sämtliche staatliche Institutionen genauso auch aus unseren Steuern betrieben werden, deshalb würde es bedeuten, wenn wir unsere eigenen Institutionen zusätzlich betreiben müssten, dass wir zu einer doppelten Steuerzahlung gezwungen werden, was der Deklarierung dessen gleichkommt, dass wir Staatsbürger zweiten Ranges sind.

85. Es ist ein gefährlicher Irrtum, worauf man sich weit und breit beruft, nicht nur bei uns, sondern auch in Westeuropa. Diese Auffassung besagt, dass die Struktur der Institutionen – sagen wir, im Falle der Schulen – in zwei Teile gegliedert werden kann: staatlich und nicht staatlich. Zu den staatlichen gehören die staatlichen und kommunalen, zu den nicht

staatlichen die der Kirchen und Stiftungen. Daraus folgt, dass die staatlichen voll- und die nicht staatlichen teilfinanziert werden. Das ist deshalb eine völlig falsche Betrachtung, weil aus der Religionsfreiheit folgt, dass ich als Katholik eine katholische Schule besuchen kann. Das ist mein Menschenrecht. Und die Umsetzung eines Menschenrechts kann nicht an finanzielle Bedingungen geknüpft werden. Die richtige Aufteilung ist also – um beim Beispiel der Schulen zu bleiben –, dass es öffentliche Schulen (public schools) gibt, wozu die staatlichen, kommunalen und kirchlichen gehören, denn das steht auf der Grundlage eines Menschenrechts, und es gibt die private school, also die Privatschule, wozu die Schulen der Stiftungen gehören. Und zwar deshalb, weil die Schule einer Stiftung eigentlich ein Unternehmen ist, wo irgendeine besondere Dienstleistung erbracht wird – zum Beispiel besondere Methoden, Tennis am Nachmittag oder ein Sprachkurs in Oxford – was von denen bezahlt wird, die sie in Anspruch nehmen wollen. Im ersten Fall, bei den öffentlichen Schulen – die staatlich, kommunal und kirchlich sein können –, ist der Staat also verpflichtet, die volle Finanzierung und im Falle von Privatschulen eine Teilfinanzierung zu gewährleisten. Das ist eine sehr wichtige Distinktion, denn wenn wir hier ins Schleudern geraten, dann kann das sehr ernste und langfristig negative Folgen haben.

86. Es ist kein normaler Zustand, wenn man das Abitur machen kann so, dass das Kind einen Essay darüber schreiben kann, in welche Richtung sich, sa-

gen wir, in einer kovalenten Bindung Elektronen drehen, oder Echte Wurmfarne sich sporig vermehren, es jedoch keine institutionell gelehrte Antwort darauf gibt, weshalb es seinen Nachbarn nicht erwürgen soll, wenn es ihm böse ist. Wo doch aus der Sicht der menschlichen Existenz zum Beispiel die Frage viel wichtiger ist, „wieso gibt es etwas und wieso gibt es nicht lieber nichts, wenn es doch viel einfacher wäre, dass es nichts gibt, als wenn es etwas gibt“, oder „weshalb gibt es mich und weshalb gibt es mich nicht besser nicht, und wozu bin ich“, oder „warum soll ich Gutes tun und das Böse meiden“? Das ist unendlich wichtiger, als die Frage der kovalenten Bindung oder des Echten Wurmfarne. Es muss also die ethische Lehre institutionalisiert auch für die gewährleistet werden, die aus irgendeinem Grund keinen Religionsunterricht wollen. Es schadet auch ihnen nicht, wenn sie etwas über Sokrates, Seneca oder Kant hören. Der Kernbegriff ist der Ethikunterricht als Wahlpflichtfach. Das Kind muss also entweder eine konfessionelle Glaubens- und Morallehre, oder Ethik lernen, aber eine davon auf jeden Fall. Genauso, wie auch nicht diskutiert wird, dass Fremdsprachen eine Pflicht sind und jeder frei entscheiden kann, ob er Englisch, Deutsch, Französisch oder Italienisch lernen will, aber eine Sprache Pflicht ist. Genauso denke ich das im Falle von Religions- oder Ethikunterricht.

87. Ich möchte betonen, dass nicht der Staat Religion unterrichtet. Es geht sogar nicht einmal darum, dass der Staat die Kirche mit dem Religionsunterricht beauftragen würde, sondern darum, dass die

Kirche aufgrund der Religionsfreiheit frei Religion unterrichtet, und der Staat das gemäß der Rechtsgleichheit der Staatsbürger genauso finanziert, wie jedes andere fakultative Fach.

88. Ich muss mir immer Gedanken darüber machen, weshalb es für irgendjemanden gut ist, den Dienst der Kirche, durch kirchenfeindliche Reflexe gesteuert, zu hindern? Denn es ist schon allein aus einer pragmatischen Überlegung auch im Interesse eines Atheisten, im Alter, im Krankheitsfall oder auf dem Sterbebett von einer solchen Nonne gepflegt zu werden, die sich das aus Liebe zu Gott und dem Menschen zur Lebensaufgabe gemacht hat, und nicht von einem Sozialarbeiter oder einem Angestellten eines Krankenhauses – Ehre gebührt der Ausnahme –, der diese Arbeit deshalb macht, weil er gerade keinen besseren Job gefunden hat.

89. Im Ungarn des Heiligen Stephans ist das Christentum keine Subkultur, wir sind nicht eine der Subkulturen, wir sind nicht irgendeine Art von „Andersartigkeit“. Andere können anders sein – aber im Vergleich zu uns anders!

90. Die Verwirklichung der Religionsfreiheit ist nicht identisch mit der Zuerkennung des Rechtsstatus einer Kirche. Die Religionsfreiheit ist ein Menschenrecht, eine angeborene Wirklichkeit, nicht vom Staat gegeben, sondern von ihm erkannt und anerkannt. Der Status als Kirche, als Rechtskategorie und die damit verbundenen konkreten Vergünstigungen und

Förderungen werden vom Staat erteilt, und zwar gemäß rationaler Gründe, zugunsten der Gesellschaft und im Interesse des Gemeinwohls. Die Religionsfreiheit ist also auch dann grenzenlos, wenn jemand keinen Rechtsstatus als Kirche besitzt, weil sich – innerhalb der verfassungsmäßigen Grenzen – jeder einen solchen Kult ausdenken kann, wie er will. Daraus folgt jedoch nicht, dass ein gestern ausgedachter religiöser Versuch genau solche Vergünstigungen erhalten muss, wie eine viele Jahrhunderte alte historische Kirche mit großer gesellschaftlicher Unterstützung und einer ganzen Menge von unterhaltenen Institutionen.

Distinktion ist keine Diskrimination. Denn es ist genauso Diskrimination, verschiedene Sachen gleich zu behandeln, wie es Diskrimination ist, gleiche Sachen verschiedenartig zu behandeln.

91. Die Lehre des Heiligen Stephans lautet: was gut für die Kirche ist, ist gut für das Land, und was gut für das Land ist, ist gut für die Kirche.

92. Die Gesellschaftslehre der Kirche ist Teil der Theologie. Dieser Satz, der auch durch eine päpstliche Erklärung bekräftigt wurde, ist ein Fundament mit außerordentlichen Möglichkeiten und Verantwortung. Er bedeutet nicht bloß, dass uns die Einrichtung dieser Welt nicht gleichgültig sein kann, sondern auch, dass die Tatsache unserer Beteiligung daran und ihre – durch die Enzykliken bestimmte – Richtung eine Frage ist, die unseren Glauben und daraus folgend unsere *Seligkeit* berührt.

Aufgrund von alledem müssen wir uns einer weit und breit verkündeten Losung, der Forderung nach „gleichem Abstand“ stellen. Wenn wir bereit sind, uns diese Forderung gemäß der Theologie und der guten Vernunft zu überlegen, dann wird ihre Irrigkeit, genauer gesagt Absurdität offensichtlich. Was bedeutet nämlich der Kirche gegenüber die Forderung nach gleichem Abstand? Zunächst, dass sich die Kirche gemäß der Programme und Programmänderungen der politischen Parteien ändern müsste. Die Kirche müsste also darauf achten, welche Partei sich wann und was ausdenkt, um der Anforderung des „gleichen Abstands“ entsprechend nach rechts oder links zu schassieren, damit der „gleiche Abstand“ immer und allen gegenüber gewährleistet ist. Die Wirklichkeit ist demgegenüber genau andersherum. Die Kirche steht auf der felsenfesten Grundlage des Glaubensdeposits und die politischen Parteien bewegen sich im Vergleich zu diesem festen Punkt: sie können sich annähern oder entfernen. Und die Kirche arbeitet mit den politischen Parteien gemäß ihrer eigenen Gesellschaftslehre und daraus folgend, für eine entsprechende Einrichtung der Welt, dort, dann und insofern zusammen, wo, wann und inwieweit deren politischen Bestrebungen darauf ausgerichtet sind und auch in diese Richtung wirken. Dort, wo das so ist, müssen wir zusammenarbeiten und wo das nicht so ist, müssen wir nicht zusammenarbeiten.

Nach alledem kann es mitnichten uninteressant sein, auch einen Blick hinter die Dinge zu werfen: mit welchem Ziel und von wem wird all das suggeriert und verkündet? Das Ziel besteht darin, die ge-

sellschaftliche und politische Relevanz der Kirche in Frage zu stellen, zu leugnen und anschließend zu eliminieren. Die Kirche kann sich demnach zum Beispiel mit karitativen Angelegenheiten befassen, kann jedoch im kulturellen und – besonders nicht im – politischen Sinne kein historischer Faktor sein. Warum? Denn wenn der Glaube und die Kirche auch von gesellschaftlicher und politischer Relevanz sind, dann besitzen auch kirchliche Akademiker eine solche Legitimation. Das wiederum berührt ihre traditionellen Gegner, die säkularistischen Akademiker am empfindlichsten, die ihr politisches Monopol unter dem Vorwand des „Expertenmythos“ unbeschränkt und konkurrenzlos beherrschen wollen.

Also: Die (kommunistische und liberale) Forderung „Religion ist Privatsache“ ist ein existenzielles Interesse der säkularistischen Akademiker. Individualistische Religionstraditionen werden deshalb aufgewärmt und propagiert, weil all das die gesellschaftliche Relevanz der Kirche relativiert. Sie wissen genau, dass die Kirche und die kirchlichen Akademiker nicht nur durch den Glauben (organisatorisch und geistig), sondern auch durch Interessen vereint werden.

Wenn nämlich die politische Relevanz angezweifelt werden kann („gleicher Abstand“, „Religion ist Privatsache“, Relativierung durch Sektenbildung), dann können die kirchlichen Akademiker hinausgedrängt werden. Und die Darstellbarkeit der gesellschaftlichen Relevanz der Kirche wird mit dem Hinausdrängen der kirchlichen Akademiker immer illusorischer.

93. Die Kirche hat genauso das Recht, sogar eine politische Meinung darzulegen, wie jede andere Rechtsperson, die in der Gesellschaft tätig ist. Ein Priester hat genauso das verfassungsmäßige Recht, seine politischen Ansichten auszuführen, wie ich oder jeder von uns. Dass eine Kirche das nicht macht, erfolgt aufgrund ihrer Selbstbeschränkung aus theologischen und seelsorgerischen Überlegungen und nicht deshalb, weil ein Diktat des Staates oder politischer Kräfte akzeptiert würde. Übrigens: falls ein Priester sich in direkt parteipolitische Gewässer verirren sollte, obliegt das einzig und allein seinem Bischof, und nicht den Parteien oder dem Staat.

94. József Mindszenty wurde von den Nazis verfolgt und von den Bolschewiken verfolgt. Er hat es gewagt, zur Zeit des Nazismus der braunen Diktatur zu widersprechen und zur Zeit des Kommunismus der roten Diktatur zu widersprechen. Er symbolisiert deshalb in seiner Person, dass die Ideologien der Nazis und der Bolschewiken im Wesentlichen ähnlich sind, und beide Ideologien ihrer Natur entsprechend christenfeindlich und neuheidisch sind. Und deshalb kann anhand seiner Person und seines persönlichen Schicksals dargestellt werden, dass Nazismus und Bolschewismus unmenschlich sind, weil sie gottlos sind, und gottlos sind, weil sie unmenschlich sind. Antichristlich und neuheidisch. Es ist ein Beispiel dafür – was auch eine Botschaft an die Gegenwart ist –, dass wir die Stasileute nicht mögen müssen, weil wir die Kreuzpfeiler nicht mögen, und

weil wir keine Stasileute mögen, noch keine Kreuzpfeiler mögen müssen!

95. Über die Legenden des Heiligen Ladislaus kann man natürlich sagen, dass „diese nur Legenden, beziehungsweise Sagen sind“. Gemäß unserer positivistischen Betrachtungsweise ist es eine historische Tatsache, wenn genau gesagt wird, um wieviel Uhr und wieviel Minuten, hier und hier datenmäßig etwas passiert ist. Die Legende besagt jedoch, und bringt auch zum Ausdruck, welche historische Wirkung das jeweilige Ereignis auf jene Gemeinschaft hatte. Die Legende ist von der Bedeutung und der Bedeutsamkeit her insofern tiefer und breiter! So ist das im kollektiven Gedächtnis des Volkes, in den Sagen der Heiligen; in der Tradition der Kirche und in den Heiligenlegenden.

96. Gott ist das Absolutum. Daraus, dass er absolut ist folgt, dass er einzig ist, denn wenn es nicht einen geben würde, dann würden sie sich quasi gegenseitig beschränken, und könnten also nicht absolut sein.

Aus der Absolutheit des Absolutums folgt, dass er ein absolutes Wissen über alles, so auch über sich selbst besitzt. Das Absolutum erdenkt sich selbst: der Denkende den Gedanken über sich selbst. Wenn ich mich erdenke, unterscheidet sich das darin davon, wie wenn das Absolutum sich erdenkt, dass mein Denken über mich nicht vollkommen mit mir gleich ist – mein Selbstbild ist also nicht identisch – und des Weiteren existiere ich wirklich, während

mein Gedanke über mich selbst nur begrifflich in meinem Kopf vorhanden ist. Demgegenüber, wenn das Absolutum sich erdenkt, dann ist das vollkommen, also sind sein Selbst und sein Gedanke über sich selbst identisch. Darüber hinaus gibt es nicht nur ihn in Wirklichkeit aufgrund der Identität, sondern es existiert auch sein Gedanke über sich selbst nicht nur begrifflich, sondern genauso wirklich, wie er selbst. Nachdem der Denkende eine Person ist – der sich ja erdenkt –, deshalb kann der Gedanke auch nicht unpersönlich sein – denn dann wäre er weder perfekt und mangellos noch mit dem Denkenden identisch. Der Denkende ist, als auf einen unendlichen Wert, auf den Gedanken, und der Gedanke als auf einen unendlichen Wert, auf den Denkenden ausgerichtet. Diese Liebe, worin und wodurch der Denkende auf den Gedanken und der Gedanke auf den Denkenden ausgerichtet ist, ist das Denken, das selbst auch unendlich ist – denn es wird das Unendliche „vermittelt“, es kann also nicht „kleiner“ sein, als der Denkende und der Gedanke –, und ist deshalb auch selbst eine Person. Aufgrund von alldem kann – nachdem eingesehen werden kann, dass es keinen anderen Bezug geben kann – behauptet werden, dass das Absolutum: ein sich selbst erdenkender Gedanke ist.

97. Die Frage lautet in Wirklichkeit, ob der Heilige überhaupt abgebildet werden kann? Die Antwort des Alten Testaments – und sogar aller theologisch qualitativen, aber außerhalb des Christentums Stehenden – ist negativ. Und zwar deshalb nicht, weil

der Heilige, das Absolute nicht in menschlicher Form erfasst werden können. Es ist allein das Christentum, wo das Heiligenbild erscheint. Und zwar deshalb, weil er selbst das Eigentliche, das Absolute ist und der Heilige selbst zum Bild geworden ist. Gott selbst wurde in Jesus Christus zu einem Bild. Christus hat die Abbildung des Heiligen als Gottes Ikonie ein für Allemal ermöglicht. „Wer mich sieht, sieht den Vater.“ Und nachdem Gottes Volk der mystische Körper Christi ist, folgt daraus, dass die Abbildung des Heiligen auch hinsichtlich Gottes Volk legitim ist, in erster Linie hinsichtlich der Jungfrau Maria, und zweitens bezüglich der Heiligen, denn wenn Gottes Volk der Körper Christi, und Christus das Bild Gottes ist, dann erstrahlt die Abbildungsmäßigkeit des Vaters auch die Mitglieder von Gottes Volk.

98. Ich werde der Alma Mater, der Theologischen Akademie immer dankbar sein. Unter den Dogmatikstunden gab es eine, die Disput genannt wurde. Jeder Student hat sich einmal pro Semester im Hinblick auf einen Denker vorbereitet – oft ging es um einen, der der katholischen Lehre zum Teil oder zur Gänze entgegenstand –, in einem Maße, dass er seine Werke las, seine Dispute durchnahm, sich quasi in die Gedankenwelt des Betroffenen hineinversetzte und so aus deren immanenten Logik heraus auch einen Standpunkt bezüglich solcher Fragen folgern konnte, bezüglich derer er gar keinen dargelegten Standpunkt hatte. Anschließend musste er die Ansichten dieses Denkers dem Professor und der ganzen Jahrgangsstufe gegenüber verteidigen.

Dieser Disput war ein riesiges Erlebnis und eine riesige Lehre. Einerseits deshalb, weil er mir beibrachte, wie man sich auch in eine Denkweise hineinversetzt, die nicht meine ist, und sogar meiner entgegensteht, und dadurch zu einer Art Aufgeschlossenheit verhalf und zum Teil, weil er mich auf eine solche Diskussionstechnik vorbereitete, wodurch die Argumente und die Überzeugungskraft verschiedener Gedanken ausprobiert werden konnten.

Den Nutzen hiervon spüre ich tagtäglich auch in den politischen Schützengräben, denn ich kann mit unseren Gegnern dann diskutieren, wenn ich sowohl hinsichtlich des Wahrheitsgehalts als auch der Überzeugungskraft nicht nur die Kraft der eigenen, sondern auch die der gegnerischen Argumente ausprobiere. Das muss vom Linksextremen über das Libertäre bis hin zum Rechtsextremen ausprobiert werden, indem man sich quasi in die innere Welt ihrer Auffassung, die Logik und den Sprachgebrauch hineinversetzt. Ich kann meine Familie und meine Freunde ungeheuerlich aufregen, wenn ich das an ihnen ausprobiere, so wie man ein neues Schwert ausprobiert, wie es in der Hand liegt, und wie man damit schlägt, usw. Es würde wohl derjenige, der belauschen könnte, was ich in solchen Fällen sage, wohl seinen Ohren kaum trauen... Wer jedoch dieses geistige Abenteuer nicht auf sich nehmen will – sei es auch hinsichtlich solcher Ansichten, vor denen er sich aus seinem tiefsten Inneren heraus ekelt – lernt die innere Logik des Gegners nicht kennen, und wird seinen nächsten Schritt, seine Argumente, seine sprachliche Kraft, seine Suggestion nicht berechnen

können, und riskiert im Endeffekt, hinsichtlich des Schutzes der ihm anvertrauten Werte und Interessen zu unterliegen. Wer das Schwert des Gegners nicht gründlich ausprobiert hat, wird seinen eigenen Schild nicht richtig benutzen können.

99. Als Clinton der Präsident der Vereinigten Staaten war, bekam ich eine Einladung nach Washington zum Gebetsfrühstück. Ich möchte nicht verheimlichen, dass ich sehr zufrieden mit mir war, denn der Zsolti Semjén ist ja nicht irgendjemand, er wird mit dem Präsidenten der Vereinigten Staaten frühstücken. Ich ging am Morgen zur 7 Uhr Messe zu den Franziskanern, und da durchzuckte mich eine Erkenntnis vom lieben Gott: ja, es ist eine große Sache mit dem Präsidenten der Vereinigten Staaten zu frühstücken, aber wer ist er im Vergleich dazu, dass Gott, der Schöpfer uns jeden Tag zu seinem Tisch einlädt. Und er gibt nicht ein schäbiges Sandwich mit Marmelade, sondern sich selbst. In mir wurden da die Dinge zurechtgerückt.

100. Mit Glaube, Virtus und Humor. Und auf den hungarophoben und christusfeindlichen Hass gibt es eine Antwort: die Liebe zum Ungarntum und dem Christentum.

NOTIZEN

1. *Dreierbuch*³, 561
2. *Dreierbuch*, 13, 52
3. *2/3*⁴, 15
4. *2/3*, 95
5. *Dreierbuch*, 231–232
6. *Dreierbuch*, 367–368
7. *2/3*, 259–260
8. *Dreierbuch*, 58–59
9. *Dreierbuch*, 370
10. *2/3*, 83–84
11. *Dreierbuch*, 238–239
12. *Dreierbuch*, 234–238
13. *Dreierbuch*, 606–607
14. *Dreierbuch*, 165–166
15. *Dreierbuch*, 563
16. *Dreierbuch*, 587–588
17. *2/3*, 287
18. *Dreierbuch*, 55–56
19. *2/3*, 28–29
20. *Dreierbuch*, 599

-
- 3 Semjén Zsolt: *Dreierbuch* (Wir müssen uns sehr wohl zu Wort melden!; Ius Resistendi; Geradewegs). Budapest, 2009, Ausgabe der István-Barankovics-Stiftung (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)
 - 4 Semjén Zsolt: *2/3* (Wir kämpfen um jeden Ungarn!; Zwischen zwei Heiden; Eine Million). Budapest, 2018, Ausgabe der István-Barankovics-Stiftung (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

21. *Dreierbuch*, 420
22. *Dreierbuch*, 370-371
23. *Dreierbuch*, 377-378
24. *Dreierbuch*, 298
25. 2/3, 357-358
26. 2/3, 311-312
27. 2/3, 410-411
28. 2/3, 246-247
29. 2/3, 154-156
30. *Dreierbuch*, 617
31. 2/3, 103
32. *Dreierbuch*, 248
33. 2/3, 339-340
34. *Dreierbuch*, 586
35. 2/3, 311
36. 2/3, 53
37. 2/3, 262-263
38. *Dreierbuch*, 373-374
39. *Dreierbuch*, 162-163
40. *Dreierbuch*, 305
41. 2/3, 22
42. *Dreierbuch*, 304-305
43. 2/3, 295-297
44. *Dreierbuch*, 481
45. 2/3, 49
46. 2/3, 315-316
47. 2/3, 422
48. 2/3, 398
49. 2/3, 471-472
50. 2/3, 472-473
51. 2/3, 408-409
52. 2/3, 406

53. 2/3, 407-408
54. 2/3, 351-355
55. 2/3, 120-121
56. 2/3, 364
57. *Dreierbuch*, 351
58. 2/3, 23-24
59. 2/3, 205-206
60. 2/3, 206
61. 2/3, 111-112
62. 2/3, 334
63. 2/3, 140
64. 2/3, 140
65. 2/3, 209
66. 2/3, 213-214
67. 2/3, 477
68. 2/3, 218
69. *Dreierbuch*, 291
70. 2/3, 255
71. 2/3, 220
72. 2/3, 220
73. 2/3, 227
74. 2/3, 20
75. 2/3, 19-20
76. 2/3, 21
77. 2/3, 479-480
78. *Dreierbuch*, 562
79. 2/3, 373
80. *Dreierbuch*, 562
81. *Dreierbuch*, 564
82. *Dreierbuch*, 244-245
83. *Dreierbuch*, 245-246
84. *Dreierbuch*, 117-118

85. *Dreierbuch*, 250-251
86. *Dreierbuch*, 252
87. *Dreierbuch*, 200-201
88. *Dreierbuch*, 271-272
89. *Dreierbuch*, 244-245
90. *Dreierbuch*, 258-259 und 2/3, 339
91. *Dreierbuch*, 197
92. *Dreierbuch*, 159-161
93. *Dreierbuch*, 279
94. *Dreierbuch*, 275-276
95. 2/3, 469
96. *Dreierbuch*, 555-556
97. 2/3, 372
98. *Dreierbuch*, 285-286
99. *Dreierbuch*, 243
100. 2/3, 321

NAMENSVERZEICHNIS⁵

Ruth Burrows in Norfolk lebende und aktive Karmelitennonne, spirituelle Schriftstellerin

3.) **Heiliger Augustin**, *Aurelius Augustinus* (354–430) Bischof von Hippo, Kirchenlehrer, der größte lateinische Kirchenvater

6.) **Heller, Ágnes** (1929–2019) mit dem Széchenyi-Preis ausgezeichnete marxistische Philosophin, Ästhetin, Universitätsprofessorin, ordentliches Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften

11.) **Platon** (427–347 vor Christus) antiker griechischer Philosoph, Schulgründer

Thomas von Aquin (1224-25?–1274) italienischer Theologe, Philosoph der Scholastik, Dominikaner

Aristoteles (384–322 vor Christus) griechischer Gelehrter und Philosoph

Rousseau, Jean-Jacques (1712–1778) schweizerischer Philosoph in der Zeit der französischen Aufklärung, Schriftsteller und Komponist

5 Das Namens- und Sachverzeichnis wurde von **Ádám Székely** bearbeitet.

12.) **Marx, Karl** (1818–1883) deutscher Philosoph, Volkswirt, Soziologe, Theoretiker der kommunistischen Arbeiterbewegung und Namensgeber des Marxismus

15.) **Jesaiah** (im 7. Jahrhundert vor Christus) Großprophet aus Judäa

Engels, Friedrich (1820–1895) Kaufmann, Gesellschaftswissenschaftler, Philosoph, politischer Theoretiker, Mitverfasser des Kommunistischen Manifests

Lenin, Wladimir Iljitsch, geb. V. I. Uljanov, (1870–1924), sowjetischer Bolschewiki-Diktator russischer Nationalität, das erste Oberhaupt der Sowjetunion, marxistischer Theoretiker, Begründer des Leninismus

16.) **Lukács, György**, Löwinger, György Bernát (1885–1971) marxistischer Philosoph, Ästhet, Universitätsprofessor, Politiker

19.) **Johannes Paul II.**, Karol Józef Wojtyła (1920–2005), 1964: Erzbischof von Krakau, 1967: Kardinal. Am 16. Oktober 1978 wurde er zum Papst gewählt. Er war der erste slawische Papst, seit 455 Jahren der erste Papst nicht italienischer Herkunft

28.) **Heidegger, Martin** (1889–1976) deutscher idealistischer Philosoph, einer der Gründer des Existentialismus

41.) **Heiliger Stephan, König, Vajk** (975–1038)
1001–1038: der erste christliche König von Ungarn

42.) **Karl der Große** (742–814) fränkischer König,
römischer Kaiser, Erneuerer des westeuropäischen
Kaiserreichs

Voltaire, François-Marie Arouet (1694–1778)
Schriftsteller in der Zeit der französischen Aufklä-
rung, Dichter und Philosoph

49.) **König Matthias, Matthias Corvinus** (1443–
1490) 1458-1490 Herrscher in Ungarn. Ab 1469
(Gegen-) König von Böhmen, ab 1486 Herzog von
Österreich

Graf Széchenyi, István (1791–1860) Politiker,
Schriftsteller, Polyhistor, Volkswirt, Verkehrsminister
in der Regierung Batthyány, wurde von Lajos Kos-
suth als „der größte Ungar“ bezeichnet

Pázmány, Péter (1570–1637) Erzbischof von
Esztergom, Kardinal, führende Persönlichkeit der
katholischen Erneuerung in Ungarn, Schriftsteller

Arany, János (1817–1882) Dichter, Lehrer, Di-
rektor der Kisfaludy-Gesellschaft, Mitglied und
Generalsekretär der Ungarischen Akademie der
Wissenschaften

Bartók, Béla (1881–1945) Komponist, Pianist,
Volksmusikethnologe

55.) **Barankovics, István** (1906–1974) Jurist, Redakteur, christdemokratischer Politiker, Generalsekretär der Demokratischen Volkspartei, emigrierte in 1949

Sík, Sándor (1889–1963) Piaristenprovinzial, Priester-Dichter, Universitätsprofessor

74.) **Koppány** (um 962–997) Sohn von Zerind Tar, dem Verwandten von Fürst Géza. Nach dem Tod von Géza beanspruchte er die Macht für sich selbst, aber die Familie von Géza für Vajk. In der alles entscheidenden blutigen Schlacht von Sóly siegte István (Stephan) und stabilisierte den neuen christlichen ungarischen Staat. Der Chroniken nach wurde sein Körper gevierteilt und in Győr, Veszprém, Esztergom und Gyulafehérvár ausgestellt.

Orseolo, Péter (1011–1046?, 1059?) designierter Nachfolger des Heiligen Königs Stephan, 1038–1041 und 1044–1046 ungarischer König

Escriva, Josemaria (1902–1975) Theologe, päpstlicher Prälat ehrenhalber, Gründer von Opus Dei (1928) und der Priestergesellschaft des Heiligen Kreuzes (Societas Sacerdotalis Sanctae Crucis–1943). 1992 selig- und 2002 heiliggesprochen.

86.) **Sokrates** (470–399 vor Christus) antiker griechischer Philosoph aus der Attika-Ära

Seneca, Lucius Annaeus (4 vor Christus – 65 nach Christus) römischer stoischer Philosoph, Dramatiker und Staatsmann

Kant, Immanuel (1724–1804) deutscher idealistischer Philosoph, Universitätsprofessor, Gründer des transzendentalen Idealismus

94.) **Mindszenty, József Pehm, József** (1892–1975) Herzogprimas, Kardinal, Erzbischof, die größte Persönlichkeit in der Geschichte der Ungarischen Katholischen Kirche im XX. Jahrhundert. Ab 1945 Erzbischof von Esztergom, 1948 verhaftet, hielt sich ab 1956 an der amerikanischen Botschaft in Budapest auf. 1971 Ausreise aus Ungarn. Seine Seligsprechung ist im Gange.

95.) **Ladislaus der Heilige** (um 1040–1095) 1077–95 ungarischer König aus dem Arpadengeschlecht

99.) **Clinton, Bill William Jefferson Blythe** (1946), 1993–2001: der 42. Präsident der Vereinigten Staaten

SACHVERZEICHNIS

6.) *apriori lat.* Von vornherein, im Voraus

12.) *Individualität, liberaler Individualismus* (aus dem lateinischen Wort *Individuum*, 'Person, Individuum'): sozialphilosophische Strömung, die die Gesellschaft vom Individuum her betrachtet.

Personalität, Personalismus Philosophische und theologische Strömung, die den Menschen in den Mittelpunkt stellt.

Kollektivismus Gesellschaftstheoretische Strömung, wobei zu Lasten individuell-persönlicher Aspekte die gemeinschaftlich-gesellschaftliche Komponente des menschlichen Lebens betont wird.

Subsidiarität Das Prinzip gegenseitiger Aushilfe. Ein Grundsatz der Christdemokratie, wonach in einer Sache, die von einer gegebenen organisatorischen Ebene gelöst werden kann, eine höhere Ebene nicht entscheidungsberechtigt ist.

15.) *Absolutum* Metaphysischer Begriff, die Bezeichnung stammt aus dem Wort *absolut*: bedingungslos, von nichts abhängig, unbeschränkt; das Gegenteil von *relativ*.

26.) *Devianz* Verletzung von Normen, die von einem großen Teil der Gemeinschaft oder der Ge-

sellschaft akzeptiert werden, von gesellschaftlichen Normen abweichend, regellos

perviert *lat.* Verkommen, verdorben, krankhaft

47.) **Kalifat** Von einem islamischen religiös-politischen Führer geleitetes Gebiet.

Saria Moralischer Leitsatz des Islams, in der Struktur der islamischen Theologie das von Gott (nach islamischer Benennung Allah) festgelegte, richtige Verhalten, substanzielles Recht. Sein oberstes Ziel besteht in der Regelung der Gemeinschaft.

54.) **KDNP** Christdemokratische Volkspartei (Kereszténydemokrata Néppárt), Rechtsnachfolgerin der früheren (1944–1949) Demokratischen Volkspartei (Demokrata Néppárt, DNP). 1989 unter dem Namen Christdemokratische Volkspartei (Kereszténydemokrata Néppárt) neugegründet. Mitglied der Europäischen Volkspartei. Die KDNP ist seit 2010 im parlamentarischen Fraktionsbündnis Mitglied der Regierungskoalition.

SZDSZ Bund Freier Demokraten (Szabad Demokraták Szövetsége) Im November 1988 gegründete liberale Partei. War 1990-2010 eine Parlamentspartei und in drei Legislaturperioden Koalitionspartner der MSZP. Im September 2014 offiziell aufgelöst.

Fidesz Unter dem Namen Bund Junger Demokraten (Fiatal Demokraták Szövetsége) am 30. März 1988

gegründet. 1995 umbenannt in Fidesz – Ungarische Bürgerliche Partei (Magyar Polgári Párt), 1998 an die Regierung gekommen, 2003 in eine Allianz umgewandelt und in Fidesz – Ungarische Bürgerliche Allianz (Magyar Polgári Szövetség) umbenannt. Bei den Parlamentswahlen in 2010, 2014 und 2018 erlangte das Parteibündnis Fidesz-KDNP die Zweidrittelmehrheit.

55.) **Demokrata Néppárt (DNP)** Demokratische Volkspartei, im Herbst 1944 gegründete, im Frühjahr 1945 registrierte, anschließend in 1949 verbotene Partei, die für die Weltanschauung der Christdemokratie und des Christsozialismus, sowie die Werte der parlamentarischen Demokratie eintrat, Vorgängerorganisation der heutigen KDNP.

64.) **Heilige Krone** Den ungarischen Staat und dessen Rechtskontinuität darstellendes Hoheitszeichen. Gemäß der Lehre der Heiligen Krone ist sie die einzig rechtmäßige irdische Besitzerin der Souveränität über Ungarn, eine Rechtsperson und Quelle allen ungarischen Rechts. Eine der am längsten benutzten und bis heute erhalten gebliebenen Einweihungskronen in Europa.

75.) **1848** Die Revolution und der Freiheitskampf 1848–49 sind ein maßgebendes Ereignis der neuzeitlichen Geschichte Ungarns, ein Grundstein der nationalen Identität. Es setzte mit seinen Reformen die bürgerliche Umwandlung in Gang und wurde

mit dem Selbstverteidigungskampf gegen Wien zu einem maßgebenden Teil des Nationalbewusstseins.

1956 Die Revolution und der Freiheitskampf von 1956 waren die Revolution des ungarischen Volkes gegen den stalinistischen Terror und der Freiheitskampf gegen die sowjetische Besatzung, und gehören zu den maßgebendsten Ereignissen in der ungarischen Geschichte des XX. Jahrhunderts. Es begann mit einer von den Universitäten ausgehenden friedlichen Demonstration der Budapester Studenten am 23. Oktober 1956 und endete mit der Aufreißung des Widerstandes der bewaffneten Aufständischen am 11. November.

79.) **synkretistischer Gnostizismus** Für die verschiedenen gnostizistischen Systeme ist der *Synkretismus* typisch, das System seiner Lehren wurde aus verschiedenen geistigen Traditionen gewoben: kennzeichnend sind neben Elementen der griechischen und besonders platonischen Philosophie auch jüdische und christliche Einwirkungen.

82.) ***sui generis* lat.** Individuell, eigenartig, besonders; eine solche eigenständige Wahrheit, die auf nichts anderes zurückgeführt werden kann.

83.) **Katholische Péter-Pázmány-Universität** – staatlich anerkannte kirchliche Universität. Die Fakultäten für Rechts- und Staatswissenschaft, Informatik sowie Theologie befinden sich in Budapest, und die für Geisteswissenschaften in Piliscsaba. Die

Theologische Fakultät ist Rechtsnachfolgerin der Theologischen Fakultät der von Péter Kardinal Pázmány in 1635 in Tyrnau (Nagyszombat) gegründeten Universität, und nach 1950 der Römisch-Katholischen Theologischen Akademie. 1999 erfolgte die Neugründung der Universität durch den Heiligen Stuhl (vgl. Ex corde Ecclesiae)

Piaristengymnasium 1717 gegründetes und Anfang des XIX. Jahrhunderts auf fünf und später sechs Jahrgänge erweitertes Gymnasium. Ab 1883 als Hauptgymnasium mit acht Klassen und gemäß einem staatlichen Lehrplan tätig. 1948 verstaatlicht. Ab 1950 gemäß einer Vereinbarung zwischen dem Staat und der Kirche wieder vom Orden verwaltet und als Gymnasium mit vier Jahrgangsstufen tätig. Das Gebäude in der Váci utca wurde ab 1953 weggenommen, das Piaristengymnasium ließ man auf den Mikszáth Kálmán tér umziehen. Nach 1989 wurde die Beschränkung der Schülerzahl aufgehoben und die Schule in ein Gymnasium mit sechs Klassen umgewandelt. Bis 2011 konnten die Schule und auch das Ordenshaus wieder ins ursprüngliche Gebäude in der Váci utca umziehen.

Kinderhospital Bethesda der Reformierten Kirche
Das einzige kirchlich betriebene Kinderkrankenhaus in der Region Mitteleuropa. Am 1. Januar 1866 von der Deutschsprachigen Reformierten Tochterkirchgemeinde eröffnet. In der Ära Rákosi verstaatlicht und gehört seit der Wende wieder der Reformierten Kirche.

90.) **Distinktion** *lat.* Unterscheidung, Trennung

Diskrimination *lat.* Spaltung, benachteiligende Unterscheidung

92.) **Relevanz** *lat.* Wichtigkeit, Bedeutung

98.) **Theologische Akademie** Rechtsnachfolgerin der Theologischen Fakultät der von Péter Pázmány in 1635 in Tyrnau (Nagyszombat) gegründeten Universität.

CURRICULUM VITAE⁶

Geboren in Budapest, am 8. August 1962. Seine Frau, Erzsébet Gabriella Menus ist Absolventin der Franz Liszt Universität für Musikkunst, Musiklehrerin in der Sankt Angela Grundschule und Gymnasium, daneben ist sie Chorleiterin und Kirchenmusikerin. Ihre Kinder sind die Juristin Emese Borbála (1991), der Volkswirt Botond Benedek (1994) und Álmos Ágoston (1996), der Architektur studiert.

Er machte sein Abitur 1981 im Szilágyi Erzsébet Gymnasium. In den Jahren vor der Wende Zivilstudent an der Römisch-Katholischen Theologischen Akademie Péter Pázmány, 1991 Dokortitel in Theologie. Parallel dazu Studium an der Philologischen Fakultät der Eötvös-Loránd-Wissenschaftsuniversität in 1992, Abschluss als Soziologe. 1996 Titulardozent an der Katholischen Universität Péter Pázmány. 1997 Akademischer PhD-Abschluss mit einer Dissertation über Religionssoziologie. Ab 2011 Honorarprofessor an der Universität Óbuda. 2014 MA-Abschluss über Wildwirtschaft an der Fakultät für Forstwissenschaften der Westungarischen Universität.

Der Verlag Áron Márton veröffentlichte im Jahre 2000 mit der Überschrift *Igenis, szólnunk kell!* (Wir müssen uns sehr wohl zu Wort melden!) und

6 Gemäß dem Parlamentsalmanach, herausgegeben von der Ungarischen Nationalversammlung, Budapest, 2017.

die Sankt Stephan Gesellschaft in 2003 mit dem Titel Egyházpolitika. Egyház és politika (Kirchenpolitik. Kirche und Politik) jeweils ein selbstständiges Buch von ihm. 2007 veröffentlichte die Barankovics-Stiftung sein Buch Ius Resistendi, 2008 Egyenes úton (Geradewegs), 2011 Megharcolunk minden magyarért! (Wir kämpfen um jeden Ungarn!), 2013 Két pogány közt (Zwischen zwei Heiden) und 2017 Egymillió (Eine Million). 2018 kam von ihm mit der Überschrift Megsejteni a Sejthetetlent (Erahnung des Unahnbaren) eine Gedichtsammlung heraus.

Der Ansporn seiner Theologieprofessoren hatte einen großen Anteil daran, dass er die öffentliche Laufbahn einschlug und seine Denkweise wurde von den päpstlichen sozialen Enzykliken wesentlich beeinflusst. Im Frühjahr 1989 Gründer der Christdemokratischen Volkspartei (Kereszténydemokrata Néppárt). 2002 zunächst Wahl zum stellvertretenden und am 28. Juni 2003 zum Parteivorsitzenden; in diesem Amt wurde er bislang fünfmal, zuletzt am 18. Januar 2020 ohne Herausforderer wiedergewählt.

1990 Direktkandidat im Burgbezirk von Buda, anschließend Amtsleiter und Pressesprecher der KDNP-Koalitionsfraktion. Im Oktober Kommunalabgeordneter als Listenkandidat und Fraktionschef im II. Bezirk von Budapest. 1994 Kandidatur auch im Burgbezirk, gelangt jedoch mit einem Mandat über die Landesliste in die Nationalversammlung. Ab 1994 Notar der gesetzgebenden Körperschaft, Mitglied im Ausschuss für Soziales und Gesundheitswesen, ab 1995 stellvertretender Fraktionschef.

Von 1998 bis Mai 2002 für Kirchenangelegenheiten verantwortlicher Leiter des Ministeriums für das Nationale Kulturerbe im Range eines Unterstaatssekretärs. In dieser Zeit wurde in Ungarn ein internationales kirchliches Gipfeltreffen veranstaltet, es wurden die früheren Streitigkeiten mit dem Apostolischen Heiligen Stuhl beigelegt, die staatliche Finanzierung des Religionsunterrichts wiederhergestellt, ein Abkommen mit den historischen Kirchen abgeschlossen, die Gleichstellung der Finanzierung von kirchlichen Institutionen im öffentlichen Dienst mit staatlichen Einrichtungen und die Rückgabe der zur Zeit des Sozialismus verstaatlichten kirchlichen Immobilien gewährleistet. Er spielte eine Rolle dabei, dass König Stephan I. von der Heiligen Synode in Byzanz auch für das Orthodoxe Christentum als Heiliger anerkannt wurde, was von ihm für den größten Erfolg der ungarischen Kirchenpolitik gehalten wird, denn seit der Kirchenspaltung in 1054 ist König Stephan der einzige gemeinsame Heilige des östlichen und westlichen Christentums.

2002 Rückkehr in die Gesetzgebung. 2006 kämpfte er um das Direktmandat im Wahlbezirk Kálcsa. Am Sitz des tausend Jahre alten katholischen Erzbistums war sein Sieg nicht in Gefahr. Daneben stand er auf Platz vier der gemeinsamen Landesliste von Fidesz und KDNP. Ab Mai als Co-Präsident der die Fraktionen von Fidesz und KDNP zusammenfassenden Fraktionsgemeinschaft Ungarischer Solidarität bis zum Ende der Legislaturperiode Leiter der christlich-demokratischen Abgeordnetengruppe. Als Parteivorsitzender und Fraktionschef spielte

er vor allem eine Hauptrolle in den politischen Diskussionen vor der Tagesordnung. Seine Rolle als „Frontpolitiker“ entsprechend wird er häufig politisch angegriffen, was ihn „eher amüsiert“. Er vermag in sich selbst Zsolt Semjén und den Teil von ihm zu unterscheiden, was ein „politisches Produkt“ ist, was natürlich hinsichtlich der Wertordnung zusammenhängt, gefühlsmäßig jedoch nicht identisch ist – erklärt er in 2014.

Er beteiligt sich an der Arbeit zahlreicher fachlicher und karitativer Organisationen. Seine kirchliche Arbeit wurde 1994 von der Ungarischen Katholischen Bischofskonferenz mit der Auszeichnung Pro Ecclesia Hungariae gewürdigt. 1997 erhielt er vom Rat der Katholischen Universität die Péter-Pázmány-Gedenkmedaille. Im Dezember 1998 wurde er von Papst Johannes Paul II. mit dem Ritterkommandeurskreuz des Ordens des heiligen Gregor des Großen und in 2002 mit dem Großkreuz des Ordens des Heiligen Papstes Silvester ausgezeichnet. 1998 wurde er Ritter Großkreuz des Souveränen Malteser Ritterordens. Es ist für ihn seelisch wichtig, ab 2015 Confrater des Karmeliterordens (OCD) zu sein. Im Jahre 2000 wurde er auch vom Ökumenischen Patriarchen von Konstantinopel, Bartholomeos I. ausgezeichnet, von ihm erhielt er eine der höchsten Auszeichnungen der Orthodoxie, das Heilige Kreuz der Allheiligen Gottesgebärerin von Pammakaristos sowie in 2013 den Verdienstorden Evangelist Heiliger Johannes der Theologe und in 2017 das Kreuz des Heiligen und Ruhmreichen Apostels Andreas des Erstberufenen.

Er ist Pro Caritate-Preisträger. Er erhielt am 29. Juni 2011 von der amerikanischen Präsident-Ronald-Reagan-Stiftung den internationalen Freiheitspreis.

Im April 2010 verteidigte er sein Direktmandat in Kalocsa mit 58 % der Stimmen, gegen überwiegend neue Gegner, bereits im ersten Durchgang mit großem Vorsprung. Er war nicht nur Spitzenkandidat des konservativen Parteibündnisses im Komitat Bács-Kiskun, sondern wurde auch auf dem vornehmen fünften Platz der Landesliste aufgestellt. Am 29. Mai wurde er bei der Gründung der zweiten Regierung Orbán, als stellvertretender Ministerpräsident, der erste und zugleich allgemeine Stellvertreter des Regierungschefs. Seine Regierungsarbeit macht er darüber hinaus als Staatsminister für Nationalpolitik und Kirchendiplomatie. Initiator – und Hauptredner – der am 26. Mai mit großer Mehrheit verabschiedeten Änderung des Staatsbürgerschaftsgesetzes, wodurch die Zuerkennung einer doppelten Staatsbürgerschaft für jenseits der Grenzen lebenden Ungarn ermöglicht wurde. Er war an der Ausarbeitung des Grundgesetzes von Ungarn beteiligt.

Am 6. April 2014 erhielt er über den zweiten Platz der gemeinsamen Landesliste der Regierungsparteien ein erneutes Mandat. Bei der Regierungsgründung im Juni bewahrte er – als allgemeiner stellvertretender Ministerpräsident und Staatsminister für Nationalpolitik – beide Posten. Während seiner achtjährigen Regierungstätigkeit ist er einer der Initiatoren der Erklärung von Karfreitag zum werkfreien Tag. Das entstehende politische System

der nationalen Vereinigung betrachtet er mit natürlichem Stolz. Er verkündete am 10. November 2017, in der Ständigen Konferenz der Ungarn, die Vereidigung des einmillionsten neuen ungarischen Staatsbürgers.

Am 8. April 2018 gewannen der Fidesz und die Christdemokratische Volkspartei – die Parlamentswahlen auch zum dritten Mal – mit einer Zweidrittelmehrheit, wobei er auf Platz zwei der Landesliste ein erneutes Mandat erlangte. In der vierten Regierung von Viktor Orbán ist er erneut allgemeiner stellvertretender Ministerpräsident und Minister für Nationalpolitik, Nationalitätenpolitik, Kirchenpolitik und Kirchendiplomatie.

Antológia Kiadó és Nyomda Kft.
A kiadásért felel: Lezsák Sándor

Készült Lakiteleken a 2021. évben
Felelős vezető: Agócs Sándor ügyvezető igazgató

ISBN 978-615-5862-73-1

